

תל אביב
יפו
TEL AVIV
YAFU

עיר ללא הפסקה

שנתון סטטיסטי 2023

עיקרי הנתונים והמגמות

מס' 62

עיריית תל-אביב-יפו

המרכז למחקר כלכלי וחברתי

דואר: אבן גבירול 69 ת"א-יפו 6416201
טלפון: 03-7249330
פקס: 03-7242756
דוא"ל: ashuah_l@mail.tel-aviv.gov.il

לקבצים הדיגיטליים של השנתון והפרסומים הנלווים ניתן
לבקר באתר האינטרנט של עיריית תל-אביב-יפו בכתובת:
<https://www.tel-aviv.gov.il/Statistics.aspx>

מערכת השנתון

מנהלת - לאה אשוח
עורך - רז בלנרו
עריכה מקוונת - דניאלה רוטר
חברת מערכת - שירית דרמן
חברת מערכת - מורן בירמן
חברת מערכת - קרן-אור פיש
חברת מערכת - יעל אבירם
חברת מערכת - אנה גרסימנקו
חברת מערכת - ד"ר סימונה שכטר גלבוע
הפקת מפות - דורית שטרן, GIS אגף המחשוב

דצמבר 2023
כסלו התשפ"ד

כל הזכויות שמורות לעיריית תל-אביב-יפו
הרוצה לצטט רשאי לעשות זאת בתנאי שיציין את המקור

ISSN 0792 - 0598

פתח דבר

במועד הזה, שבו מתפרסם השנתון הסטטיסטי של תל-אביב-יפו לשנת 2022, מדינת ישראל בעיצומה של לחימה. החברה הישראלית המומה וכואבת, הלומת שכול ויגון, מפונה מבתיה ומשדותיה, אך בה בעת מגויסת, מתגלה בגדולתה בהתנדבות יוצאת דופן, ונאבקת להחזרת בניה ובנותיה. אלו הם ימים עצובים וקשים.

הנתונים של שנת 2022, המבטאים חזרה לשגרת חיים של פיתוח, צמיחה וצריכה לאחר מגפת הקורונה, הם ניגוד גמור מול הרגע הכואב במועד פרסומם. עם זאת, הם משקפים את כל הטוב של המקום הזה, של האנשים והנשים העושים אותו, ומזכירים על מה אנחנו נלחמים ומה אנחנו מסכנים. הם מזכירים שעוד לא אבדה התקווה.

התקווה שלי היא שבעקבות המלחמה הנוראית הזאת יתגבש חוזה חדש בין אזרחי ישראל. חוזה שבמרכזו אחדות, סולידריות, אחריות, עשייה. כשזה יקרה, הסטטיסטיקה, המידע הכמותי, ניתוח הנתונים והמגמות, גם אלה של 2022, יסייעו בידינו להבין טוב יותר את המציאות - לזהות מגמות, להצביע על תופעות, להבליט סוגיות שטעונות התייחסות, לקבוע מדיניות, להתוות לנו דרך טובה יותר בניהול העיר ובעיצוב דמותה של המדינה.

גם בימים העצובים האלה אני מבקש להוקיר את עבודתו המאומצת של המרכז למחקר כלכלי וחברתי שאסף את הנתונים ועסק במלאכת העיבוד, המחקר והניתוח.

בתקווה לימים טובים יותר.

איסוף הנתונים ומלאכת העיבוד, המחקר והניתוח הם פרי עבודה מאומצת ועקבית של המרכז למחקר כלכלי וחברתי, והוא מוגש גם במהדורה מקוונת, קלה לשימוש וזמינה מכל מקום - לטובת כל אוהבי העיר, חוקריה ומתעדיה, המבקשים להשתתף בעיצוב דמותה ובהשפעה על דרכה ועל אופייה.

שלכם,

רון חולדאי

ראש עיריית תל-אביב-יפו

הקדמה

חוברת 'עיקרי הנתונים והמגמות' מציגה את הנתונים העיקריים על תל-אביב-יפו ואת המגמות והשינויים שחלו בה בתחומים שונים. הנתונים שבחברת זו נאספים ממקורות רבים: היחידות השונות בעירייה, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הביטוח הלאומי וגופים ממשלתיים, ציבוריים ופרטיים.

בשנתון זה אנו עדים להתאוששות במספר רב של תחומים לאחר שנות הקורונה וההשפעה שלהן. אולם, התקופה האחרונה של מלחמת "חרבות ברזל" עשויה לשנות את מגמות הנתונים בתחומים רבים. השפעות אילו נוכל לראות בנתוני השנתונים הבאים.

להלן מספר נתונים ומגמות בולטים שמוצגים בחוברת:

- אוכלוסיית העיר מנתה כ-474,530 נפש (דצמבר 2022) ובחמש השנים האחרונות היא במגמת עלייה של כ-1.3% בממוצע לשנה. התוספת העיקרית לגידול האוכלוסייה היא הילודה.
- בשנת 2022, הגיעה לעיר כמות שיא של עולים חדשים, כ-9,650 עולות ועולים.
- במרבית השנים, מאזן ההגירה בין יישובים בתל-אביב-יפו היה שלילי. כלומר, מספר היוצאים מהעיר יותר בהשוואה לאלו שנכנסים אליה. בשנת 2022 מאזן ההגירה בין יישובים היה ייחודי בגודלו ועמד על כ-6,980- תושבים. נכנסו לעיר מיישובים אחרים כ-19,940 תושבים ויצאו ממנה כ-26,920 תושבים.

ההתאוששות לאחר תקופת הקורונה הורגשה במספר תחומים:

- בכל המדדים התיירותיים בעיר (למעט במספר הישראלים) חלה עלייה בשנת 2022. אולם, למרות ההתאוששות הניכרת בענף, מרבית המדדים עדיין לא חזרו לרמתם הקודמת טרם פרוץ המשבר.
- במהלך שנת 2022 הפעילות התרבותית בעיר עלתה מאוד בהשוואה לתקופת הקורונה. מספר הביקורים בתאטרות אף עלה בהשוואה לתקופה של טרום הקורונה (שנת 2019).

על כל זאת ועל נתונים ומגמות רבים נוספים תוכלו לקרוא בחוברת. פירוט נוסף של הנתונים המופיעים בחוברת זו ניתן למצוא בשנתון הסטטיסטי המלא המתפרסם באתר האינטרנט של עיריית תל-אביב-יפו. באתר זה מופיעים פירסומים רבים נוספים: סקרי תושבים, מחקרים ועבודות מגוונות (כתובת האתר: <https://www.tel-aviv.gov.il/statistics.aspx>).

ברצוני להודות לכל הגורמים ולכל בעלי התפקידים שסיפקו לנו את הנתונים ובמיוחד לחוקרי המרכז למחקר שעמלו רבות על הכנת חוברת זו.

בברכה,

לאה אשוח

מנהלת המרכז למחקר כלכלי וחברתי

כסלו התשפ"ד - דצמבר 2023

תוכן העניינים

3	אוכלוסייה.....
12	משקי בית ורמת חיים.....
17	שירותים חברתיים וביטוח לאומי.....
21	חינוך והשכלה.....
28	תרבות ופנאי.....
32	דיוור ובינוי.....
36	עסקים ותעשייה.....
40	תעסוקה.....
46	תיירות.....
50	סדר ציבורי.....
53	קיימות.....
62	תקציב העירייה.....
65	תל-אביב-יפו לפי רבעים ותת-רבעים (מפה).....
66	מטרופולין תל-אביב, לפי טבעות (מפה).....

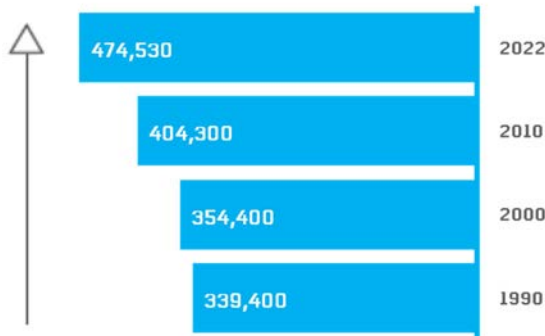
אוכלוסייה

נתונים נבחרים 2022

אוכלוסייה בתל-אביב-יפו*

474,530
5.0% מישראל

*הנתונים לא כוללים מהגרי עבודה (חוקיים ולא חוקיים), מבקשי מקלט ופליטים ותיירים ללא אשרת שהייה בתוקף

משנות ה-90 אוכלוסיית העיר במגמת עלייה

מקורות

(ממוצע לשנים 2020-2022)

ריבוי טבעי

ריבוי טבעי הוא ההפרש בין נולדים לבין הנפטרים. הריבוי המרווי רוויי חורח תשמעותית לגידול רמספר התושבים

נולדים 7,870
נפטרים 3,540
ממוצע ריבוי טבעי +4,330

הגירה בין יישובים

-3,740

מאזן ההגירה בין יישובים

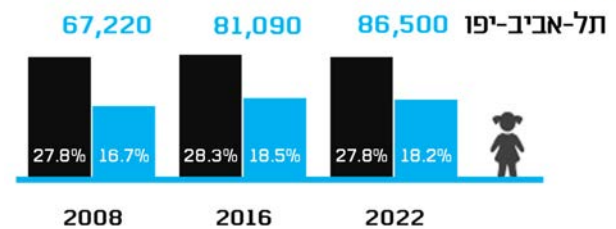
הגירה בינלאומית

+5,050

עולים שעלו לישראל
והשתקעו בתל-אביב-יפו

ילדים עד גיל 15

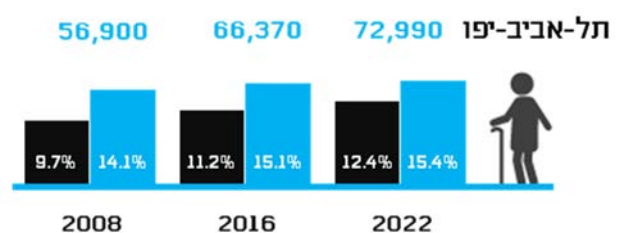
בין השנים 2008 ל-2022 חל גידול של כ-29% במספר הילדים בעיר

צעירים בני 18 עד 35

בין השנים 2008 ל-2022 חל צמצום של כ-5% במספר הצעירים בעיר

בני 65 ומעלה

בין השנים 2008 ל-2022 חל גידול של כ-27% במספר בני 65 ומעלה

ישראל תל-אביב-יפו

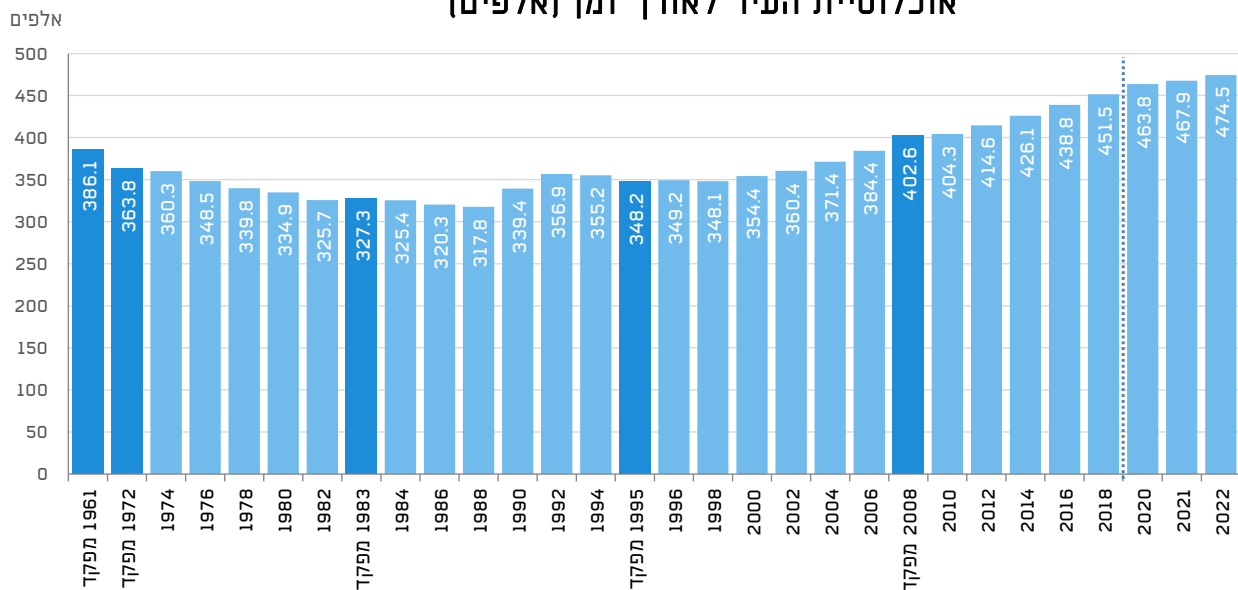
מאמצע שנות ה-90' אוכלוסיית העיר נמצאת במגמת גידול עקבית. עם זאת, חלקה של האוכלוסייה בתל-אביב-יפו מכלל אוכלוסיית ישראל הצטמצם בהדרגה ובשנת 2022 עמד על 5% בלבד.

לתל-אביב-יפו מבנה דמוגרפי שונה מהמבנה הדמוגרפי של ישראל ושאר הערים הגדולות (כמו ירושלים, חיפה, ראשון לציון, פתח תקווה וכו') המתבטא בעיקר באחוז הגבוה של צעירים בגיל 18 עד 35 ובאחוז קטן יחסית של ילדים עד גיל 15. עם זאת, בעשור האחרון חלה עלייה באוכלוסיית הילדים עד גיל 15, וכן במספר בני 65 ומעלה ובמיוחד באוכלוסייה בגילי 35-49.

1. גודל האוכלוסייה

- בסוף 2022 גודלה של אוכלוסיית העיר הגיע לשיא מאז היווסדה - 474,530 נפשות.
- חלקה של אוכלוסיית תל-אביב-יפו מכלל אוכלוסיית ישראל הלך והצטמצם עם השנים: בראשית שנות ה-60' אוכלוסיית העיר היוותה כ-18% מכלל ישראל וב-2022 היא היוותה 5%.
- תל-אביב-יפו היא העיר השנייה בגודלה בישראל, אחרי ירושלים שמנתה בשנת 2022 כ-981,700 תושבים, ולפני חיפה שמנתה באותה השנה כ-290,300 תושבים.
- בעיר חיים גם כמה עשרות אלפי תושבות ותושבים שאינם אזרחי המדינה - מהגרי עבודה (חלקם חוקיים וחלקם לא חוקיים), מבקשי מקלט ופליטים ותיירים ללא אשרת שהייה בתוקף. לפי הלמ"ס האוכלוסייה הזרה בשנת 2022 מנתה כ-29,200 נפשות (אומדן ארעי ממפקד האולוסין של הלמ"ס [2022]).

אוכלוסיית העיר לאורך זמן (אלפים)

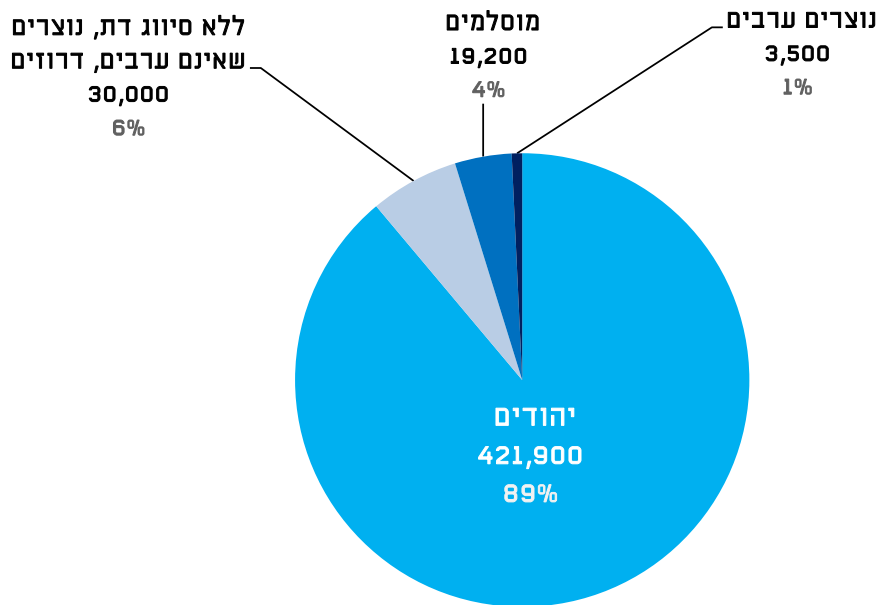

הערה: עד שנת 2020 השנים מוצגות בדילוגים. הנתונים אינם כוללים את האוכלוסייה הזרה שגרה בעיר.

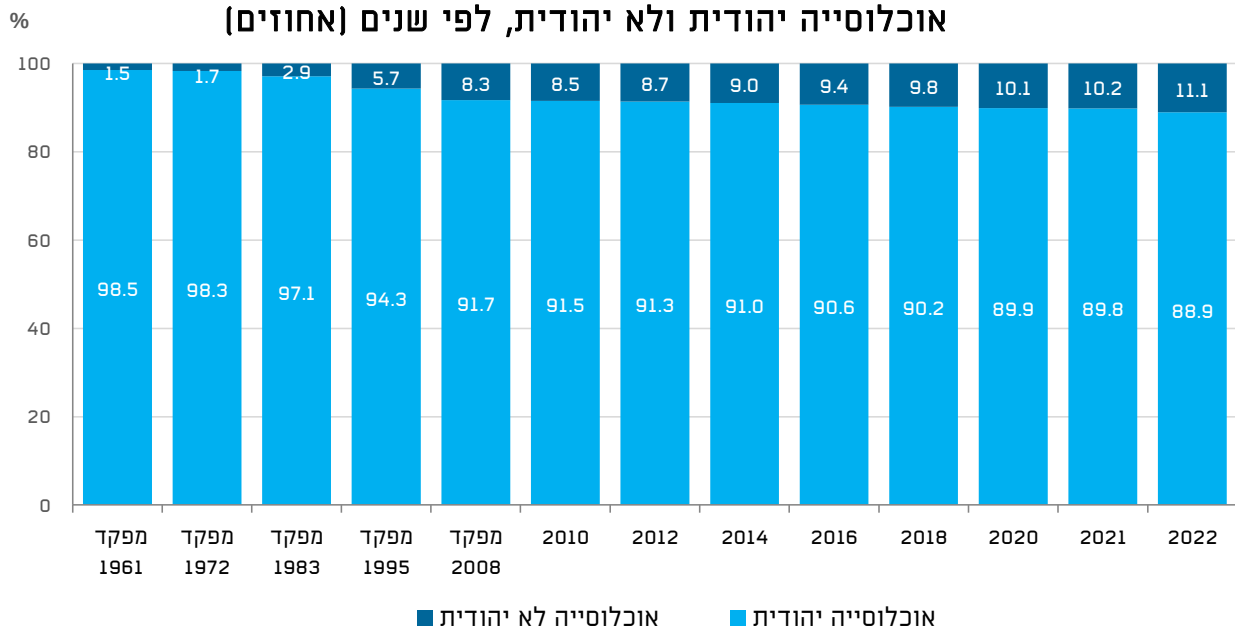
אוכלוסייה, לפי דת

- בעיר ישנן שלוש קבוצות דת עיקריות: יהודית, מוסלמית ונוצרית.
- הרוב המוחלט של האוכלוסייה הוא יהודי - 421,900 נפשות (כ-89%). מספר הלא יהודים קטן יחסית - כ-52,660 ומתוכם כ-22,860 ערביות וערבים (אוכלוסייה מוסלמית, נוצרית ודרוזית).
- שיעור האוכלוסייה היהודית מכלל האוכלוסייה בעיר מצטמצם בשיעור שנתי מאוד קטן אך עקבי לאורך השנים, כך שמאז שנת 2016 שיעור האוכלוסייה היהודית ירד מ-91% ל-89%.

אוכלוסייה, לפי דת (מספרים מעוגלים ואחוזים), 2022

אוכלוסייה יהודית ולא יהודית, לפי שנים (אחוזים)

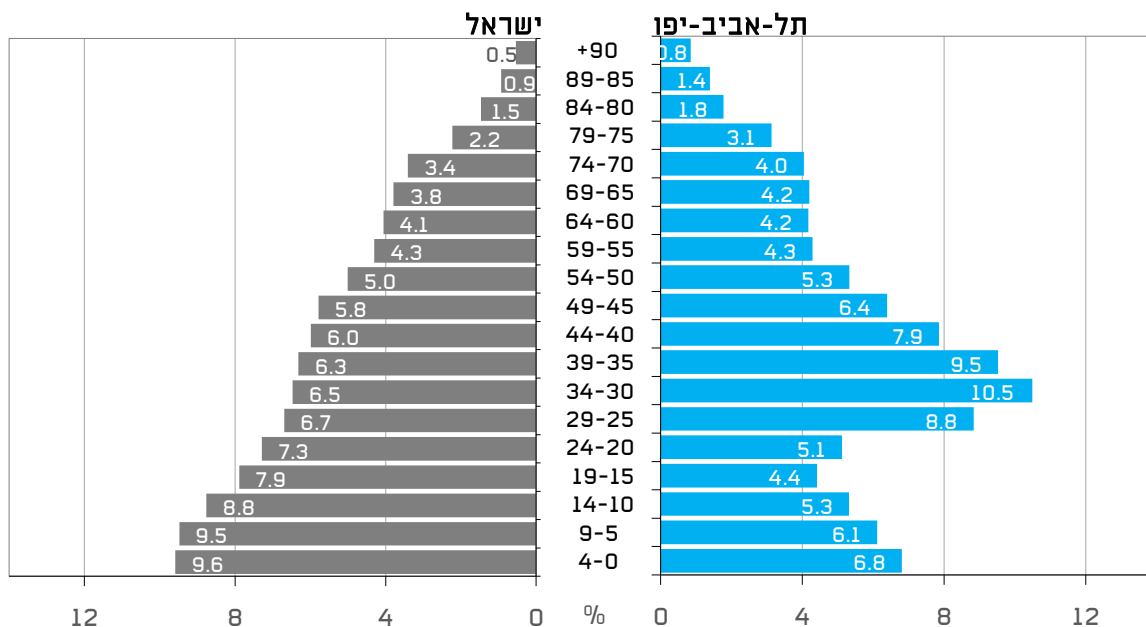
2. אוכלוסייה, לפי גיל

באופן כללי, אוכלוסיית העיר מבוגרת יותר בהשוואה לאוכלוסיית ישראל - חציון הגיל בתל-אביב-יפו הוא 36.5 לעומת חציון הגיל בישראל 30.2. המבנה הדמוגרפי הייחודי של אוכלוסיית העיר בא לידי ביטוי בשלוש קבוצות גיל עיקריות:

- קבוצת גילי ה-65 ומעלה - חלקה היחסי של קבוצה זו מכלל אוכלוסיית העיר הוא גדול יותר בהשוואה לחלקה באוכלוסיית ישראל (כ-15%, בהשוואה לכ-12%, בהתאמה); מאז שנת 2008 - שנת מפקד האוכלוסייה, אוכלוסייה זו גדלה ב-27% בקצב גידול ממוצע של כ-2% לשנה. בחמש השנים האחרונות קצב הגידול התמתן במעט ועומד על כ-1% בשנה בממוצע.
- בקרב הצעירים בני 18 עד 35 בולט כי מאז המפקד משנת 2008 חלקה של האוכלוסייה הזו הצטמצם מכ-33% לכ-26%. שיעור הגידול בחמש השנים האחרונות (מאז 2018) היה נמוך ועמד על כ-2% בלבד (מכ-122,400 בשנת 2018 לכ-124,300 בשנת 2022). בחינת קבוצות הגיל שמרכיבות את חתך הגיל בני 18 עד 35 מעלה ששיעור הגידול הקטן הוא תוצאה של צמצום באוכלוסיית גילי 34-30 (צמצום של 4% בחמש השנים האחרונות).

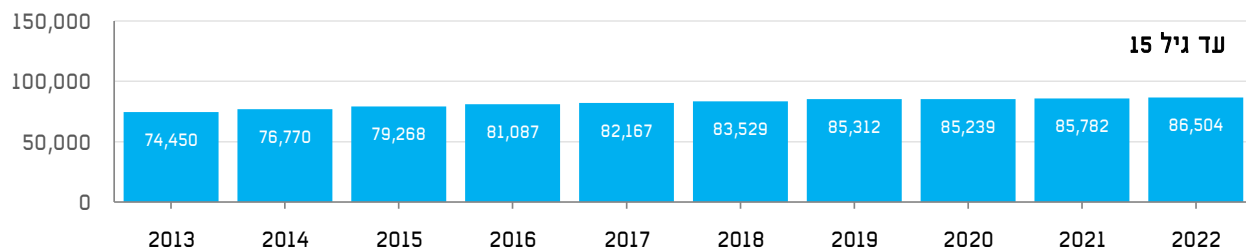
○ אחוזו הילדים עד גיל 15 קטן משמעותית בהשוואה לישראל - כ-18%, בהשוואה לכ-28%. בחמש השנים האחרונות נרשמה עלייה קטנה באוכלוסייה בגילים אלו (גידול של כ-4%), אך בהסתכלות ארוכת טווח - מאז שנת מפקד האוכלוסייה (2008), אוכלוסייה זו גדלה בכ-29%.

אוכלוסייה בתל-אביב-יפו ובישראל, לפי גיל, 2022 (אחוזים)

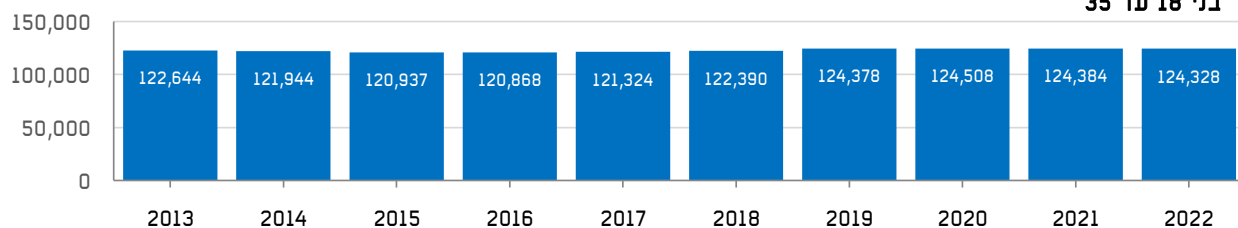

אוכלוסייה לפי קבוצות גיל נבחרות לאורך השנים

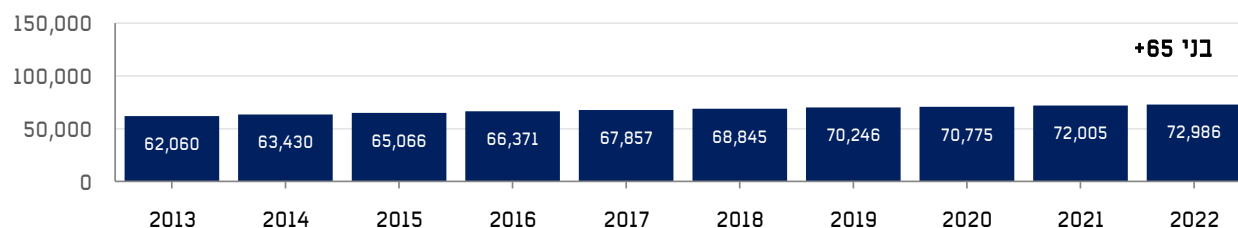
מס' תושבים

בני 18 עד 35

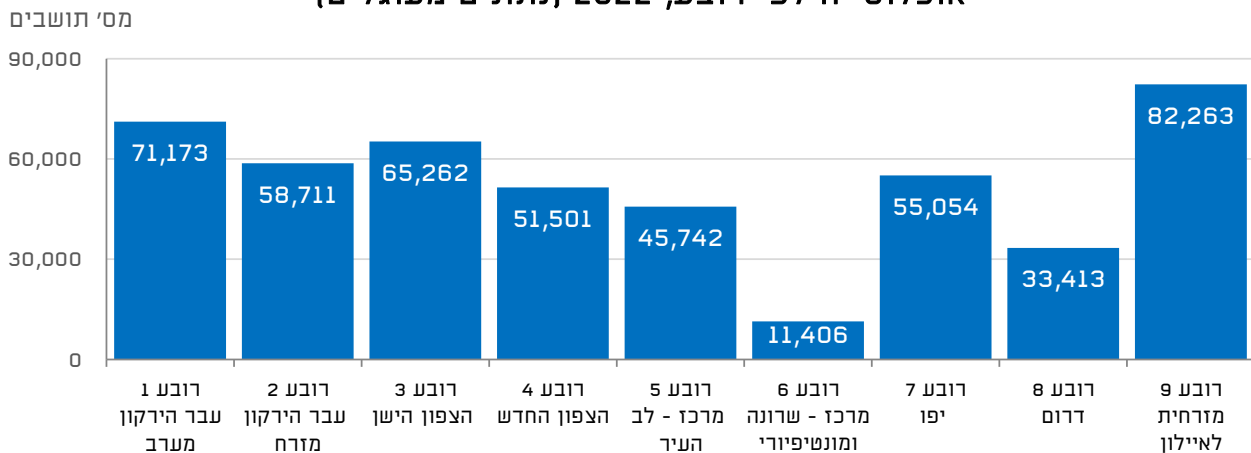
בני +65

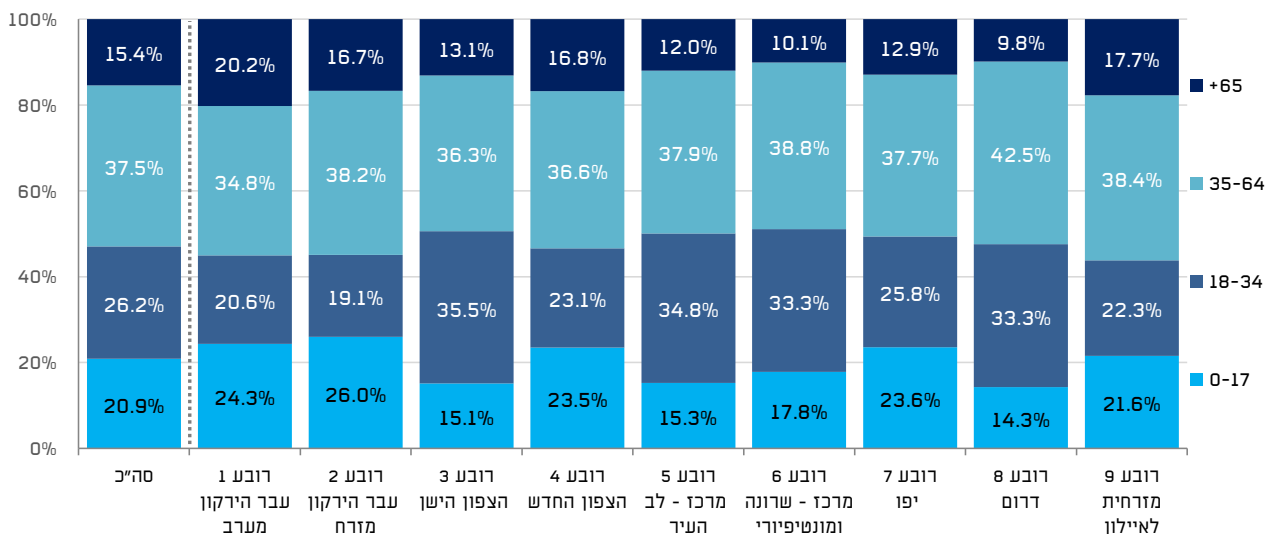
3. אוכלוסייה, לפי אזור

- אוכלוסיית העיר מתפרסת בעיר ב-9 רבעים. הרבעים שונים אלו מאלו מבחינת השטח שלהם, מבחינת כמות האוכלוסייה המתגוררת בהם, מבחינת הרכב גיל תושביהם ועוד.
- רובע 9 (מזרחית לאילון), בולט בהשוואה לשאר הרבעים בשל היותו הרובע עם מספר התושבים הגדול ביותר (כ-82,260 תושבים המהווים כ-17% מכלל התושבים בעיר). באופן כללי, רובע זה דומה מבחינת הרכב הגיל של התושבים להרכב הכלל עירוני ומתאפיין באוכלוסייה בוגרת (35-64 - 38%) וילדים (0-17 - 22%) המהווים יחד כ-60% מכלל האוכלוסייה ברובע.
 - רובע 1 (עבר הירקון החלק המערבי) הוא הרובע השני בגודלו (כ-71,170 תושבים). ברובע 1 האחוז הגבוה ביותר של בני 65 ומעלה, בהשוואה לשאר הרבעים (כ-20%).
 - רובע 3 (הצפון הישן) גם הוא גדול יחסית בהשוואה לשאר הרבעים (כ-65,260 תושבים) - ברובע זה בולט האחוז הנמוך של ילדים בגילי 0-17 (כ-15%) ומאידך, בולט האחוז הגבוה של צעירים, בגילי 18-34 (כ-36%) - אחוז גבוה משמעותית בהשוואה לאחוז קבוצת גיל זו בכלל העיר (כ-26%).
 - רובע 6 (המערב) הוא רובע עם מספר התושבים הקטן ביותר בהשוואה לשאר רבעי העיר (כ-11,410 תושבים). רובע זה צמח במידה הרבה ביותר בהשוואה לשאר הרבעים במהלך השנים האחרונות: מאז המפקד משנת 2008 אוכלוסיית הרובע גדלה בכ-140%. העלייה המשמעותית במספר תושבי הרובע החלה בשנת 2016 כתוצאה מאיכלוס פרויקט דיון גדול מימדים באזור זה, במיוחד במתחם השוק הסיטונאי ובחלק שמצפון למגדלי עזריאלי.

אוכלוסייה לפי רובע, 2022 (נתונים מעוגלים)

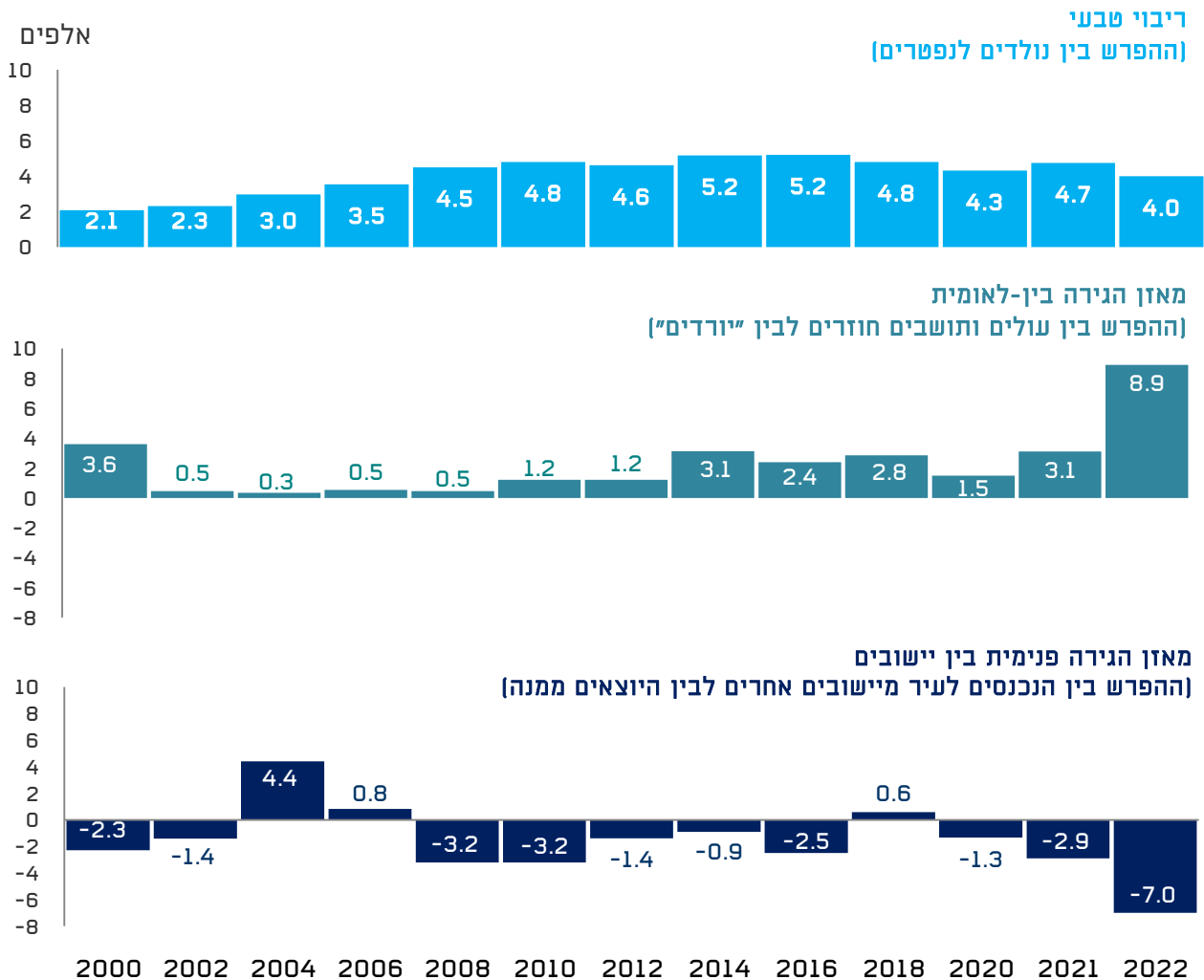
אוכלוסייה לפי רובע וגיל, 2022 (אחוזים)

4. מקורות שינוי האוכלוסייה

ישנם שלושה מקורות עיקריים לשינוי גודל אוכלוסיית העיר: הריבוי הטבעי (מספר הנולדים פחות מספר הנפטרים) מאזן ההגירה הבין-לאומי (מספר ה"עולים" ומספר האזרחים שחוזרים מחו"ל אחרי שהייה של יותר משנה פחות מספר האזרחים ש"יורדים" לחו"ל); מאזן ההגירה בין יישובים (מספר התושבים הנכנסים מיישובים אחרים בישראל לתל-אביב-יפו פחות מספר התושבים היוצאים מהעיר ליישובים אחרים בישראל).

מקורות השינוי העיקריים באוכלוסיית תל-אביב-יפו לאורך השנים

הערה: עד שנת 2020 השנים מוצגות בדילוגים. הנתונים אינם כוללים את האוכלוסייה הזרה שגרה בעיר.

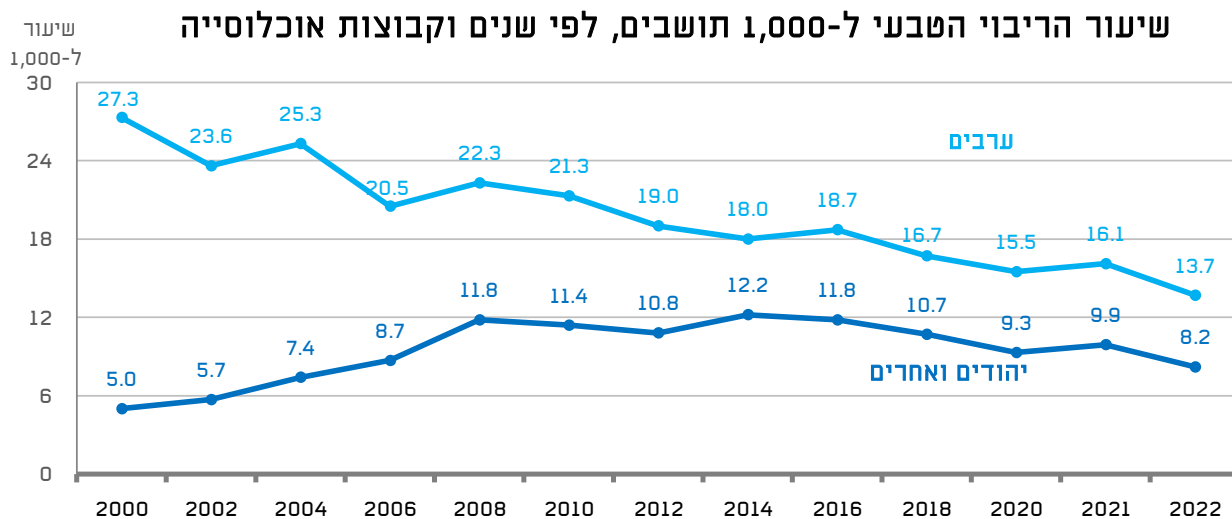
ריבוי טבעי

הריבוי הטבעי הוא ההפרש בין מספר הנולדים לבין מספר הנפטרים בעיר. הריבוי הטבעי בתל-אביב-יפו תורם לגידול אוכלוסיית העיר, שכן מספר הנולדים גדול ממספר הנפטרים.

- בשנת 2022 הריבוי הטבעי עמד על כ-4,000 נפשות (כ-7,640 לידות וכ-3,660 פטירות).
- הריבוי הטבעי בשנים האחרונות, החל בשנת 2016, נמצא במגמת צמצום הדרגתית כתוצאה מהירידה במספר הלידות. בשנת 2022 נרשם ריבוי טבעי הנמוך ביותר ב-15 השנים האחרונות מאז שנת 2008.
- שיעור הריבוי הטבעי ל-1,000 תושבים בקרב האוכלוסייה הערבית גבוה פי 1.6 מהשיעור המקביל בקרב היהודים והאחרים (שיעור של 13.7 בהשוואה לשיעור ריבוי טבעי של 8.2, בהתאמה). הפערים בין שתי הקבוצות הלכו והצטמצמו משמעותית לאורך שני העשורים האחרונים - בשנת 2000, שיעור הריבוי הטבעי היה גבוה פי 5 מהשיעור המקביל בקבוצת היהודים והאחרים (שיעור 27.3 לעומת שיעור של 5.0, בהתאמה).

לצד מגמת צמצום שיעורי הלידות, תופעה בולטת היא דחיית גיל הלידה בקרב נשים. בתל-אביב-יפו תופעה זו משמעותית יותר בהשוואה לישראל.

- חלקן של הלידות, בעיקר בקרב נשים יהודיות עד גיל 25, יורד בהתמדה משנה לשנה - אם בשנות ה-80' 34% מהנשים ילדו עד גיל 25, הרי שבשנת 2022 רק כ-3% מהנשים ילדו עד גיל זה. במקביל, חלקן של הלידות בקרב נשים בגיל 30 ומעלה עלה בתקופה זו בהתמדה מ-30% לכ-80%.
- תופעה בולטת בהקשר הלידות היא שחלק ניכר מהלידות בתל-אביב-יפו הוא לנשים רווקות - 30% מהלידות, בעוד שבישראל רק כ-7% מהלידות הן לנשים רווקות.

הערה: יהודים ואחרים - כולל יהודים, נוצרים לא ערבים וללא סיווג דת. עד 2020 הנתונים מוצגים בדילוגים

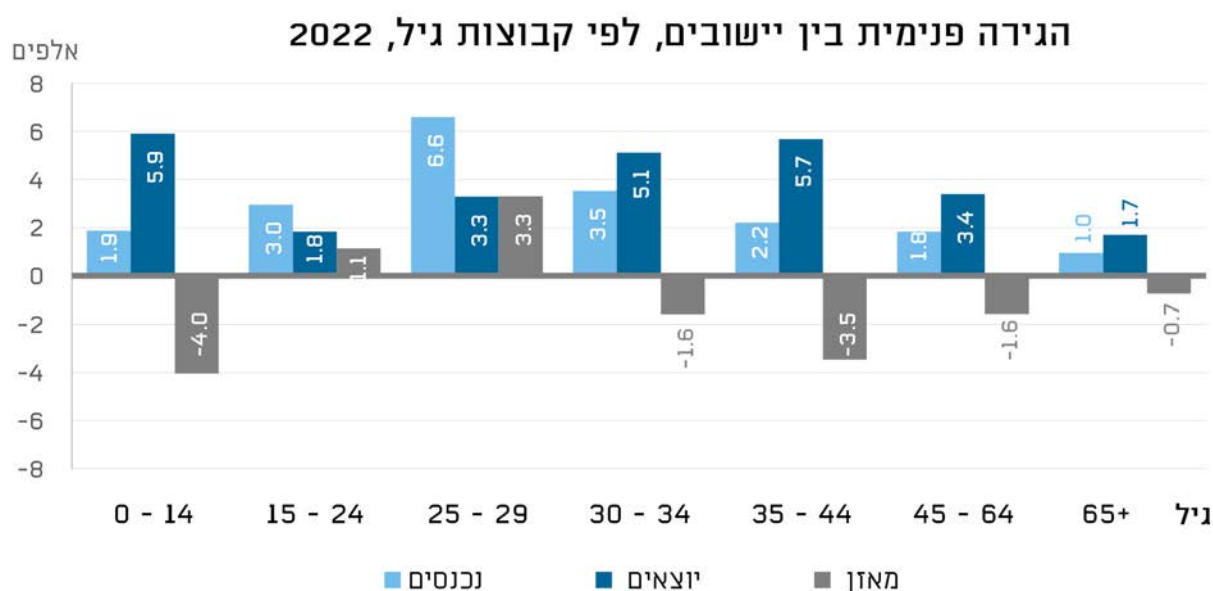
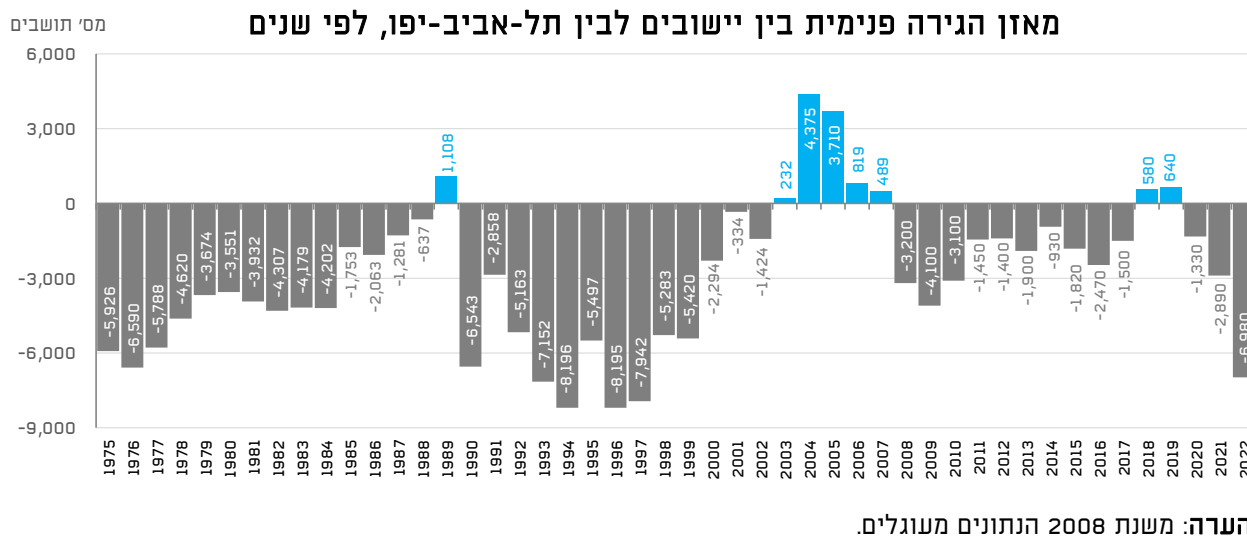
הגירה פנימית בין יישובים

באופן כללי, מאזן ההגירה בין יישובים בתל-אביב-יפו שלילי - כלומר מספר היוצאים מהעיר גבוה יותר בהשוואה לאלו שנכנסים אליה.

- בשנת 2022 מאזן ההגירה בין יישובים היה שלילי ועמד על כ-6,980- תושבים. נכנסו לעיר מיישובים אחרים כ-19,940 תושבים ויצאו ממנה כ-26,920 תושבים.
- ב-15 השנים האחרונות (מאז שנת 2008) המאזן השלילי נע בין כ-900- לבין כ-3,200- תושבים. המאזן השלילי של שנת 2022 יוצא דופן בהיקפו ודומה למאזנים השליליים שהיו באמצע שנות ה-90' שמקורם היה בתנועות ההגירה של העולים החדשים מברית המועצות לשעבר שיצאו מהעיר.
- לאורך השנים הנתונים מראים שבקבוצות הצעירים (מגיל 15 ועד 30) מאזן ההגירה הינו חיובי, ובמיוחד בקרב קבוצת הצעירים בגילי 25 עד 30. גם בשנת 2022, בקבוצת הצעירים הזו מאזן ההגירה היה חיובי - כ-3,300+.

- מאזן ההגירה בין יישובים אינו אחיד בכל אזורי העיר - באזורים אחדים מאזן ההגירה חיובי: בתת-רובע 11 בעבר הירקון בחלק המערבי, ברובע 6 במרכז העיר, בתת-רובע 81 בדרום העיר ובתת-רובע 71 ביפו (ראו לוח 2.35 בשנתון הסטטיסטי 2023).

- מאזן ההגירה בין היישובים קשור גם למרחק היישובים מתל-אביב-יפו. מאזן ההגירה הוא חיובי עם הערים המרוחקות מתל-אביב-יפו (ירושלים, חיפה, אשדוד, מודיעין, באר שבע וכד'), שלילי עם היישובים הקרובים יותר לתל-אביב-יפו (כמו פתח תקווה וכפר סבא), ושלילי במיוחד עם היישובים הגובלים בתל-אביב-יפו (כמו גבעתיים, רמת גן, חולון, הרצליה, רמת השרון וכיו"ב).

הגירה בתוך תל-אביב-יפו

- בנוסף להגירה בין יישובים קיימת גם הגירה בתוך היישוב. מרכיב זה אינו תורם לגידול אוכלוסיית העיר, אבל הוא תורם לשינויים הדמוגרפיים שחלים באזורים השונים של העיר.
- מספר התושבות והתושבים ששינו את מקום מגוריהם בתוך תל-אביב-יפו עמד ב-2022 על כ-34,770 איש, המהווים כ-7% מכלל תושבי העיר.
- באופן כללי, הנטייה של התושבים היא להישאר בתוך אותו רובע בו הם גרים.
- בארבעה אזורים קיים מאזן שלילי של הגירה בתוך העיר - בצפון הישן (רובע 3) בצפון החדש (רובע 4), בלב העיר (רובע 5) ובדרום העיר (רובע 8) - כלומר, מספר התושבים היוצאים מרבעים אלו כדי לגור ברבעים אחרים בעיר, גדול יותר בהשוואה למספר התושבים שנכנסים מרבעים אחרים (לוח 2.37 בשנתון הסטטיסטי 2023).

הגירה בין-לאומית

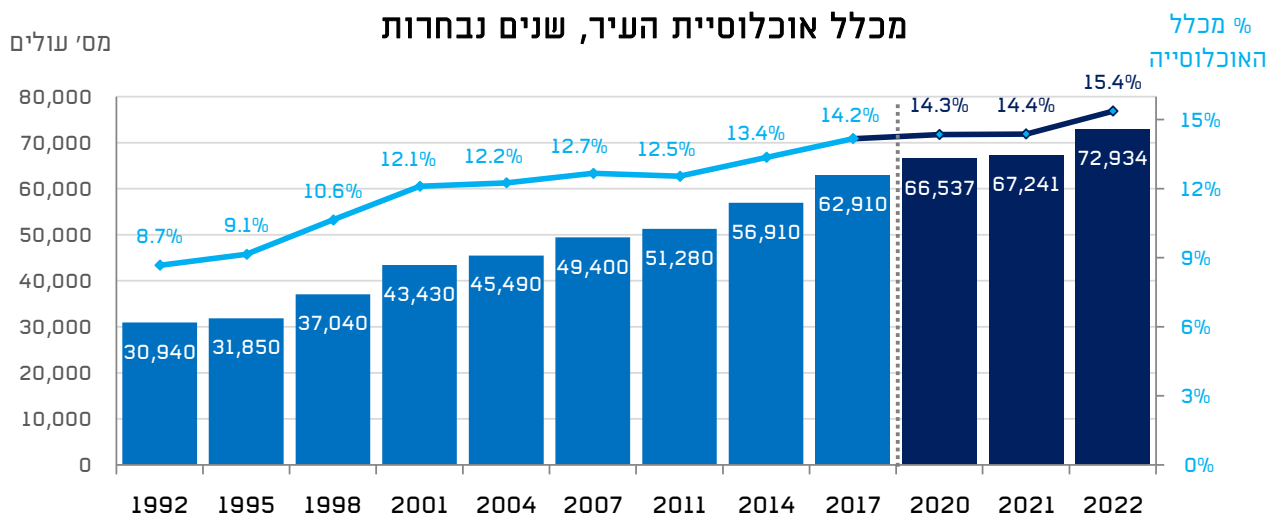
בהגירה הבין-לאומית נכללים המהגרים שנכנסים לישראל או שעוזבים לחו"ל: מהגרים שמגיעים מכוח חוק השבות ("עולים") שהשתקעו לראשונה בתל-אביב-יפו, תושבים שחזרו לישראל לאחר לפחות שנה של שהות רציפה בחו"ל, וכן תושבי העיר שיצאו לחו"ל ("יורדים"), ששהו ברציפות שנה מחוץ לגבולות המדינה.

- מאזן ההגירה הבין-לאומית (ההפרש בין "עולים" ותושבים חוזרים לבין "יורדים") היה גבוה מאוד במהלך שנות ה-90' בשל גלי העלייה הגדולים מברית המועצות לשעבר - בשיאו מאזן זה עמד על כ-23,000 תושבים (בשנת 1990). במהלך השנים מאזן זה החל להצטמצם בהדרגה, ובין השנים 2002-2008 הוא הגיע לכמה מאות בודדות של תושבים, שלא עלה על יותר מ-500 איש.
- משנת 2009 ואילך החלה מגמת עלייה הדרגתית במאזן ההגירה הבין-לאומית, כך שבשנים האחרונות הוא תורם במידה רבה לגידול אוכלוסיית העיר - בשנת 2022 מאזן ההגירה הבין-לאומית היה גבוה במיוחד ועמד על כ-8,910 איש.
- המאזן הזה גבוה באופן מיוחד משום שבשנת 2022 מספר העולים בהשתקעות ראשונה (עולים חדשים שמגיעים לישראל באותה השנה ונרשמים במשרד הפנים כמתגוררים בתל-אביב-יפו), היה מהגבוהים ביותר מאז אמצע שנות ה-90'. אחת הסיבות להגירה גדולה זו היא המלחמה שפרצה בתחילת שנת 2022 בין רוסיה לבין אוקראינה שגרמה לאוכלוסייה משתי המדינות הללו להגר לישראל בהיקפים גדולים.

5. עולות ועולים חדשים

- נכון לסוף שנת 2022 התגוררו בעיר כ-72,930 עולות ועולים שעלו לישראל אחרי שנת 1990 והם היוו כ-15% מכלל תושבי העיר.
- אחוז העולות והעולים מכלל האוכלוסייה היה במגמת עלייה משמעותית במהלך שנות ה-90', העשור הראשון להגירתם של עולי ברית המועצות לשעבר, והוא התייצב במהלך שנות ה-2000.
- אוכלוסיית העולות והעולים מתגוררת בעיקר במזרח העיר (רובע 9) וביפו (רובע 7) - כ-34% מכלל העולים גרים באזורים אלו.
- העולות והעולים מהווים אחוז ניכר מהאוכלוסייה בדרום העיר, במיוחד במרכז העיר ברובע 5 (כ-23%), בדרום העיר ברובע 8 (כ-22%) וביפו - רובע 7 (כ-21%). בצפון העיר, האחוז שלהם מתוך האוכלוסייה נמוך, במיוחד בחלק המזרחי של עבר הירקון - ברובע 2 (כ-7%).

אוכלוסיית העולות והעולים שעלו החל בשנת 1990 והאחוז שלהם מכלל אוכלוסיית העיר, שנים נבחרות

הערה: עד שנת 2020 השנים מוצגות בדילוגים.

משקי בית ורמת חיים

נתונים נבחרים 2023-2022

בתל-אביב-יפו בשנת 2022

משקי בית
(כ-7% ממשקי הבית בישראל)

210,400

ממוצע נפשות למשק בית

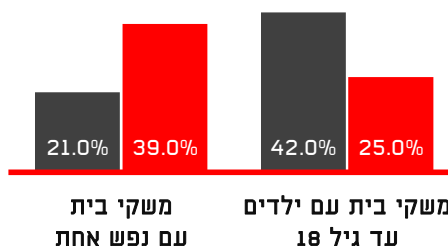

3.2 | 2.2
ישראל תל-אביב-יפו

משקי בית לפי סוג
(כ-7% מכלל משקי הבית)

תל-אביב-יפו
ישראל

(מחירים ממוצעים
אפריל 2023)

שכר דירה חופשי

₪ 4,368
(100%) ישראל

₪ 6,541

(150%) תל-אביב-יפו

₪ 4,640

(106%) ירושלים

₪ 2,953

(68%) חיפה

(מחירים ממוצעים
אפריל 2023)

דירות בבעלות

₪ 4,236,900 > ₪ 1,969,800
(215%) תל-אביב-יפו (100%) ישראל

₪ 2,503,000
(127%) ירושלים

₪ 1,638,200
(83%) חיפה

משק בית מוגדר כאדם אחד או מספר אנשים הגרים בדירה אחת ולהם תקציב הוצאות משותף למזון. משק בית יכול להיות משפחתי או לכלול אנשים שאינם קרובי משפחה. בשנת 2022, כ-43% ממשקי הבית בתל-אביב-יפו היו משקי בית לא משפחתיים, כלומר משקי בית הכוללים אדם אחד או אנשים שאינם קרובי משפחה. נתון זה כפול מהנתון המקביל בישראל (כ-23%). מרבית משקי הבית בעיר הם קטנים יחסית וכוללים אדם אחד או שניים (69%). כפועל יוצא, מספר הנפשות הממוצע במשק בית בתל-אביב-יפו קטן בהשוואה לערים אחרות ולכלל ישראל.

בשונה מהמבנה הדמוגרפי של ישראל ושל שאר הערים הגדולות בארץ, בתל-אביב-יפו אחוז גבוה של צעירים, המתגוררים בעיקר באזור הצפון הישן ובמרכז העיר (אחוז גבוה מצעירים אלו מתגורר בשכירות). כמו כן, בעיר גם אחוז גבוה יחסית של בני 65+ שרבים מהם מתגוררים בגפם. מאפיינים אלו מסבירים את גודלם הקטן יחסית של משקי הבית בתל-אביב-יפו וכן את האחוז הגבוה של משקי הבית שאינם משפחתיים.

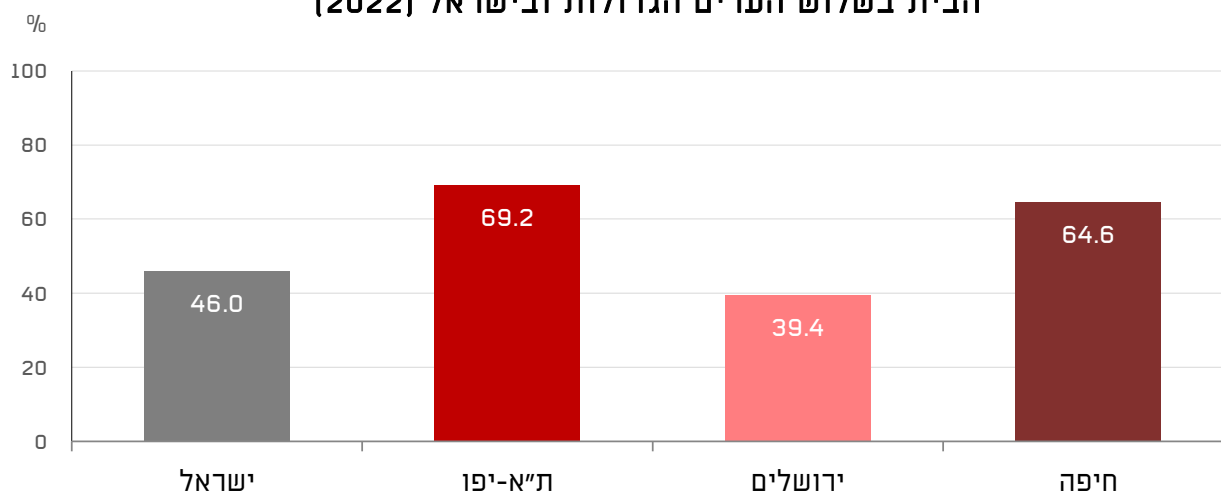
לצד מאפיינים דמוגרפיים אלה, משקי הבית בתל-אביב-יפו נבדלים ממשקי בית בישראל, בירושלים ובחיפה גם במאפיינים כלכליים: אחוז משקי הבית המשתתפים בכוח העבודה ואחוז משקי הבית עם מועסקים (מועסק אחד לפחות), גבוה יותר בקרב משקי בית בתל-אביב-יפו בהשוואה למשקי בית בחיפה ובירושלים. יתרה מכך, משקי הבית עם מועסקים בתל-אביב-יפו כוללים יותר מועסקים לנפש בהשוואה לכלל ישראל, ירושלים ולחיפה.

נתוני הכנסות והוצאות גבוהים, לצד מחירי דיוור גבוהים ותחולת עוני נמוכה (יחסית לכלל ישראל ולערים אחרות), משתלבים לכדי תמונה אחת הכוללת מאפיינים דמוגרפיים וכלכליים ייחודיים של משקי הבית בעיר.

1. משקי בית

- בשנת 2022 היו בתל-אביב-יפו 210,400 משקי בית, שהיוו כ-7% ממשקי הבית בישראל. כ-96% ממשקי הבית בעיר היו יהודיים. ממוצע נפשות במשק בית בתל-אביב-יפו הוא 2.2, והוא נמוך בהשוואה לירושלים (3.8 נפשות בממוצע), לחיפה (2.4) ולישראל (3.2).
- באותה השנה למעלה ממחצית ממשקי הבית בעיר (57%) היו משקי בית משפחתיים.
- בכרבע (24%) ממשקי הבית בעיר התגורר אדם אחד לפחות בן 65 ומעלה.
- כ-42% מתוך משקי הבית המשפחתיים בעיר, היו עם ילדים בגילאים 0-17 (כלומר, עד גיל 18). בשנת 2022 היו בעיר 52,700 משקי בית עם ילדים עד גיל 17 - עלייה של כ-6% בהשוואה לאשתקד. בין השנים 2011-2022, שיעור הגידול במספר משקי הבית עם ילדים עד גיל 18 בעיר היה גבוה משמעותית משיעור הגידול בכלל משקי הבית בעיר (33% לעומת 18%, בהתאמה).

אחוז משקי בית קטנים של 1-2 נפשות, מתוך כלל משקי הבית בשלוש הערים הגדולות ובישראל (2022)

2. משפחות

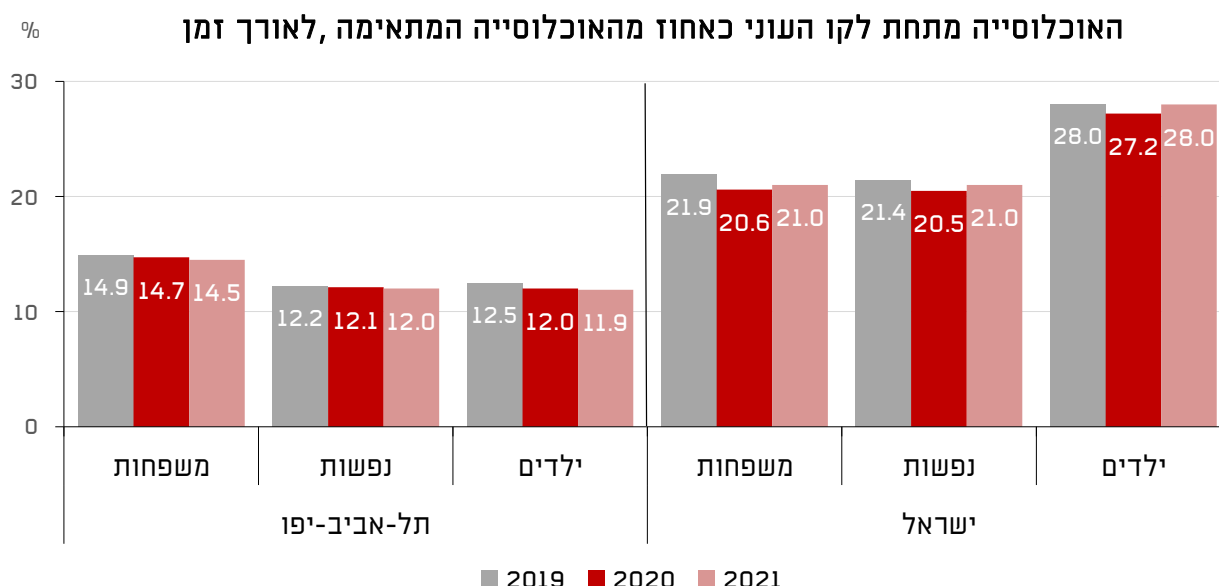
משק בית משפחתי יכול לכלול משפחה אחת או יותר. מספר המשפחות בתל-אביב-יפו עמד בשנת 2022 על כ-121 אלף משפחות, המהוות כ-5% ממספר המשפחות בישראל. כ-41% מהמשפחות בעיר הם זוגות ללא ילדים וכל היתר משפחות עם ילדים בכל הגילים. על פי נתוני הביטוח הלאומי, בסוף שנת 2022 חיו בעיר כ-13,307 משפחות חד-הוריות, שברובן עומדת בראש אישה (97%). משפחות אלו מהוות כרבע (25%) ממספר המשפחות עם ילדים בגילאי 0-17. שיעור זה גבוה בהשוואה לשיעור המקביל בישראל (כ-14%) ובערים ירושלים (כ-8%), וחיפה (כ-19%).

3. תכונות כלכליות של משקי בית

בשנת 2022, שיעור משקי הבית שכללו מועסקים היה גבוה יחסית ועמד על 83% ממשקי הבית בעיר. שיעור זה מעט גבוה מישראל (79%), וגבוה בהשוואה לחיפה ולירושלים (73% ו-76% בהתאמה). במקביל, שיעור משקי הבית עם נפשות בגיל העבודה שאין בהם מועסקים היה נמוך ועמד על כ-5% ממשקי הבית בעיר. שיעור זה נמוך בהשוואה לירושלים (12%) ודומה לחיפה (7%) ולישראל (7%).

4. קו העוני

- בשנת 2021 כ-15% מהמשפחות בתל-אביב-יפו חיו מתחת לקו העוני, ללא שינוי של ממש משנת 2019. שיעור זה נמוך מהנתון המקביל בישראל (21%).
- אחוז הנפשות מתחת לקו העוני עמד על כ-12% מכלל הנפשות בעיר.
- תחולת העוני בקרב הילדים בעיר עמדה על כ-12%. שיעור זה נמוך בהשוואה לנתונים הארציים (28%) וגם בהשוואה לתחולת העוני של ילדים בירושלים (51%) וביחיפה (18%).

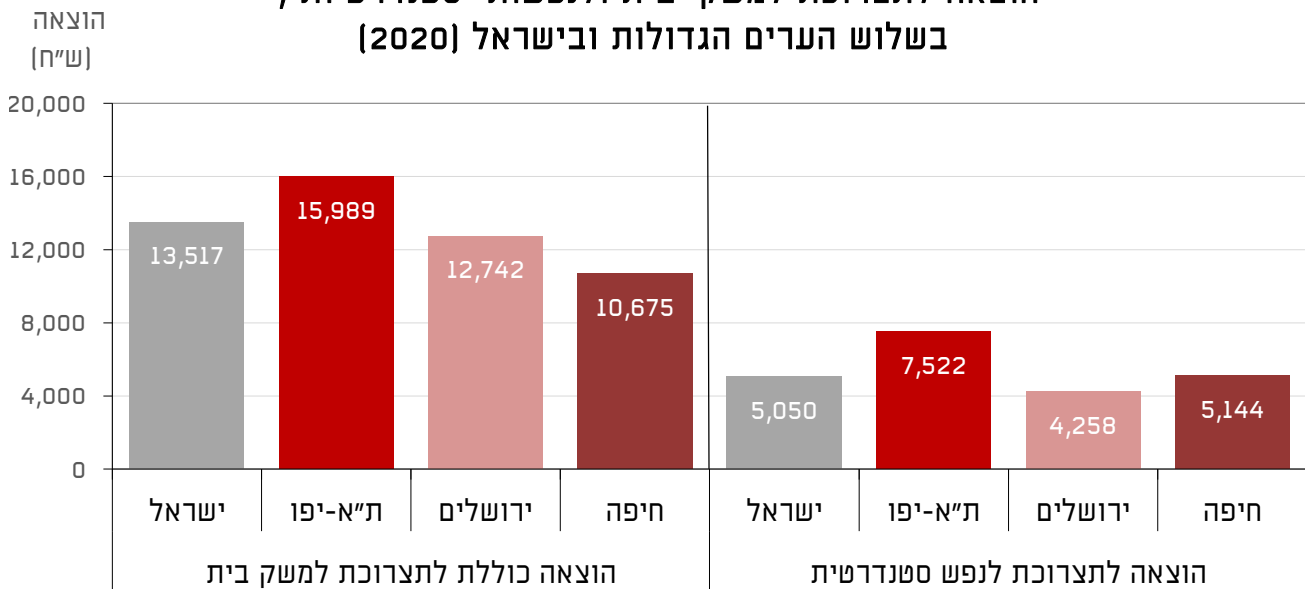

מקור: נתוני ביטוח לאומי

5. הכנסות והוצאות של משקי בית ורמת חיים

- בשנת 2020 ההכנסה הכספית החודשית ברוטו למשק בית בתל-אביב-יפו הייתה 24,819 ש"ח וההוצאה החודשית הכוללת לתצרוכת למשק בית הייתה 15,989 ש"ח.
- ההכנסה הכספית החודשית ברוטו באותה השנה למשק בית בתל-אביב-יפו הייתה גבוהה בכ-29% מהנתון המקביל בישראל; ההוצאה החודשית הכוללת לתצרוכת במשקי הבית בתל-אביב-יפו הייתה גבוהה בכ-18% מזו שבישראל.
- על מנת ליצור בסיס להשוואת רמת החיים של משקי בית בעלי מספר נפשות שונה, נהוג להשוותם לפי הוצאה לנפש, עפ"י ההנחה שלכל נפש נוספת במשק הבית יש השפעה שולית פוחתת על הוצאות משק הבית. נפש "סטנדרטית" היא מושג המחושב לצורך זה. בשנת 2020 ההוצאה הכוללת לתצרוכת לנפש "סטנדרטית" במשק בית בתל-אביב-יפו, הגיעה ל-7,522 ש"ח והייתה גבוהה בכ-49% מהנתון המקביל בישראל.
- ההכנסה החודשית ברוטו לנפש "סטנדרטית" בשנת 2020 במשקי בית בתל-אביב-יפו בהם ראש משק הבית שכיר הייתה גבוהה ב-67% מהנתון המקביל בישראל.

הוצאה לתצרוכת למשקי בית ולנפשות "סטנדרטיות",
בשלוש הערים הגדולות ובישראל (2020)

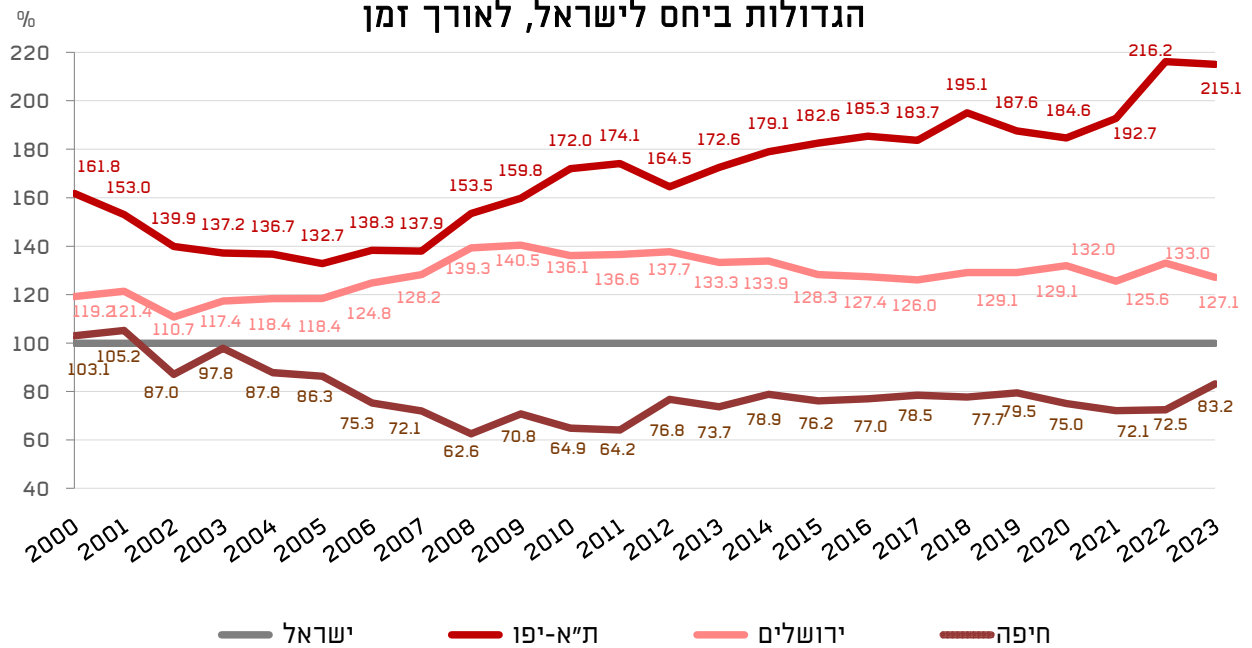

6. דיור

מחירי הדיור

- ברבעון הראשון של 2023, המחיר הממוצע של דירה שנמכרה בתל-אביב-יפו עמד על 4,236,900 ש"ח - גבוה פי כ-2.2 ממחיר ממוצע של דירה שנמכרה בישראל, פי 1.7 יותר מאשר דירה שנמכרה בירושלים ופי כ-2.6 יותר מאשר דירה שנמכרה בחיפה.
- מחירי הדירות שנמכרו בתל-אביב-יפו עלו פי כ-1.5 משנת 2019. בכלל ישראל, ובערים הגדולות ירושלים, וחיפה, העלייה במחירי הדירות היא נמוכה יותר ועומדת על פי כ-1.3.
- ברבעון הראשון של 2023 המחיר הממוצע של שכר דירה בתל-אביב-יפו עמד על 6,541 ש"ח - גבוה ב-50% ממחיר ממוצע של דירה שכורה בישראל, ב-41% יותר מדירה שכורה בירושלים וב-122% מדירה שכורה בחיפה. מחירי השכירות בעיר עלו בחמש השנים האחרונות בכ-13%, בדומה לישראל (11%), וגבוה יותר מחיפה (9%), ומירושלים (7%).

מחירים ממוצעים של דירות בבעלות הדיירים, בשלוש הערים הגדולות ביחס לישראל, לאורך זמן

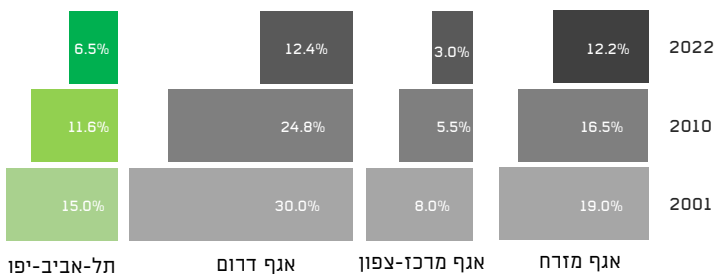

שירותים חברתיים וביטוח לאומי

נתונים נבחרים 2022

נפשות בטיפול כאחוז מהאוכלוסייה

לאורך השנים אחוז הנפשות בטיפול מינהל השירותים החברתיים מכלל האוכלוסייה נמצא במגמת ירידה

נפשות בטיפול (עם תיק) בשירותי הרווחה העירוניים בסוף שנה

30,379

כ-7% מאוכלוסיית העיר

סה"כ הנפשות בטיפול (עם תיק) לאורך השנה*

36,417

*כולל נפשות שהטיפול בהם הסתיים במהלך השנה

מקבלי קצבת זקנה בתל-אביב-יפו

65,400

מזה: מקבלי השלמת הכנסה (11%)

7,104

בעשרים השנים האחרונות אחוז מקבלי השלמת הכנסה מתוך מקבלי קצבת זקנה ירד בכ-6%

מקבלי קצבאות (ביטוח

בכל אחת מארבעת השנים האחרונות מקבלי דמי האבטלה בעיר מהווים

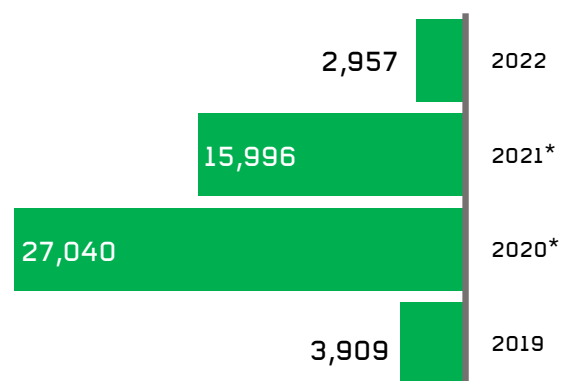
כ-5%

מכלל מקבלי דמי אבטלה בישראל

*הערה: בשנים 2020-2021 חלה עלייה משמעותית במספר מקבלי דמי אבטלה בעקבות התפרצות נגיף הקורונה

מקבלי דמי אבטלה

1. שירותים חברתיים

לאורך השנים מספר הנפשות ובתי האב (עם תיק) שבטיפול מינהל השירותים החברתיים נמצא במגמת ירידה איטית ואילו בחמש השנים האחרונות נרשמה ירידה משמעותית אף יותר. לצד זה, בחמש השנים האחרונות ישנה עלייה בכמות מקבלי השירות ללא תיק המשתתפים בפעילויות רווחה וקידום בריאות של המינהל.

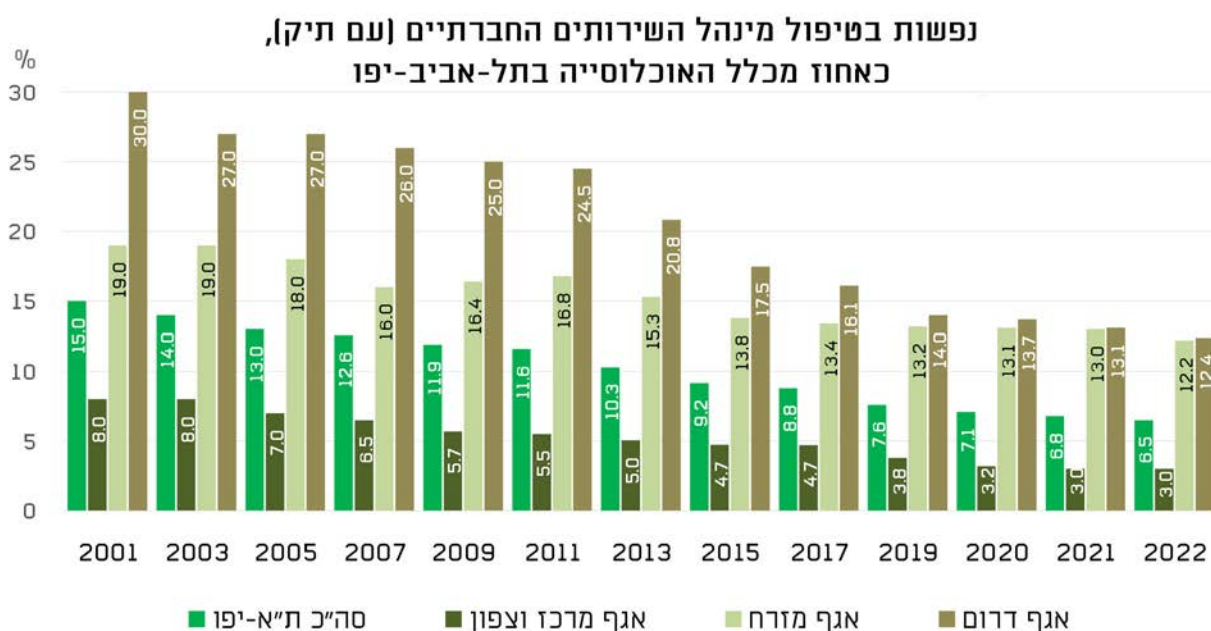
נפשות בטיפול

בסוף שנת 2022 היו 30,379 נפשות בטיפול בשירותי הרווחה בעיר, אשר להן תיק במינהל השירותים החברתיים. אלו מהווים כ-7% מתושבי העיר - ללא שינוי של ממש בהשוואה לאשתקד. מספר הנפשות עם תיק שהיו מטופלות לאורך כל השנה היה 36,417.

- בדומה לשנים קודמות, אחוז המטופלים והמטופלות בעיר נמוך בהשוואה לאחוז המטופלים והמטופלות במחלקות לשירותים חברתיים של משרד הרווחה בכלל ישראל, שעומד על 12% מכלל האוכלוסייה במדינה.
- קיימת מגמת ירידה מתמשכת במספר הנפשות המטופלות במינהל השירותים החברתיים ובחלקן היחסי מאוכלוסיית העיר - מ-15% מכלל האוכלוסייה בתל-אביב-יפו בשנת 2001 ל-7% בשנת 2022.
- אחוז המטופלים והמטופלות מקרב האוכלוסייה שונה משמעותית באזורים השונים בעיר: במרכז ובצפון העיר (רבעים 1-6) - כ-3% מכלל האוכלוסייה באזור נמנו עם המטופלים והמטופלות (עם תיק) במחלקות המינהל לשירותים חברתיים. במזרח העיר (רובע 9), ובאזור דרום העיר ויפו (רבעים 7 ו-8) - כ-12%.
- באגף דרום נרשמה מגמת צמצום משמעותית בשיעור המטופלים והמטופלות מכלל האוכלוסייה בהשוואה לשאר האגפים, מ-30% בשנת 2001 ל-12% בשנת 2022.

בנוסף למטופלים והמטופלות שיש להם תיק במינהל השירותים החברתיים, בשנת 2022 קיבלו שירות עוד 79,510 אנשים שלהם לא נפתח תיק. זוהי עלייה של כ-41% משנת 2018.

- מקרב מקבלי ומקבלות השירות ללא תיק: כ-30% קיבלו שירות במסגרת אגף בריאות הציבור, אשר כלל פעילויות לקידום הבריאות (סדנאות, הרצאות, חוגים וקורסים). והיתר בתחום הרווחה, בתוכניות שונות של מינהל השירותים החברתיים (תוכניות לאזרחים ותיקים, תוכניות קבוצתיות וקהילתיות, תוכניות תעסוקה, תוכניות לבוגרים/ משפחות עם צרכים מיוחדים מרכזים לגיל הרך ועוד).

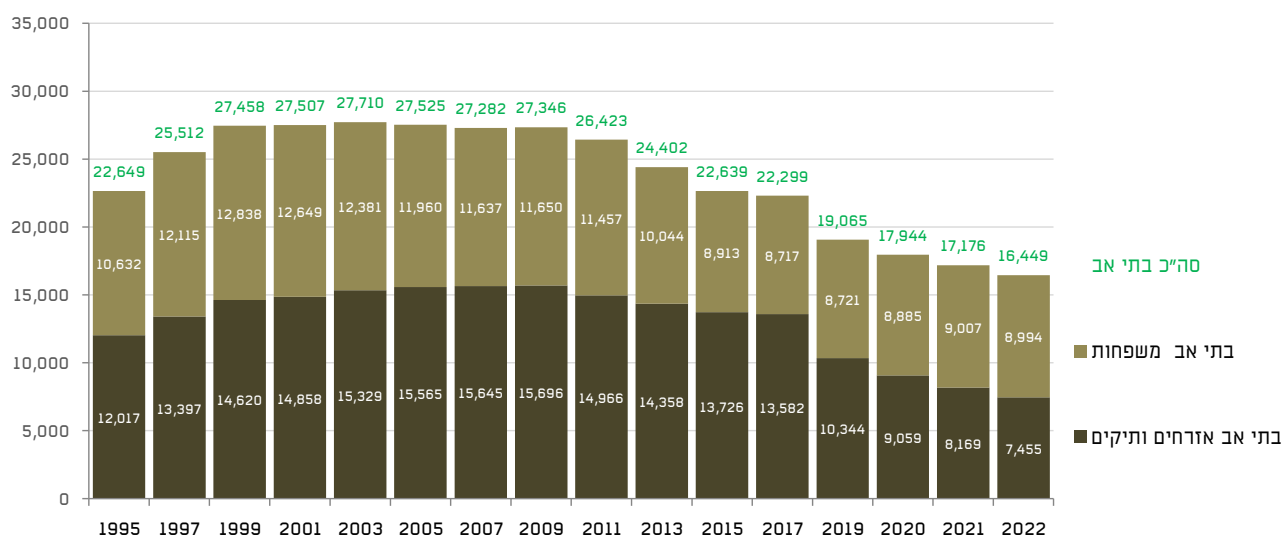
בתי אב בטיפול

מינהל השירותים החברתיים מעניק טיפול מתוך ראייה משפחתית, ולכן שיטת הסיווג הראשונית של המטופלים היא לפי בתי אב, הנקבעים לפי משפחות גרעיניות (ולא לפי מגורים תחת קורת גג אחת). בשנים האחרונות ניתן לראות מגמת ירידה הדרגתית במספר בתי האב המטופלים במינהל השירותים החברתיים. כך גם בסוף שנת 2022 נרשמה ירידה של כ-4% במספר בתי האב המטופלים, בהשוואה לסוף שנת 2021.

- מספר בתי אב עם תיק שהיו מטופלים במינהל השירותים החברתיים לאורך כל שנת 2022 היה 20,081.
- במהלך חמש השנים האחרונות חלה ירידה של כ-26% בסה"כ בתי האב המטופלים, מ-22,293 בסוף שנת 2018 ל-16,449 בסוף שנת 2022, עם זאת החל בסוף שנת 2019 נרשמה עלייה של כ-3% במספר בתי אב של משפחות בהשוואה לסוף שנת 2022.
- בשנים קודמות, שיעור בתי האב של אזרחים ותיקים היה גדול יותר משיעור בתי אב של משפחות מתוך כלל בתי האב המטופלים. בשנת 2020 שיעור בתי אב של אזרחים ותיקים ובתי אב של משפחות בטיפול היה דומה. החל בשנת 2021 שיעור בתי האב של אזרחים ותיקים נהיה נמוך יותר משיעור בתי אב של משפחות כנראה בשל השינוי שחל במהלך שנת 2019, בה הועבר הטיפול בזכאי חוק ביטוח סיעוד מהמחלקות לשירותים חברתיים אל המוסד לביטוח לאומי. מהלך זה הביא לסיום הטיפול של חלק מהאזרחים הותיקים במחלקות לשירותים חברתיים.
- בסוף שנת 2022 מתוך כלל בתי האב, שטופלו על ידי מינהל השירותים החברתיים, כ-55% הם בתי אב של משפחות. רוב בתי האב של משפחות הם בדרום ומזרח העיר (כ-63%), ומתוכם כ-26% הם בתי אב שבראשם הורה עצמאי. באגף מזרח שיעור בתי אב של משפחות שבראשם הורה עצמאי מכלל בתי האב של משפחות גבוה בהשוואה לשאר האזורים (29%).
- בסוף שנת 2022 כ-45% מכלל בתי האב שבטיפול מינהל השירותים החברתיים הם בתי אב של אזרחים ותיקים, מהם כ-38% במרכז ובצפון העיר, אזורים בהם, יחסית מתגוררים הרבה קשישים.
- בדומה לירידה שנרשמה בכלל בתי האב המטופלים במינהל, במהלך חמש השנים האחרונות חלה ירידה של כ-36% גם בבתי אב עולים המטופלים (שעלו החל בשנת 2008 ואילך), מ-466 בסוף שנת 2018 ל-297 בסוף שנת 2022.

מספר בתי אב

בתי אב בטיפול מינהל השירותים החברתיים בסוף שנה, לפי סוג בית אב

מלבד האגפים והמחלקות האזוריות, במינהל השירותים החברתיים ישנה יחידה פונקציונאלית לדרי רחוב, המספקת שירות לכלל דרי הרחוב בעיר:

- במהלך העשור האחרון ישנה מגמת עלייה במספר בתי אב (עם תיק) המטופלים ביחידה לדרי רחוב. מ-468 בתי אב המטופלים בסוף שנת 2013 ל-667 בתי אב בסוף שנת 2022.

2. ביטוח לאומי

קצבת זקנה (אזרח ותיק) ושארים

בדצמבר 2022 הגיע מספר מקבלי קצבת זקנה/אזרח ותיק ומקבלי קצבת שארים בעיר ל-69,416 איש (65,400 מקבלי קצבת זקנה ו-4,016 מקבלי קצבת שארים). מספר מקבלי קצבת זקנה בחמש השנים האחרונות עלה בכ-6.5%. לעומת זאת, מספר מקבלי קצבת שארים נמצא במגמת ירידה עקבית.

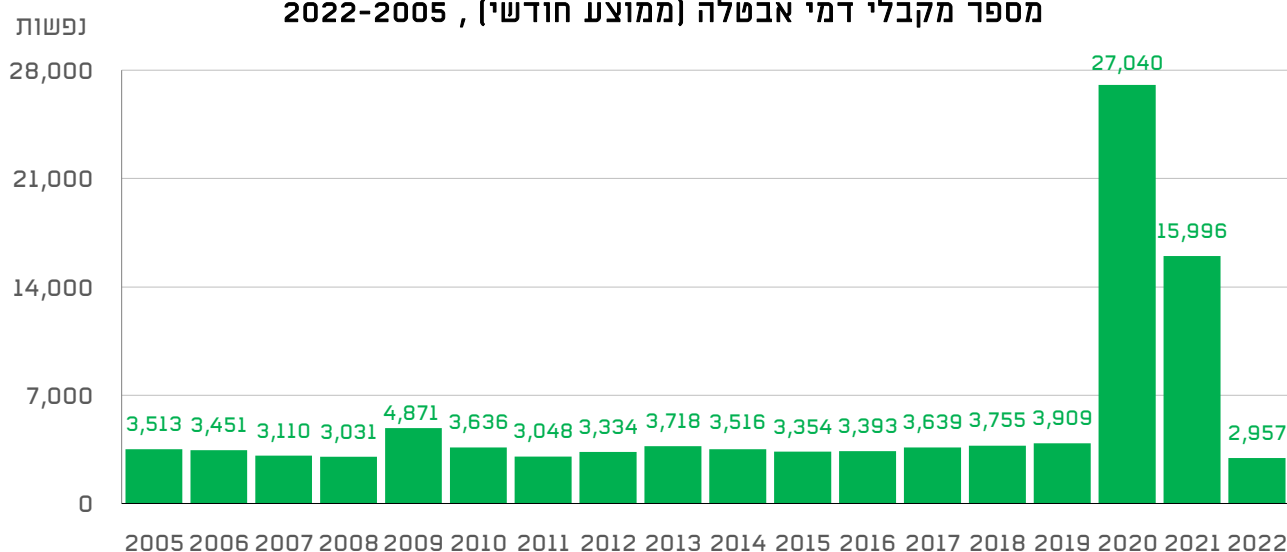
- בין השנים 2000-2022 הצטמצם מספר מקבלי קצבת שארים בכשני שלישי (65%). מגמה זו בולטת בהשוואה לירידה המתונה בישראל באותה התקופה - ירידה של כ-15%.
- בשנת 2022 כ-11% ממקבלי קצבת זקנה בתל-אביב-יפו מקבלים השלמת הכנסה בנוסף לקצבה. שיעור זה נמוך בהשוואה לאוכלוסייה המקבילה בישראל - כ-17%.
- אחוז מקבלי השלמת הכנסה בקרב מקבלי קצבת זקנה שונה בין האזורים השונים בעיר: ביפו ובדרום העיר שיעור מקבלי השלמת הכנסה מקרב מקבלי קצבת זקנה עומד על כ-29% וכ-23% (בהתאמה), בעוד שבאזור עבר הירקון וצפון העיר השיעור עומד על 2%-7%.
- בשני העשורים האחרונים חלה ירידה בשיעור מקבלי השלמת הכנסה בקרב המקבלים קצבת זקנה בתל-אביב-יפו, מכ-17% בשנת 2000 לכ-11% בשנת 2022. גם בכלל ישראל ירד שיעור זה, מכ-30% בשנת 2000 לכ-17% בשנת 2022.
- בתל-אביב-יפו, הירידה המשמעותית ביותר נרשמה בדרום העיר - רובע 8 (מכ-35% בשנת 2000 לכ-23% ב-2022), ובמזרח העיר - רובע 9 (מכ-28% בשנת 2000 לכ-18% בשנת 2022).

דמי אבטלה

משנת 2016 ניכרת עלייה קלה לאורך השנים במספרם של מקבלי דמי אבטלה בעיר. בעקבות התפרצות מגפת הקורונה בשנת 2020 חלה עלייה משמעותית במספר זה והגיע לכ-27,000 מקבלי דמי אבטלה. בשנת 2022 מספר מקבלי דמי האבטלה בעיר חזר למימדיו הקודמים לפני התפרצות הקורונה, ואף ירד בכרבע (24%) בהשוואה לשנת 2019. מספר מקבלי דמי האבטלה בעיר בשנת 2022 הוא הנמוך ביותר מאז שנת 2005.

מתוך כלל המובטלים בעיר, חלקן היחסי של הנשים גבוה מזה של הגברים והוא נותר יחסית יציב לאורך השנים (57% נשים לעומת 43% גברים).

מספר מקבלי דמי אבטלה (ממוצע חודשי) , 2022-2005

חינוך והשכלה

נתונים נבחרים 2022/23

23,310

בתי-ספר על-יסודיים
עירוניים* (כולל מוכשיר)

34,500

בתי-ספר יסודיים
עירוניים* (כולל מוכשיר)

14,680

גנים עירוניים
(לא כולל מוכשיר)

(ללא מוסדות
חינוך מיוחד)

תלמידים

תלמידים במוסדות
לחינוך המיוחד
כ-2,900

* חינוך עירוני - כולל מוסדות מתוקצבים במשותף ע"י משרד החינוך וע"י העירייה,
וכן ע"י גורמים וגופים אחרים (כמו הורים)

מוסדות

מוסדות חינוך רגיל

מוסדות חינוך מיוחד

36

בתי-ספר על-יסודיים

92

בתי-ספר יסודיים

491

כיתות גן

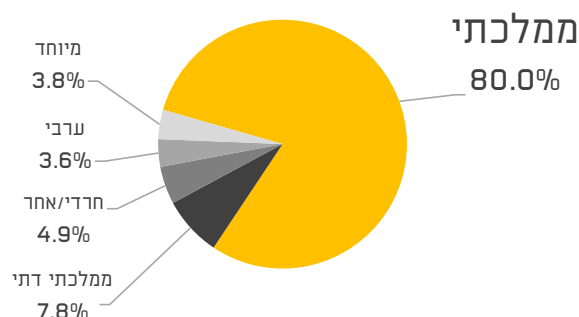
17 106

בתי-ספר

כיתות גן

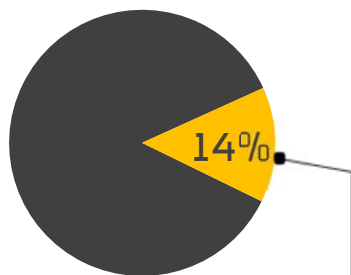

התפלגות התלמידים לפי פיקוח

סטודנטים

(2021/22)

כ-14% מכלל הלומדות והלומדים
במוסדות להשכלה גבוהה בישראל
לומדים במוסדות בעיר תל-אביב-יפו

מכלל הסטודנטיות והסטודנטים
שלמדו באוניברסיטת תל-אביב
התגוררו בעיר

סטודנטיות וסטודנטים במוסדות בתל-אביב-יפו

27,490

אוניברסיטת תל-אביב

144,410 בישראל
(19.2%)

14,660

מכללות אקדמיות

158,750 בישראל
(9.2%)

4,640

חינוך על-תיכוני

31,990 בישראל
(14.5%)

27%

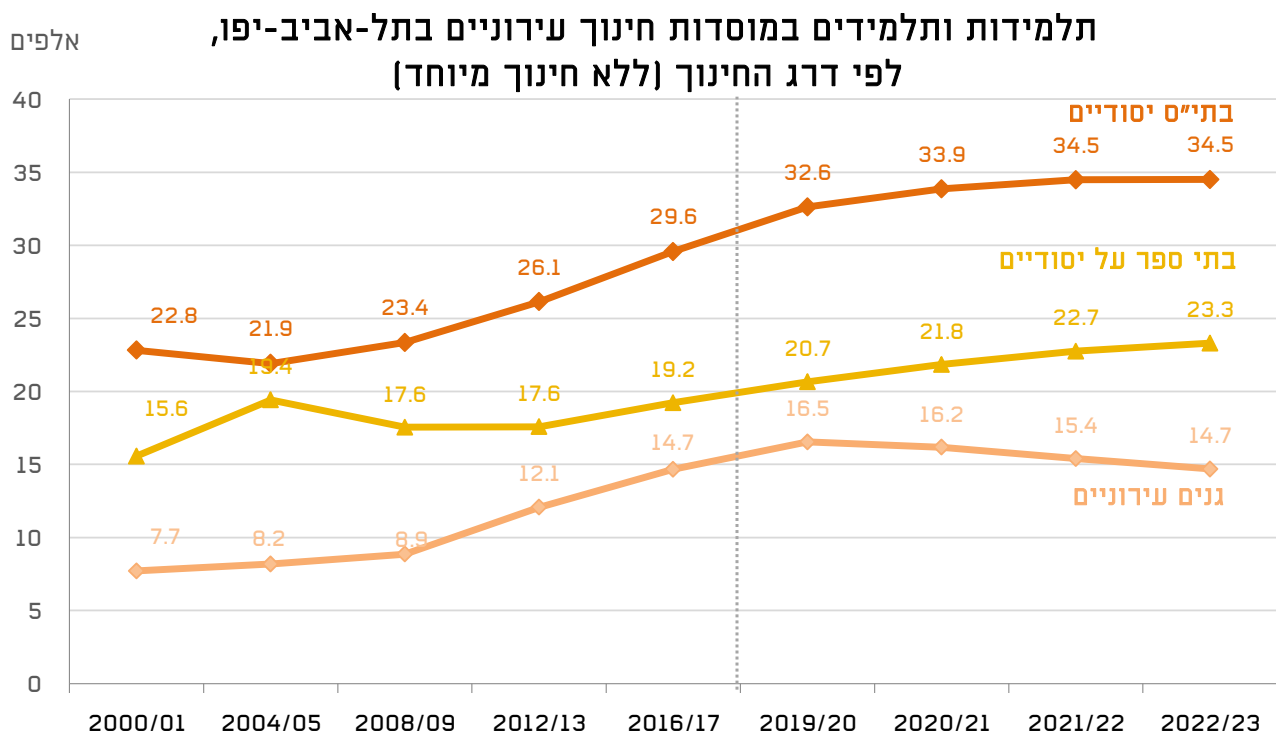
בשנת הלימודים תשפ"ג (2022/23) היו רשומים בקובץ החינוך העירוני בכל המסגרות כ-95,000 תלמידות ותלמידים מחינוך גן ועד חינוך על-יסודי, מתוכם כ-85,510 למדו במוסדות חינוך בעיר, והשאר במוסדות חינוך מחוץ לעיר. מקרב אלו שלמדו בעיר, כ-72,500 למדו בחינוך הרגיל במוסדות העירוניים והמשותפים (לא פרטיים) וכ-2,860 למדו במוסדות של החינוך המיוחד. נתוני החינוך כוללים גם את ילדי האוכלוסייה הזרה (מבקשי מקלט ופליטים, עובדים חוקיים ולא חוקיים ותיירים ללא אשרת שהייה בתוקף).

1. מערכת החינוך העירונית והמשותפת - מוסדות החינוך הרגיל

מערכת החינוך הרגיל בתל-אביב-יפו כוללת מוסדות שמתקצבים במשותף על-ידי משרד החינוך ועל-ידי העירייה, וכן מוסדות המתקצבים על-ידי גורמים פרטיים וציבוריים אחרים שאינם עירוניים. החינוך העירוני כולל גם את החינוך המשותף - מוסדות חינוך המתקצבים במשותף על-ידי העירייה ועל ידי גורמים נוספים (הורים/גופים פרטיים אחרים). בנוסף, הנתונים כוללים גם בתי-ספר של החינוך המוכר שאינו רשמי (מוכשר) שברובו שייך לזרם החינוך החרדי.

בתשפ"ג (2022/23) כ-72,500 למדו בחינוך הרגיל העירוני והמשותף (כולל מוכשר):

- במוסדות החינוך הרגיל בגני הילדים היו בתשפ"ג 14,680 ילדים, בחינוך היסודי למדו 34,500 תלמידים ובחינוך העל-יסודי למדו 23,310 תלמידים.
- בשני העשורים האחרונים נרשמה מגמת עלייה במספר התלמידים הרשומים במוסדות העירוניים והמשותפים (גנים, יסודי ועל-יסודי). עלייה זו הגיעה לשיאה בשנת תשפ"ב (2021/22) ובשנה האחרונה (2022/23) גידול זה נעצר, בעיקר בשל צמצום משמעותי במספר ילדי הגנים שהחל בארבע השנים האחרונות. גם בקרב תלמידי היסודי נעצרה מגמת הגידול, ואילו בקרב תלמידי העל-יסודי מגמת הגידול המשיכה בדומה לשנים האחרונות.

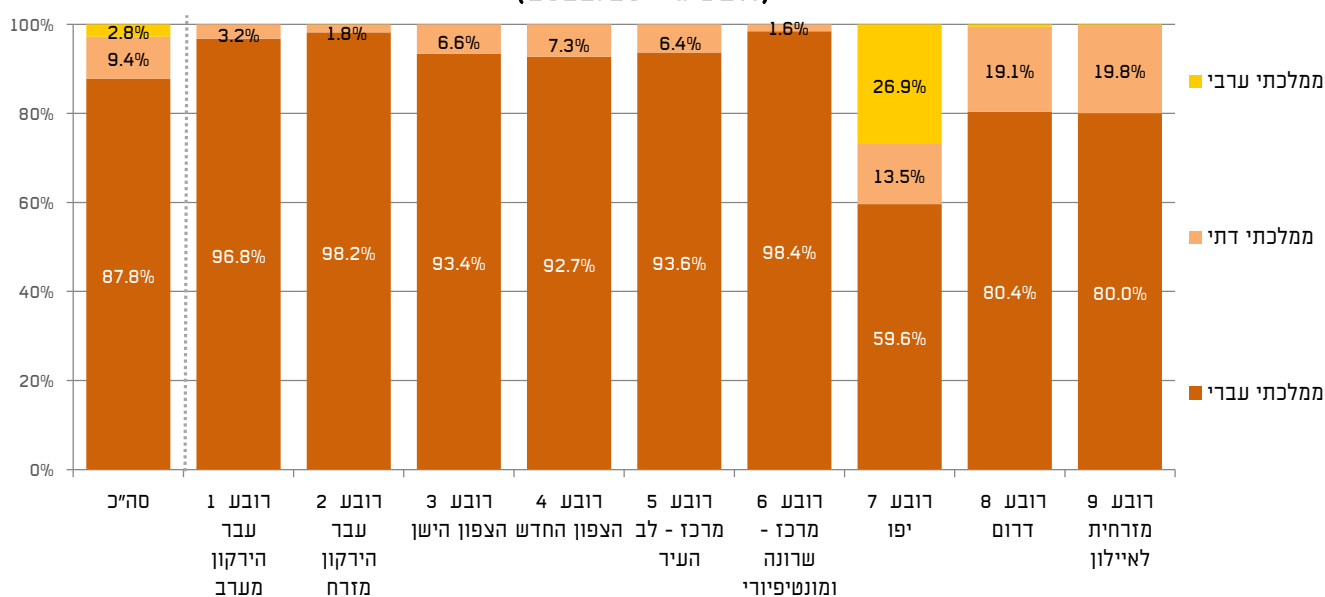
הערה: עד שנת 2019/20 הנתונים מוצגים בדילוגים של חמש שנים.

גני ילדים

בתשפ"ג (2022/23), היו בגני הילדים העירוניים הרגילים (לא כולל גני החינוך המוכש"ר) כ-14,680 ילדות וילדים. בשנה זו המשיכה הירידה במספר ילדי הגנים שהחלה לפני ארבע שנים (תשפ"ד-2019/20), כך שבתקופה זו הצמצום במספר ילדי הגנים הסתכם בכ-11%.

- בתשפ"ג (2022/23) מכלל הילדים בגנים העירוניים כ-30% היו בגני טרום-טרום-חובה (לגילאי 3, כ-33% היו בגני טרום-חובה (לגילאי 4) ועוד כ-37% בגני חובה (לגילאי 5 ומעלה).
- בתשפ"ג (2022/23), בצפון ובמרכז העיר (רבעים 1-6), למעלה מ-92% מילדי הגנים היו בגנים בפיקוח ממלכתי עברי. ברובע 7 (יפו), מעל מחצית הילדים היו בחינוך הממלכתי העברי (כ-60%), וזאת משום שחלק גדול מילדי הרובע נמצאים במוסדות שבפיקוח ממלכתי ערבי (27%) וממלכתי דתי (כ-14%). גם בדרום (רובע 8) ובדרום מזרח העיר (רובע 9), אחוז גבוה יחסית של ילדים נמצאים במוסדות של החינוך הממלכתי דתי (כ-19% וכ-20%, בהתאמה).

ילדות וילדים בגנים עירוניים, לפי פיקוח ורובע, לא כולל חינוך מיוחד
(תשפ"ג - 2022/23)

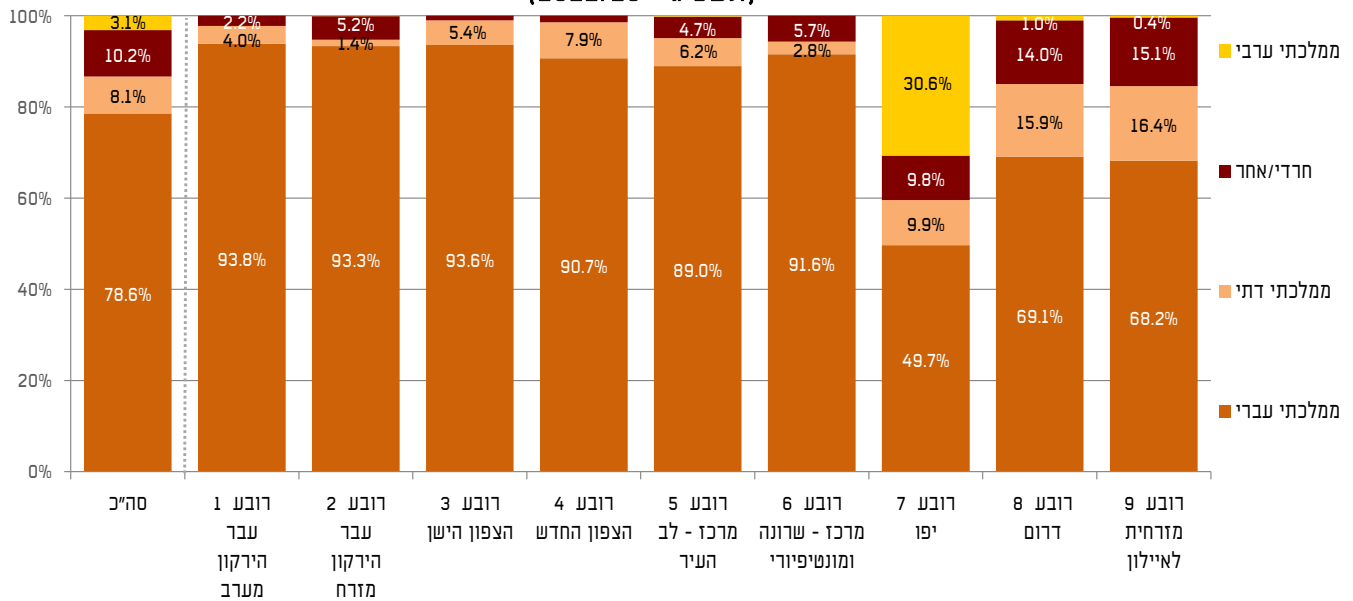

חינוך יסודי

תלמידי החינוך היסודי מהווים כמחצית (48%) מכלל התלמידים במערכת החינוך העירונית והמשותפת הרגילה. מגמת העלייה במספר התלמידות והתלמידים בחינוך היסודי בעיר נעצרה בשנה"ל תשפ"ג (2022/23): ב-5 השנים האחרונות (מאז 2018/19 בה היו כ-31,300 תלמידים) חלה עלייה של כ-10% במספר תלמידי החינוך היסודי, אולם משנה לשנה הלך והצטמצם בהדרגה שיעור הגידול השנתי, מ-4% עד ל-0% בשנה האחרונה. לפי מגמה זו, צפוי שבשנים הבאות מספר ילדי היסודי יתחיל להצטמצם (הצמצום הזה הוא כתוצאה מצמצום ילדי הגנים שמזינים את מערכת החינוך היסודית).

- למעלה מ-90% מקרב התלמידים מאזור עבר הירקון (רבעים 1 ו-2) ומצפון העיר (רבעים 3 ו-4) למדו במוסדות שבפיקוח ממלכתי עברי. בדרום העיר (ברובע 8) ומזרחית לאילון (ברובע 9), בולט אחוז התלמידים שלמדו במוסדות שבפיקוח החינוך הממלכתי דתי - כ-16% בכל אחד מהרבעים; גם ביפו (רובע 7) ובצפון החדש (רובע 4), היה אחוז לא מבוטל של תלמידים בחינוך הממלכתי דתי (כ-10% וכ-8%); ביפו (רובע 7) בלט האחוז הגבוה של הלומדים בחינוך שבפיקוח ממלכתי ערבי (כ-31%); ובדרום ומזרחית לאילון (ברבעים 7, 8 ו-9) בלט האחוז הגבוה יחסית של תלמידים שלמדו בפיקוח חרדי/מוכש"ר (10%, 14% ו-15%, בהתאמה).

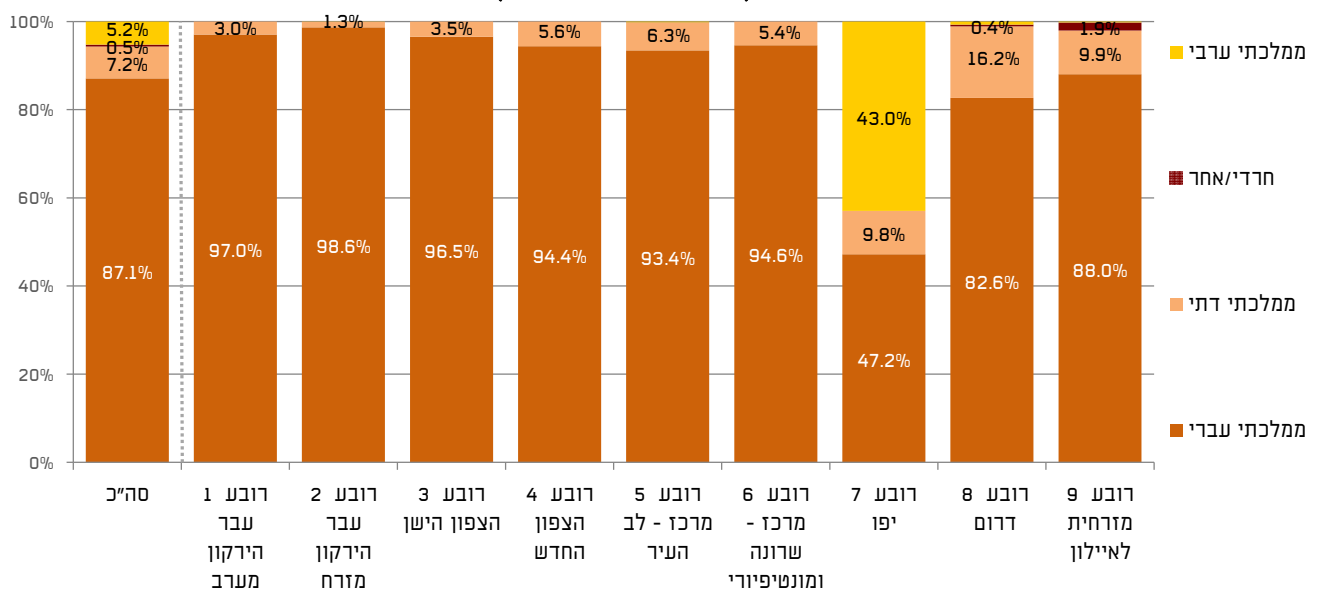
תלמידות ותלמידים בחינוך היסודי, לפי פיקוח ורובע ללא חינוך מיוחד (תשפ"ג - 2022/23)

חינוך על-יסודי

בחינוך הרגיל העל-יסודי, נמצא שבטווח של החמש השנים האחרונות (מאז 2018/19 - 19,900 תלמידים) חלה עלייה גדולה של כ-17%, כך שמספר התלמידות והתלמידים בחינוך העל-יסודי הגיע לשיא של עשרים השנים האחרונות ועומד על כ-23,310 תלמידים. עם זאת, קצב הגידול השנתי במגמת ירידה בשלוש השנים האחרונות - בשנה"ל 2020/21 אחוז הגידול השנתי היה 6%, בעוד שבשנה"ל 2022/23 הוא עמד על 2%.

תלמידות ותלמידים בחינוך העל-יסודי, לפי פיקוח ורובע ללא חינוך מיוחד (תשפ"ג - 2022/23)

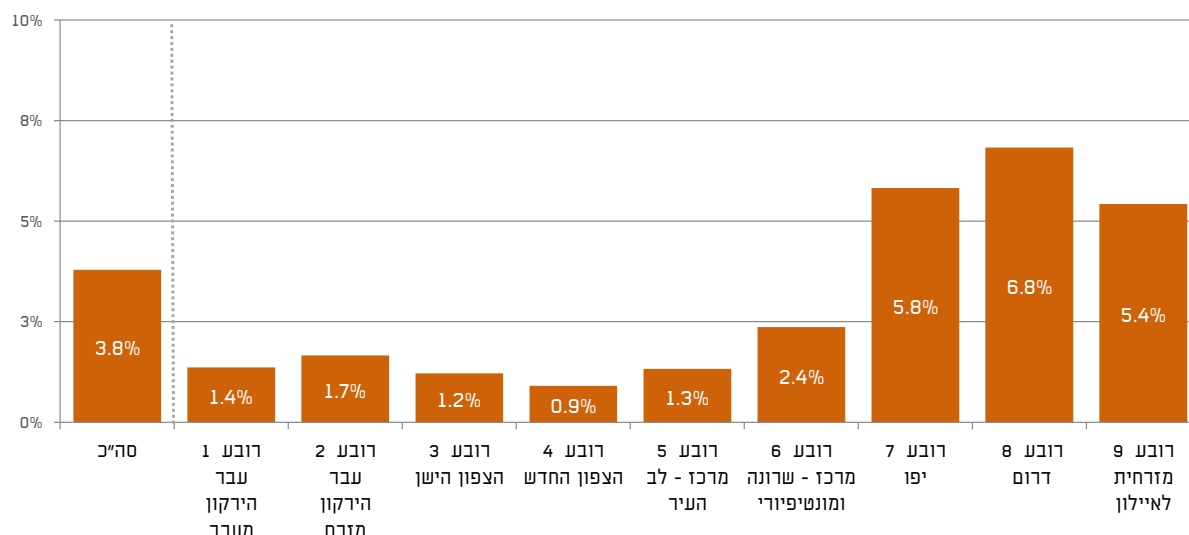

○ בעבר הירקון (רבעים 1 ו-2), בצפון העיר (רבעים 3 ו-4) ובמרכז העיר (רבעים 5 ו-6) יותר מ-93% מהתלמידים למדו בבתי ספר בפיקוח ממלכתי עברי. במזרח העיר (רובע 9) כ-88% מהתלמידים למדו בבתי ספר בפיקוח ממלכתי עברי ובדרום (ברובע 8) כ-83% מהתלמידים למדו במסגרות שבפיקוח ממלכתי עברי. ביפו (רובע 7), בו מתגוררת מרבית האוכלוסייה הערבית בעיר, כ-47% מהתלמידים למדו בחינוך שבפיקוח ממלכתי ערבי. בדרום ובמזרח העיר (רבעים 8 ו-9) אחוז ניכר מהתלמידים למדו במוסדות החינוך הממלכתי דתי (כ-10%, כ-16% וכ-10%, בהתאמה).

חינוך מיוחד

- במוסדות החינוך המיוחד העירוני, למדו בתשע"ג כ-2,860 ילדים מכיתות גן ועד כיתות החינוך העל-יסודי, המהווים כ-4% מכלל התלמידים במערכת החינוך העירונית והמשותפת.
- בכיתות הגן היו כ-970 ילדים (34%), בכיתות החינוך היסודי א' ו' למדו כ-910 תלמידים (32%) ובכיתות החינוך העל-יסודי ז' ו-י"ב למדו כ-980 תלמידים (32%).
- בחמש השנים האחרונות, מספר הילדים בחינוך המיוחד גדל בכ-3% (בשנה"ל 2018/19 היו כ-2,770 תלמידים בחינוך המיוחד).
- למרות הגידול האיטי במספר תלמידי החינוך המיוחד, קבוצה זו שומרת על שיעור יציב מקרב כלל התלמידי העיר ב-15 השנים האחרונות העומד על כ-4%.
- שיעור התלמידים הלומדים במוסדות לחינוך מיוחד מתוך כלל הלומדים במערכת החינוך העירונית והמשותפת, גבוה במיוחד ברובעי דרום ומזרח העיר. בדרום העיר (רובע 8) כ-7%, ביפו (רובע 7) כ-6% ובמזרחית לאילון (רובע 9) כ-5%. ברבעים הצפוניים (רובע 1, רובע 3 ורובע 4) וברובע לב העיר (רובע 5) שיעור הלומדים בחינוך המיוחד עומד על כ-1% בלבד.

תלמידות ותלמידים במוסדות החינוך המיוחד כאחוז מכלל הלומדים בחינוך העירוני והמשותף, לפי רובע מגורים (תשפ"ג - 2022/23)

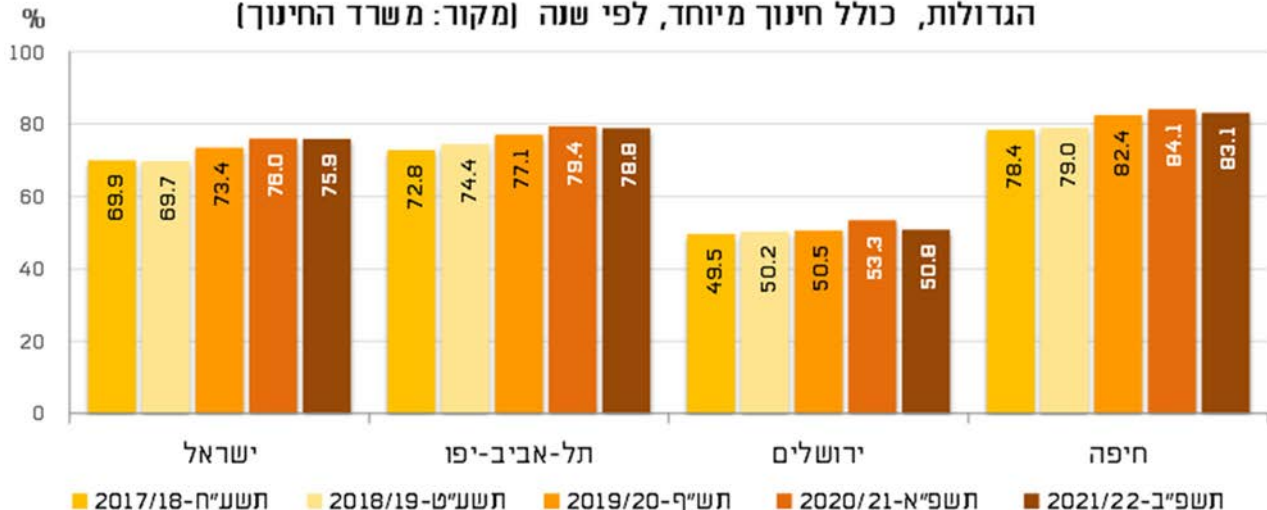

2. זכאות לבגרות

לפי נתוני משרד החינוך, אחוז הזכאות לבגרות מקרב כלל הלומדות והלומדים בכיתות י"ב (כולל חינוך מיוחד) בכלל מוסדות הלימוד בתל-אביב-יפו היה במגמת עלייה בשנים האחרונות, אך בתשפ"ב (2021/22) אחוז הזכאות נעצר ועמד על כ-79% בדומה לאחוז הזכאות של השנה שקדמה לה. שיעור זה גבוה מאחוז הזכאות בישראל (כ-76%), גבוה משמעותית מאחוז הזכאות לבגרות בירושלים (כ-51%) ונמוך בהשוואה לאחוז הזכאות בחיפה (כ-83%).

בבתי הספר העירוניים השש-שנתיים בעיר (לא כולל חינוך שאינו עירוני, בתי ספר חרדיים וכיו"ב), שיעור הזכאות לבגרות היה גבוה במיוחד ועמד על כ-92%. בבתי הספר השש-שנתיים, אחוז הזכאות למקצועות מוגברים (5 יח"ל) עמד על כ-73% במקצוע האנגלית וכ-28% במקצוע המתמטיקה (בישראל כ-45% וכ-17%, בהתאמה).

זכאות לבגרות מהלומדות והלומדים בכיתות י"ב בישראל ובשלוש הערים הגדולות, כולל חינוך מיוחד, לפי שנה (מקור: משרד החינוך)

3. חינוך על-תיכוני

במהלך השנים האחרונות, החינוך העל-תיכוני בתל-אביב-יפו, שאינו מעניק תואר אקדמי מוכר, עבר שינויים משמעותיים - חלק ממוסדות החינוך העל-תיכוני בעיר נסגרו או העתיקו את מקומם לערים אחרות (לדוגמה, מכללת "תלפיות" שעברה לעיר חולון בשנת 2011), בד בבד עם סגירת קורסים מקצועיים או צמצומם. בתחילת שנות האלפיים (תשס"ב - 2001/02), למדו במסגרות העל-תיכוניות בעיר במגוון מסלולי לימוד כ-10,900 תלמידים, אך מאז מספר התלמידים בחינוך העל-תיכוני הצטמצם מאוד ובשנת תשפ"ב-2021/22 מספר זה עמד על כ-4,640 תלמידים בלבד. כיום, החינוך העל-תיכוני איננו כולל את תלמידי י"ג-י"ד והוא מתייחס לתלמידים שסיימו 11 או 12 שנות לימוד שאין להם בהכרח להם תעודת בגרות או תעודת סיום ב"ס.

4. השכלה גבוהה

בתשפ"ב (2021/22) גרו בתל-אביב-יפו כ-22,680 סטודנטיות וסטודנטים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה בישראל (אוניברסיטאות ומכללות, כולל האוניברסיטה הפתוחה). הם היוו כ-6% מכלל אוכלוסיית העיר בגילי 18 ומעלה. במוסדות להשכלה גבוהה בעיר למדו סטודנטים מכל ישראל - כ-27,490 סטודנטים באוניברסיטת תל-אביב, ובנוסף עוד כ-14,660 סטודנטים במכללות המעניקות תארים אקדמיים מוכרים.

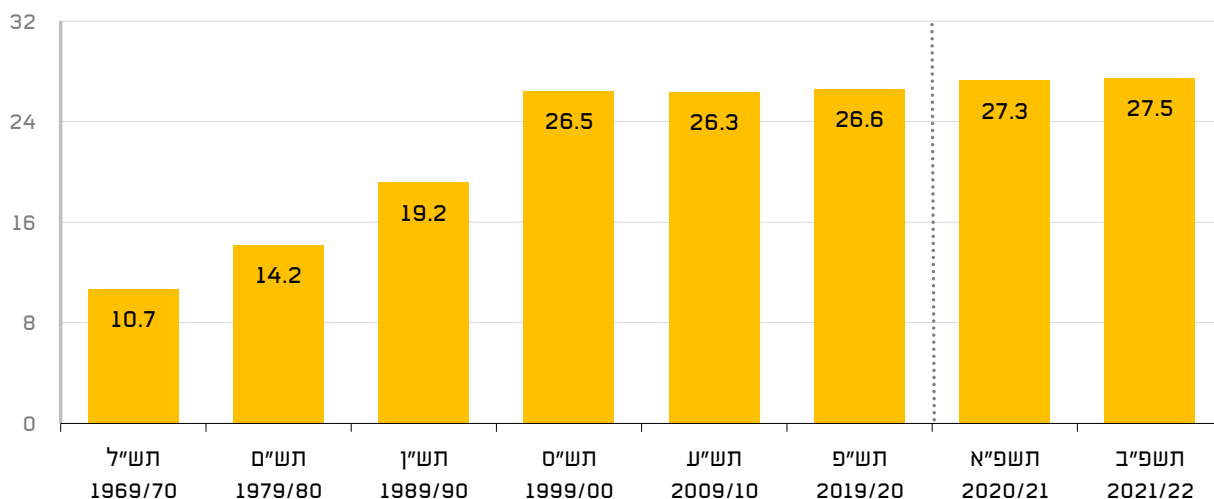
- לאחר תקופה של ארבעה עשורים בהם חלה עלייה במספר הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב, בתחילת העשור האחרון מספרם החל להצטמצם - משנת תשע"ג (2012/13) בה היו רשומים כ-28,100 איש (מספר שיא מאז נוסדה האוניברסיטה), החלה מגמת צמצום הדרגתית עד שנת תשע"ח (2017/18) בה היו כ-26,000 איש (צמצום של כ-7%). בחמש השנים האחרונות, מאז תשע"ח (2017/18) החלה שוב מגמת עלייה שהסתכמה בתקופה זו בעלייה של כ-6%.
- בתשפ"ב כ-59% מהסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב למדו לתואר ראשון, כ-33% לתואר שני, כ-8% לתואר שלישי וכ-1% למדו לתעודה.
- באוניברסיטת תל-אביב חולקו כ-19% מכלל התארים שחולקו בכלל האוניברסיטאות בארץ בשנת תשפ"ב (2020/21) כ-7,550 תארים מתוך כ-39,040 תארים (כולל האוניברסיטה הפתוחה). חלקן של הנשים בקרב הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב עמד על כ-57% והוא נשמר יציב לאורך השנים. הנשים מהוות למעלה ממחצית הלומדים בכל אחד מהתארים.
- כ-27% מהסטודנטים שלמדו בתשפ"ב (2021/22) באוניברסיטת תל-אביב התגוררו בעיר (סה"כ כ-7,420 סטודנטים).
- בתשפ"ב (2021/22) כ-14,660 סטודנטים למדו ב-4 מכללות אקדמיות בעיר המעניקות תארים מוכרים (כולל הלומדים לקבלת תעודה - כ-1,700). החל בתשפ"א למניין הסטודנטים נוספו גם אלו

הלומדים לתעודה ולכן קשה להשוות את המגמה לשנים שלפניכן. בשנת תשפ"ב נרשמה ירידה קטנה של כ-3% במספר הלומדים במכללות בהשוואה לשנה הקודמת (תשפ"א - 2020/21) בה למדו 15,090 סטודנטיות וסטודנטים.

רוב הסטודנטים במכללות למדו לתואר ראשון - 10,570 (כ-72%), והשאר לתואר שני (16%) ולתעודה (12%). במכללות בולט האחוז הגבוה יותר של נשים בהשוואה לאוניברסיטה - כ-63% מאלו שלמדו במכללות האקדמיות היו נשים. כ-18% מכלל הסטודנטים במכללות האקדמיות בתל-אביב-יפו התגוררו בעיר (כ-2,590 סטודנטים).

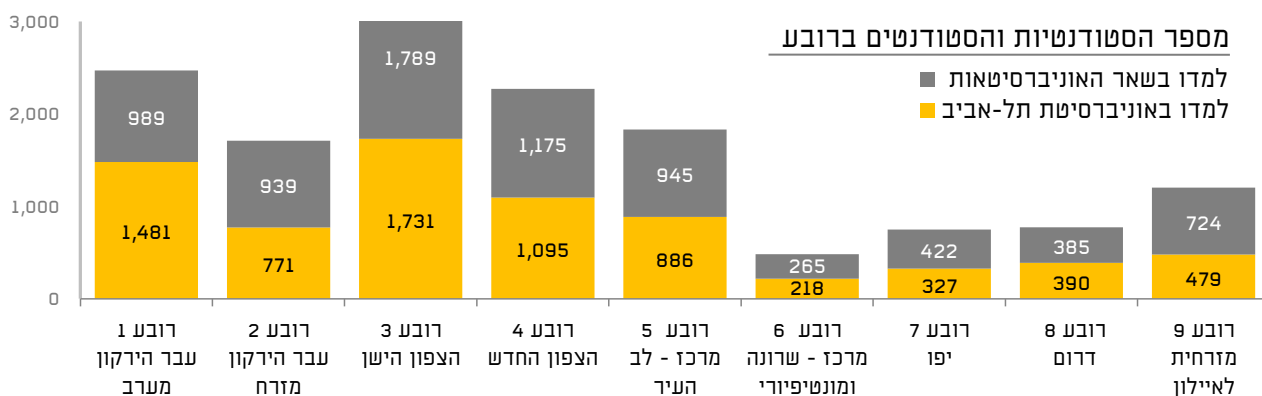
סטודנטים
(אלפים)

סטודנטיות וסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב לאורך השנים

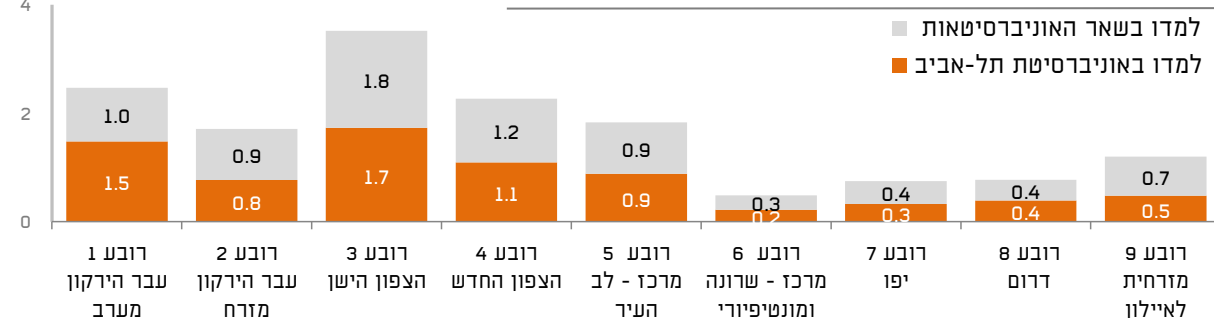
סטודנטיות וסטודנטים תושבי תל-אביב-יפו שלמדו באוניברסיטת תל-אביב ובשאר האוניברסיטאות בארץ, לפי רובע מגורים, תשפ"ב-2021/22

סטודנטים

%

סטודנטיות וסטודנטים כאחוז מכלל התושבים בני 18+ ברובע

תרבות ופנאי

נתונים נבחרים 2022

ביקורים במוסדות תרבות

מספר ביקורים במוסדות תרבות גדולים בתל-אביב-יפו:

(מוזיאונים המוכרים ע"י משרד החינוך
התרבות והספורט (17 מוסדות)) **1,890,000**

ביקורים במוזאונים

(התיאטראות הגדולים - הבימה, בית לסין,
הקאמרי, גשר, אורנה פורת, וידישפיל) **1,483,260**

ביקורים בתיאטראות

(התזמורת הפילהרמונית, התזמורת
הקאמרית והאופרה הישראלית) **315,780**

ביקורים באופרה ותזמורת

338,890
ביקורים בסינמטק תל-אביב

מוסדות קהילתיים

82
סניפים
תנועות וארגוני נוער
(צופים, מנישים וכו')
19,050
משתתפים

ספרייה דיגיטלית
40,730
השאלות

22
ספריות עירוניות
41,000
קוראים פעילים

תל-אביב-יפו מהווה מרכז תרבותי משמעותי המציע מגוון פעילויות תרבות, אמנות, בידור ופנאי לתושבי העיר, לתושבי מטרופולין תל-אביב ולשאר תושבי ישראל.

הנתונים המוצגים מתייחסים למוסדות תרבות המוכרים עפ"י ההגדרה של משרד התרבות והספורט (מוסדות שמתקצבים במלואם או בחלקם ע"י משרד התרבות והספורט). בעקבות התפרצות נגיף הקורונה בתחילת שנת 2020, רוב מוסדות התרבות, הפנאי והקהילתיים, היו סגורים ולכן פעילות התרבות העירונית הצטמצמה באופן דרמטי. במהלך השנים 2021 ו-2022 הפעילות התרבותית חזרה לפעול אם כי לא באופן מלא בהשוואה לתקופת טרום הקורונה.

מוזיאונים

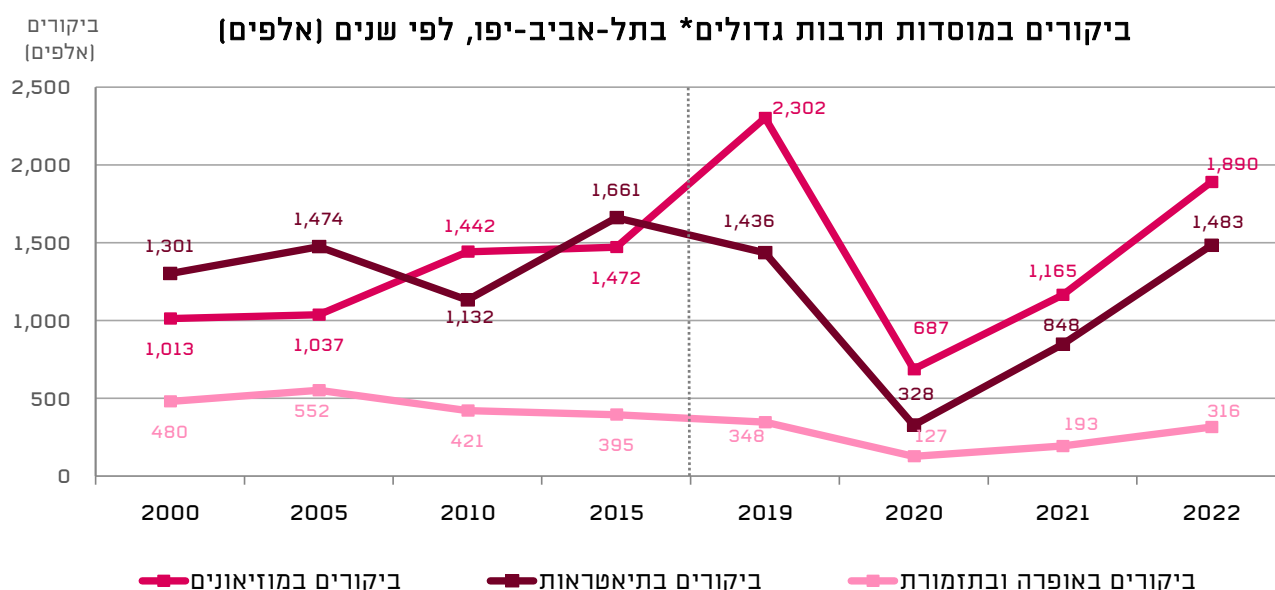
תל-אביב-יפו היא מרכז ארצי לפעילות תרבותית בתחום המוזיאונים:

- משנת 2000 מספר הביקורים במוזיאונים המוכרים בתל-אביב-יפו במגמת עלייה. אחרי שבשנת 2019 נרשם מספר שיא במספר הביקורים (כ-2,302,000 ביקורים), בשנת 2020 בעקבות התפרצות נגיף הקורונה נרשמו רק כ-686,640 ביקורים במוזיאונים בעיר.
- אחרי שבשנת 2021 חלה התאוששות משמעותית בתחום המוזיאונים, עם היקף ביקורים שהסתכמו בלמעלה ממיליון ביקורים - 1,064,000, בשנת 2022 מספר הביקורים המשיך לעלות ועמד על כ-1,890,000 ביקורים (עלייה של 78% בהשוואה לשנת 2021). יש לציין שעלייה זו עדיין לא הגיעה לשיא שנרשם בשנת 2019 (כ-2.3 מיליון ביקורים) לפני התפרצות נגיף הקורונה.
- לצד הפעילות במוזיאונים הללו מתקיימות פעילויות מגוונות במוסדות נוספים שאינם נתמכים על-ידי המדינה - קיימות בעיר עשרות גלריות פרטיות ושיתופיות לאמנות.

תיאטרות

תל-אביב-יפו היא גם מרכז ארצי של פעילות בתחום התיאטרון:

- משנת 2000 מספר הביקורים בתיאטרות הגדולים והמוכרים (הבימה, הקאמרי, בית ליסין, גשר, יידישפיל ותיאטרון הילדים אורנה פורת) נשמר יציב יחסית ועמד על יותר ממיליון ביקורים בשנה. בשנת 2020, עם התפרצות נגיף הקורונה, תחום זה נפגע משמעותית ונרשמו רק כ-330,000 ביקורים. בשנת 2021 חלה התאוששות, כך שמספר הביקורים עלה לכ-848,000 ובשנת 2022 ההתאוששות המשיכה ומספר הביקורים הגיע לכ-1,483,000, בדומה למספר הביקורים שהיו בשנת 2019, לפני התפרצות נגיף הקורונה.

* מוסדות תרבות גדולים: מוסדות הנתמכים ע"י משרד התרבות והספורט וכוללים שבעה עשר מוזיאונים, שישה תיאטרות ושלושה גופים מוזיקליים. עד שנת 2015 הנתונים מוצגים בדילוגים של חמש שנים.
 ** בשנת 2020 הנתונים מתייחסים לרבעון הראשון של השנה (חודשים ינואר-מארס). בעקבות התפרצות נגיף הקורונה נסגרו כל מוסדות התרבות מחודש מארס עד סוף אותה השנה.

מוזיקה

בעיר פועלים שלושה מהגופים הגדולים במדינה בתחום המוזיקה - התזמורת הפילהרמונית הישראלית, התזמורת הקאמרית הישראלית והאופרה הישראלית החדשה.

◦ מאז שנת 2005 מספר הביקורים בגופים המוזיקליים הגדולים במגמת ירידה והתפרצות נגיף הקורונה גרמה לצמצום דרמטי נוסף במספר זה - בשנת השיא 2005 היו כ-552,000 ביקורים בהשוואה לכ-127,000 בשנת 2020. משנת 2020 החלה התאוששות בתחום המוזיקה ומספר הביקורים החל לעלות כך שבשנת 2022 מספרם עמד על כ-316,000 ביקורים, בדומה לשנת 2019 לפני התפרצות נגיף הקורונה.

◦ מעבר למוסדות הגדולים המוכרים, העירייה תומכת במוסדות נוספים שפועלים בתחום המוזיקלי כמו המקהלה הישראלית, האנסמבל הקולי הישראלי, עמותת זמרי קולגיום, הקונסרבטוריון למוזיקה ועוד.

קולנוע

הקולנוע המסחרי איבד לאורך העשורים האחרונים את מרכזיותו בצורה משמעותית. הירידה בביקורים בבתי הקולנוע מאז שנות ה-70' ועד 2019, עמדה על יותר מ-90% בתל-אביב-יפו ועל כ-40% בישראל. ◦ בשנת 2020, תחום הקולנוע חווה פגיעה משמעותית בעקבות התפרצות נגיף הקורונה וסגירת אולמות הקולנוע. אומנם בשנת 2022 הפעילות באולמות הקולנוע חזרה, אך היקף הפעילות לא חזר להיות כפי שהיה לפני פרוץ המשבר - בשנת 2019 היו כ-800,000 ביקורים בקולנוע ובשנת 2022 היו רק כ-477,000 ביקורים, כלומר בשנה לפני פרוץ הקורונה היו 70% יותר ביקורים בקולנוע בהשוואה לשנת 2022.

מוסד ייחודי בתחום הקולנוע הוא סינמטק תל-אביב הפועל בעיר ובו מתקיימת פעילות קולנועית ענפה הכוללת בין היתר הקרנת סרטים המוגדרים כסרטי איכות, קיום ימי קולנוע לתלמידי בתי ספר, ארגון פסטיבלים ואירועים מיוחדים ועוד.

◦ בסינמטק, בניגוד לקולנוע המסחרי, חלה עלייה בהיקף הפעילות לאורך השנים, אך בשנת 2020 גם הסינמטק חווה ירידה דרמטית בדומה לשאר מוסדות התרבות בעיר - בשנה זו היו כ-90,000 ביקורים, בעוד שבמהלך 2019 היו כ-541,000 ביקורים. בשנת 2022 הפעילות בסינמטק התאוששה באופן יחסי ונרשמו כ-339,000 ביקורים.

ספריות עירוניות

עירייה מנהלת מערך של 22 ספריות. נכון לסוף 2022 היו בהן כ-947,400 ספרים (מספר זה כולל רק ספרים מקוטלגים במאגרים הממוחשבים של הספריות).

◦ בספריות העירוניות היו בשנת 2022 כ-41,000 קוראים פעילים שביצעו כ-34,450 השאלות בממוצע לחודש במהלך השנה.

◦ הספרייה הדיגיטלית החלה לפעול ביתר שאת בעקבות התפרצות נגיף הקורונה וכיום יש בה מערך של כ-27,600 ספרים דיגיטליים. במהלך שנת 2022 היו כ-3,000 קוראים פעילים שביצעו כ-40,730 השאלות במהלך השנה - עלייה של כ-13% בהשוואה לשנת 2021 בה היו 36,200 השאלות.

מוסדות קהילתיים, ספורט ופעילות עירונית

העירייה מפעילה רשת רחבה של מוסדות לחינוך משלים ולפעילות חברתית ותרבותית (חוגים בשלל תחומי הלימוד, התרבות, היצירה והספורט), הפרושים על פני העיר כולה. במסגרת זו פועלים מוסדות קהילתיים, מרכזי ספורט, בריכות עירוניות ועוד.

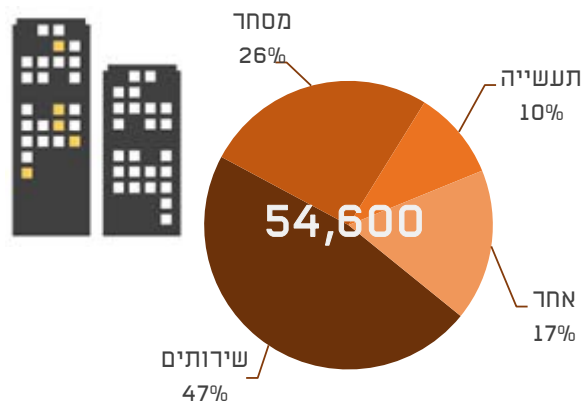
◦ בשנת 2022 פעלו בעיר 34 מרכזים קהילתיים הפזורים בכל רובעי העיר ועוד 9 קאנטרים קהילתיים ובריכות עירוניות. במוסדות הקהילתיים השתתפו במהלך 2022 כ-29,430 תושבות ותושבים ובמועדוני קאנטרי ובבריכות העירוניות נרשם שיא של כל הזמנים של כ-34,990 מנויות ומנויים.

- בסך הכל יש בעיר 82 התארגנויות נוער המאוגדות תחת ארגון הצופים, הנוער העובד והלומד, המנש"ים וכיו"ב. בסך הכל בתנועות ובארגוני הנוער של העיר פעילים כ-19,050 נערים ונערות מכל רחבי העיר. תנועת הנוער הגדולה ביותר היא תנועת הצופים בה יש 22 שבטי צופים (3 מתוכם שבטי צופים ערבים) עם כ-12,000 חניכות וחניכים.
- העירייה מקיימת מופעים ומפעילה אירועי תרבות מגוונים ברחבי העיר. בשנת 2022 התקיימו בעיר כ-5,530 אירועים, מתוכם 174 אירועים גדולים בחוצות העיר (מצעד הגאווה, מופעי רחוב ופסטיבלים), בהם השתתפו כ-505,350 משתתפות ומשתתפים.

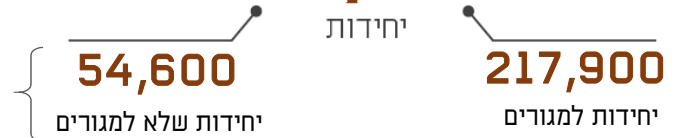
דיוור ובינוי

נתונים נבחרים 2022

יחידות למגורים ושאינן למגורים

272,500

התחלות הבנייה

בחמש השנים האחרונות בתל-אביב-יפו החלו בבנייתן של:

4,100 יחידות בממוצע מדי שנה

בחמש השנים האחרונות הדירות עד 3 חדרים מהוות:

49% מכלל הדירות שהחלו להיבנות בעיר

23% מכלל הדירות שהחלו להיבנות במטרופולין תל-אביב

שטח

בחמש השנים האחרונות רוב התחלות הבנייה היו מיועדות למגורים ושיעורן היה בין -

84%-67%

התחלות בנייה (אלפי מ"ר)

חיפה
371.6
2.2% מ ישראל

ירושלים
1,001.5
5.9% מ ישראל

תל-אביב-יפו
727.9
4.3% מ ישראל

גמר בנייה (אלפי מ"ר)

חיפה
78.1
0.6% מ ישראל

ירושלים
1,071.6
7.9% מ ישראל

תל-אביב-יפו
494.0
5.4% מ ישראל

1. דיור (יחידות למגורים ושאינן למגורים)

בארבעים השנים האחרונות חלה עלייה במספר היחידות המשמשות למגורים ולשירותים, וירידה במספר היחידות המשמשות לתעשייה.

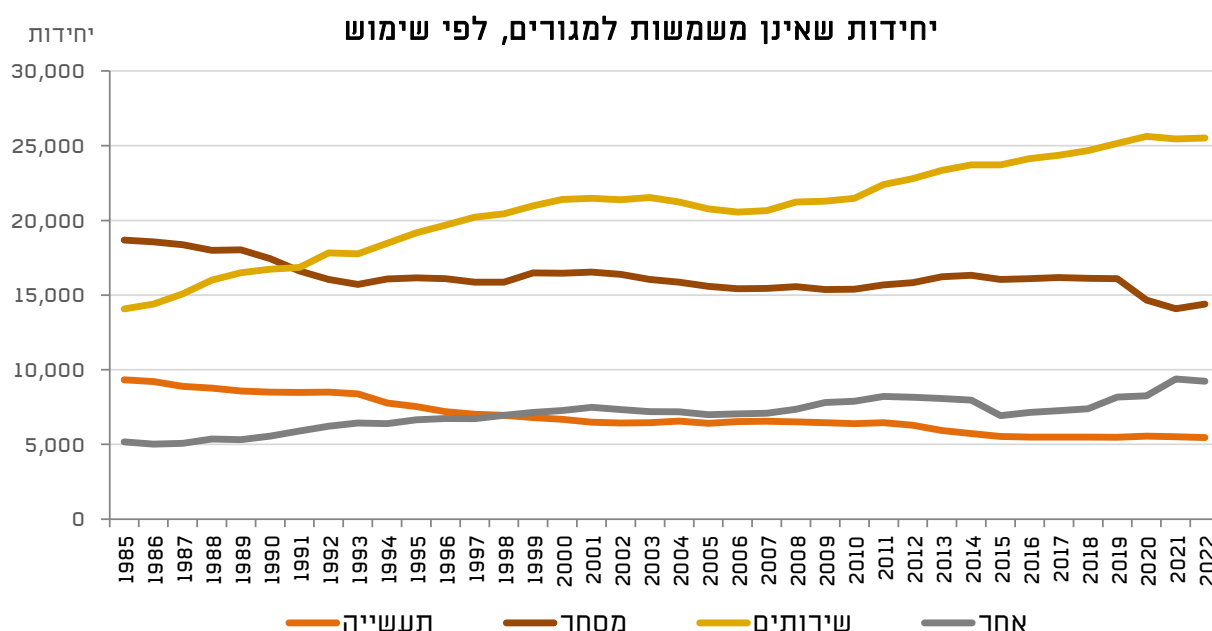
בסוף שנת 2022 היו בתל-אביב-יפו כ-272,500 יחידות למגורים ויחידות המשמשות למטרות אחרות, בשטח בנוי של כ-31.7 מיליוני מ"ר. מרבית היחידות הן למגורים - כ-217,900 דירות. כ-54,600 יחידות משמשות למטרות שאינן מגורים: שירותים (כ-47%), מסחר (כ-26%), תעשייה (כ-10%) ושימושים אחרים (כ-17%).

מבחינת הפריסה של היחידות הבנויות על-פני העיר, אזור הצפון הישן (רובע 3) הוא אזור רווי בנייה במיוחד, ובו מרוכז מספר היחידות למגורים ושלא למגורים הגדול ביותר (כ-42,200 בשנת 2022, המהוות כ-16% מכלל היחידות בעיר). באזור שרונה ומונטפיורי (רובע 6) קיים המספר הקטן ביותר של יחידות (כ-16,500 בשנת 2022 המהוות כ-6% מכלל היחידות בעיר). אזור זה הוא היחיד בעיר בו קיימות יותר יחידות שאינן למגורים מאשר יחידות המשמשות למגורים. עם זאת, בחמש השנים האחרונות חל גידול של 49% במספר היחידות למגורים באזור זה: מכ-4,400 יחידות למגורים ב-2018 לכ-6,500 יחידות ב-2022.

בנוגע ליחידות שאינן משמשות למגורים, החל משנת 1990 ניתן לזהות שתי מגמות הפוכות: מספר היחידות המשמשות לשירותים עלה ב-53%, ואילו מספר היחידות המשמשות לתעשייה ירד בכ-36%.

אזורי המגורים המובהקים בעיר, בהם שיעור הדירות למגורים מסה"כ היחידות למגורים ושלא למגורים מהווה 80% ומעלה הם: עבר הירקון וצפון העיר (רבעים 1-4) יפו (רובע 7) ומזרח העיר (רובע 9). מרכז העיר (רבעים 5 ו-6) ודרום העיר (רובע 8) הם אזורים מעורבים (עסקים ומגורים) - ברובע 8 וברובע 5 מהוות הדירות למגורים רק 71%-72% מכלל היחידות וברובע 6 הן מהוות כ-40% בלבד מסה"כ היחידות ברובע. ברבעים 6,5 ו-8 קיים ריכוז גבוה של יחידות המשמשות למסחר, ולמעשה מעט יותר ממחצית מיחידות המסחר בעיר נמצאות ברבעים אלה. 38% מכלל היחידות השייכות לענף השירותים הציבוריים, העסקיים והאישיים מתרכזות במרכז העיר (רבעים 5 ו-6) וכמעט שני שלישי מבתי המלאכה ומפעלי התעשייה מתרכזים ברבעים 6-8.

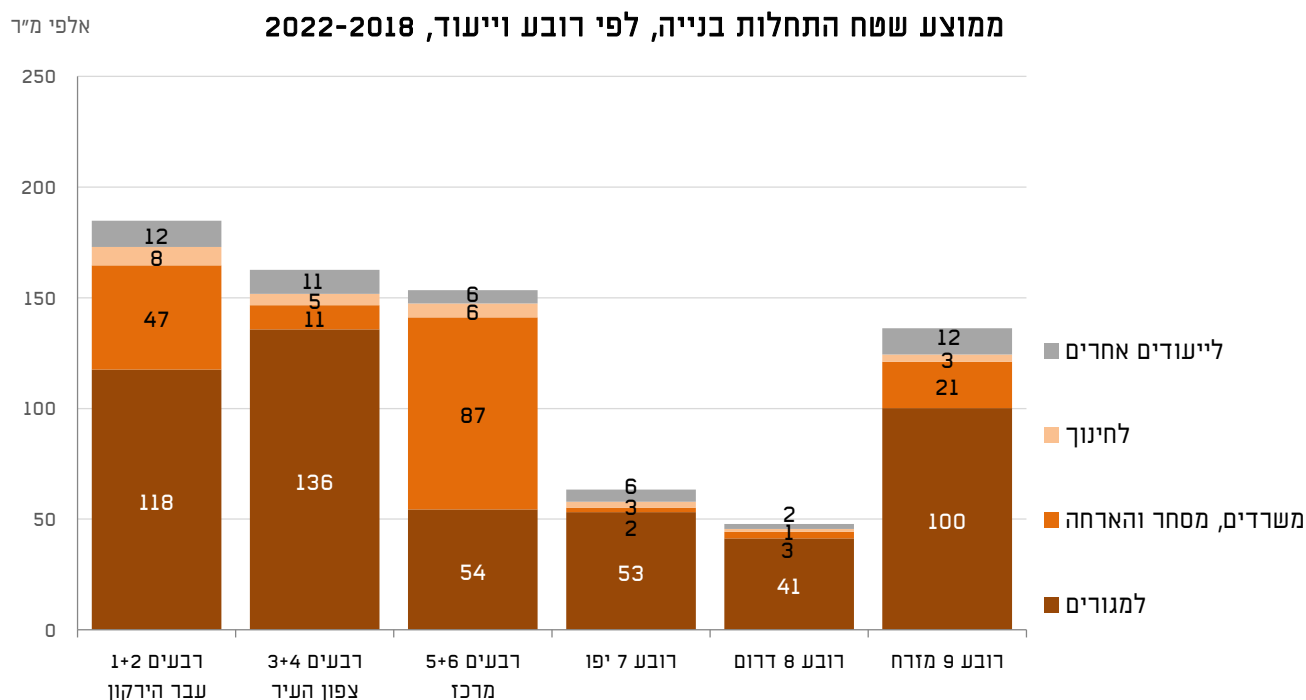
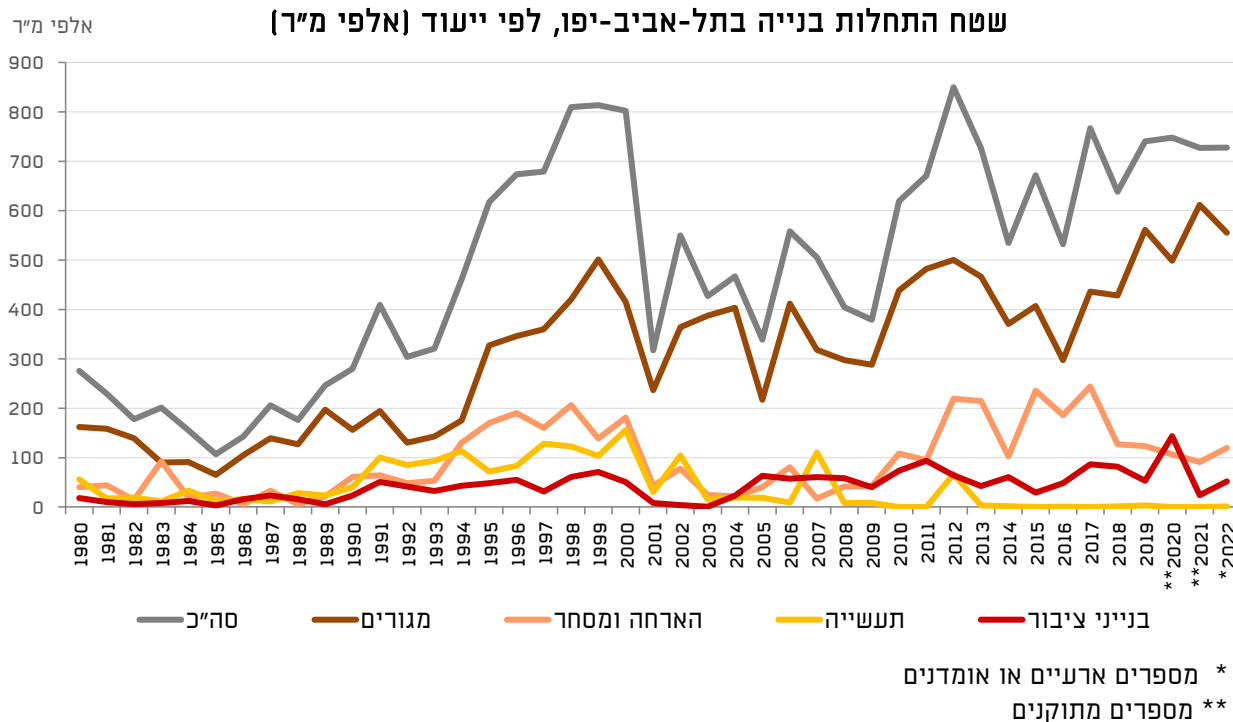
לאורך השנים חלה עלייה במספר הדירות. כמו כן, השטח הממוצע לדירה בתל-אביב-יפו גדל משנת 2000 בכ-12 מ"ר, והוא עמד בשנת 2022 על כ-86 מ"ר. שטח הדירה הממוצע באזור עבר הירקון (רבעים 1+2) הוא גדול יותר (117-120 מ"ר), ושטח הדירה הקטן ביותר הוא בדרום העיר (רובע 8): כ-63 מ"ר בממוצע.

2. בינוי

- כמות הדירות שבנייתן הסתיימה בחמש השנים האחרונות (14,580) גדלה ב-4% בהשוואה לחמש השנים הקודמות להן (13,953). 55% מתוך כלל הדירות שהוחל בבנייתן בשנת 2022 (וכ-60% בשנת 2021) הן דירות שהוחל בבנייתן לאחר הריסה ובנייה מחדש של הבניין, ודירות שנוספו לבניינים קיימים. במקביל, בשנת 2021, חלקן של התחלות הבניה המיועדות למגורים (84%) היה הגבוה ביותר ב-18 השנים האחרונות, בשנת 2022 ירד שיעור זה (76%). השיעור הממוצע ב-5 השנים האחרונות עמד על 74%.
- התחלות בניה - נתוני התחלת בנייה מלמדים על היקף הבניינים והדירות החדשות שהתחילה חפירת היסודות שלהם בתקופת זמן נתונה. נתון זה מסייע להבנת מצב הענף והאווירה השוררת בקרב יזמים, קבלנים, בנקים ורוכשי דירות.
- שטח התחלות בנייה בתל-אביב-יפו מתאפיין בתנודתיות: תקופות שיא בשטח התחלות בנייה נרשמו בתחילת שנות ה-70, ובסוף שנות ה-90, ואילו תקופת שפל נרשמה בשנות ה-80. לפני עשור נרשם שיא חדש, כאשר שטח התחלות בנייה בתל-אביב-יפו היה הגבוה ביותר בחמישים השנים האחרונות והגיע בשנת 2012 לכ-850 אלף מ"ר. מאז התחלות הבניה תנודתיות, ובשנת 2022 נתון זה עמד על כ-728 אלף מ"ר. בשנים 2018-2022 שטח התחלות הבניה למגורים היווה בממוצע כ-74% מכלל שטח הבניה בעיר, בשנת 2021 זינק שיעור זה ל-83% מכלל הבניה ובשנת 2022 ירד ל-76%, שהם 555 אלף מ"ר. בשנת 2015 שטח התחלות הבניה המיועד להארכה, מסחר ושירותים עסקיים היווה כ-35% מכלל שטח הבניה בעיר (236 אלף מ"ר), אולם מאז שיעור זה נמצא במגמת ירידה ובשנת 2022 עמד על 16% בלבד (120 אלף מ"ר).
- בשנת 2022, התחלות הבניה בתל-אביב-יפו בלטו בחלקים מסויימים של העיר: 33% מהתחלות הבניה למגורים היו בצפון החדש (רובע 4); 72% מהתחלות הבניה לצורכי בריאות ו-66% מהתחלות הבניה למשרדים היו במזרח העיר (רובע 9).
- ב-5 השנים האחרונות חלקן של שטח התחלות הבניה בתל-אביב-יפו מכלל שטח התחלות הבניה בישראל נע בין 4%-5%.
- שטח גמר הבניה בתל-אביב-יפו עמד על כ-637 אלף מ"ר בממוצע לשנה בעשור האחרון, כאשר השיא היה בשנת 2017 - שטח גמר הבניה בעיר היה הגבוה ביותר בחמישים השנים האחרונות והגיע לכ-865 אלף מ"ר, וכן שטח גמר הבניה שלא למגורים היה גבוה משטח גמר הבניה למגורים, לראשונה מאז שנת 2000. בשנת 2022 שטח גמר הבניה עמד על 494 אלף מ"ר, מתוכו 81% למטרות מגורים ו-13% למטרות הארכה, מסחר ושירותים עסקיים.
- בחמש השנים האחרונות שטח גמר הבניה בעיר נע בין 4%-6% מסה"כ שטח גמר הבניה בישראל, בהמשך למגמה בכלל העשור האחרון. שטח גמר הבניה המיועד למגורים היווה בין 4%-5% מכלל ישראל.
- מספר הדירות שנבנות בעיר מדי שנה מתאפיין בדרך כלל בתנודתיות. בעשור האחרון (2013-2022) מספר הדירות שבנייתן החלה עומד בממוצע על כ-3,425. בשנת 2022 החלו בבנייתן של 4,506 דירות בעיר, אולם 55% (2,485) מכלל הדירות הן דירות שהוחל בבנייתן לאחר הריסה ובנייה מחדש של הבניין, ודירות שנוספו לבניינים קיימים.
- כמעט 40% מהדירות שהוחל בבנייתן ב-2022 וכן כ-20% מהדירות שבנייתן הסתיימה בשנה זו, נמצאות בצפון החדש (רובע 4).
- חלה עליה משמעותית בהתחלות בנייה של דירות בנות 4 חדרים - מ-19% בשנת 2021 ל-39% בשנת 2022.
- השטח הממוצע לדירה בבניין חדש שנבנה בחמש השנים האחרונות (2018-2022) היה 120 מ"ר, לעומת 135 מ"ר בחמש השנים שקדמו לתקופה זו. בשנת 2022, השטח הממוצע לדירה בבניין חדש בתל-אביב-יפו היה כ-120 מ"ר - נמוך משמעותית בהשוואה לירושלים, לראשלי"צ ולאשדוד (223, 173 ו-166 מ"ר ב-2022 ובהתאמה).

o מטרות בניה של דירות שהחלה בנייתן - בעוד שבשנים 2017-2018 חלקן של הדירות למטרות מכירה עמד על 38%-46%, בשנים 2019-2021 נתון זה עלה ועמד על 68%-70%, אולם בשנת 2022 נתון זה הצטמצם שוב ועמד על 52%. חלק משינוי זה נבע גידול בדירות שלא למכירה בעסקאות קומבינציה - המאפיינות פרויקטים של פינוי - בינוי.

עסקים ותעשייה

נתונים נבחרים 2022

עסקים פעילים

תל-אביב-יפו מהווה מרכז עסקים משמעותי בישראל

ישראל
עסקים 684,156

תל-אביב-יפו
עסקים 79,613
11.6% מישראל

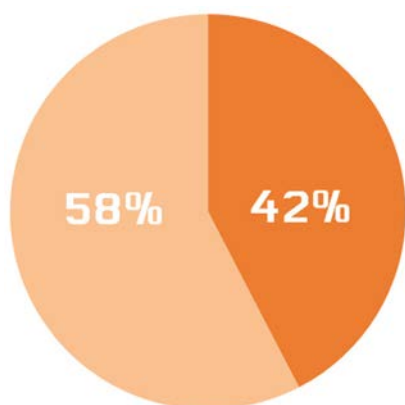
חיפה
עסקים 23,371
3.4% מישראל

ירושלים
עסקים 48,070
7.0% מישראל

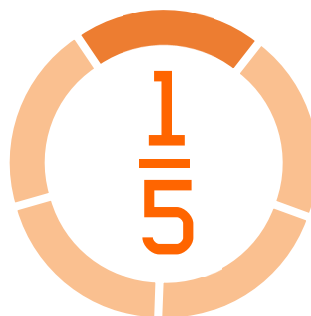
עסקים בעיר, לפי העסקת שכירים

58% מהעסקים בתל-אביב-יפו הם עסקים של חברות או עצמאים שאינם מעסיקים שכירים

מעסיקים שכירים
לא מעסיקים שכירים

1 מתוך 5 עסקי היי-טק בישראל נמצא בתל-אביב-יפו

6.5%

מהעסקים בתל-אביב-יפו הם בתחום ההיי-טק

לעסקים בעיר ישנה חשיבות ותרומה רבה לחוסנה הכלכלי של העיר. מגוון העסקים הקיים בעיר מגדיל את האטרקטיביות שלה הן עבור התושבים המתגוררים בה והן עבור המבקרים המגיעים אליה לצורכי תעסוקה, תיירות, בילוי ומסחר.

קיימים יחסי גומלין בין העיר לעסקיה: העסקים הקטנים והבינוניים בעיר לצד העסקים הגדולים הפועלים בה, מהווים בסיס הטרונגי משמעותי לכלכלת העיר וליצירת מקומות תעסוקה בה. לצד זאת, העסקים בעיר גם מושפעים מתמורות ומשינויים החלים במרחב העירוני, ולכך יש גם השפעה על כמות וסוג העסקים הנפתחים והנסגרים בה מידי שנה.

חלקה הגדול של תל-אביב-יפו במספר העסקים הפעילים בענפים המוגדרים היי-טק, ובשיעור מועסקים גבוה (מכלל ישראל) בענפי מידע ותקשורת, ושירותים פיננסיים ושירותי ביטוח - הופכים אותה למרכז העסקי העיקרי בישראל. מגמת הגידול העקבית של כמות העסקים בעיר, המשיכה בשנים 2021 ו-2022 לאחר עצירה בשנת 2020.

בבחינת פעילות העסקים בתל-אביב-יפו אנו מתייחסים לשני מאגרי נתונים: המאגר הראשון הוא מרשם העסקים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אשר נסמך על מקורות מנהליים (מע"מ והמוסד לביטוח לאומי). מאגר זה כולל גם יחידות עסקים בעלות שטח פיזי בעיר וגם יחידות עסקים ללא שטח פיזי (כגון עסקים הפועלים מהבית ועוד).

המאגר השני הוא מאגר העסקים העירוני, המתבסס על יחידות החיוב של הארנונה, שאינן למגורים ומתייחס ליחידות בעלות שטח פיזי בלבד. שימוש העסק נקבע לפי השימוש העיקרי של העסק (בעסקים הכוללים יותר משימוש אחד). שני המקורות שונים זה מזה בשל המטרה לשמה הוקמו והגדרותיהם השונות, לכן לא ניתן להשוות ביניהם.

בפרק לא מוצגים נתונים אודות סניפים ומשרות הבנקים בעיר, כפי שהוצג בעבר. זאת מאחר ובנק ישראל הפסיק לפרסם נתונים אלו.

1. עסקים בתל-אביב-יפו (מרשם העסקים של הלמ"ס)

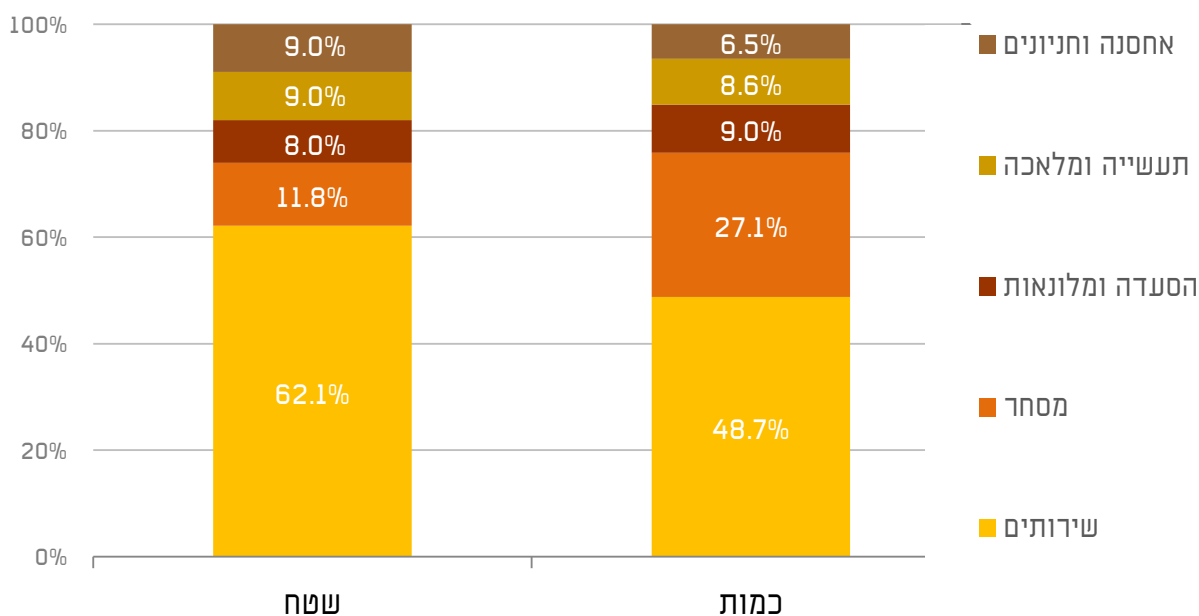
- תל-אביב-יפו מהווה מרכז עסקים חשוב בישראל: העסקים הפעילים בתל-אביב-יפו (79,613 עסקים בשנת 2022) היוו כ-12% מכלל העסקים הפעילים בישראל. שיעור זה גבוה מחלקן של ירושלים ושל חיפה מכלל העסקים הפעילים בישראל (כ-7% וכ-3% בהתאמה).
- בחמש השנים האחרונות (2018-2022) חלה עלייה של כ-8% במספר העסקים הפעילים בעיר. שיעור זה נמוך בהשוואה לגידול במספר העסקים הפעילים בירושלים ובישראל (15% ו-14%, בהתאמה) וגבוה במקצת לעומת הגידול שבחיפה (6%). קצב גידול העסקים בעיר עומד בתקופה זו על ממוצע שנתי של 1.8% (בישראל - 2.7%).
- בעיר נפתחים ונסגרים עסקים רבים, דבר המצביע על דינאמיות: בשנת 2022 נפתחו ונסגרו בתל-אביב-יפו אלפי עסקים (7,159 עסקים נפתחו ו-5,891 נסגרו), כך שבמאזן השנתי הכולל נוספו בשנת 2022 (נטו) כ-1,268 עסקים חדשים, המהווים גידול של כ-1.6% בכמות העסקים הפעילים בעיר.
- בחמש השנים האחרונות (2018-2022) נוספו לעיר בממוצע כ-1,400 עסקים נטו מדי שנה. נתון זה גבוה לעומת התוספת המקבילה בחמש השנים שקדמו להן (2013-2017) אשר עמדה על כ-1,100 עסקים נטו שנוספו בממוצע לעיר מדי שנה.
- עסקים פעילים, לפי ענף כלכלי - הענפים בהם שיעור העסקים הפעילים הוא הגבוה ביותר הם שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים (למשל - שירותים משפטיים, שירותי חשבונאות או ייעוץ ניהולי ועוד) ומסחר סיטוני וקמעונאי ותיקון כלי רכב מנועים (28% ו-12% מכלל העסקים הפעילים בעיר, בהתאמה).

- עסקים פעילים לפי סוג ישות - 58% מהעסקים הפעילים בעיר בשנת 2022 הם של עוסקים עצמאים ו-37% הם חברות בע"מ (היתר - שותפויות או צורת התאגדות אחרת). 35% מהעסקים של עצמאים הם בבעלות נשים. שיעור זה גבוה מהשיעור המקביל בירושלים ובישראל (24%-ו-28% בהתאמה).
 - 20% מהעסקים של עצמאים בעיר מעסיקים שכירים. שיעור זה נמוך בהשוואה לשיעורים המקבילים בירושלים, ישראל וחיפה (36%, 31%, 29% בהתאמה).
- בעיר תל-אביב-יפו חלה בארבע השנים האחרונות (2019-2022) עלייה של כ-12% במספרם של עצמאים, שאינם מעסיקים שכירים וירידה של כ-8% במספר העסקים של עצמאים המעסיקים שכירים.

2. עסקים בעלי שטח פיזי בתל-אביב-יפו (מאגר עסקים עירוני)

בסוף שנת 2022 פעלו בתל-אביב-יפו כ-35 אלף עסקים בשטח של 16.5 מיליון מ"ר. הענף הבולט ביותר הוא ענף השירותים - 49% מהעסקים וכ-62% משטחם משתייכים לענף זה. הענף השני הבולט הוא ענף המסחר - עם כ-9,500 עסקים הפועלים ברחבי העיר בשטח של קרוב לכ-2 מיליון מ"ר. ענף המסחר נחלק למסחר במזון ולמסחר כללי. כמות העסקים בתחום המסחר הכללי גבוהה פי 4.7 לעומת כמות העסקים בתחום המסחר במזון.

כמות ושטח עסקים בעלי שטח פיזי בתל-אביב-יפו,
לפי ענפים כלכליים ראשיים, 2022

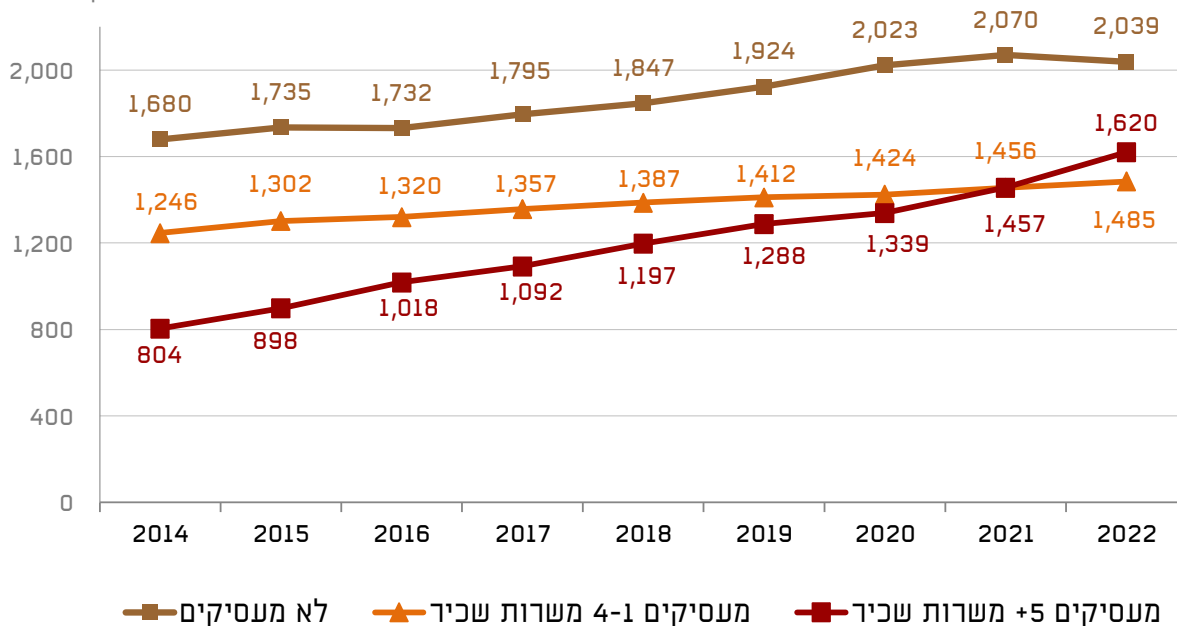
3. תחום ההיי-טק (מרשם עסקים למ"ס)

- קבוצת הענפים הרלוונטיים הוגדרה ע"י מכון ירושלים לחקר ישראל (עפ"י הסיווג האחד של ענפי הכלכלה, 2011). ענפי ההיי-טק מורכבים מתתי ענפים של שלושה ענפים ראשיים שונים: תעשייה וחרושת, מידע ותקשורת ושירותים מקצועיים, מדעים וטכניים.
- בשנת 2022 פעלו בעיר למעלה מ-5,000 עסקים בענפים המוגדרים כהיי-טק. עסקים אלה היו כ-19% מהעסקים המוגדרים כהיי-טק בישראל. שיעור זה גבוה משמעותית מהשיעור המקביל בירושלים ובישראל (5%-ו-4% בהתאמה).
- סה"כ בחמש השנים האחרונות (2018-2022) נוספו בעיר 713 עסקים בענפים המוגדרים כהיי-טק. עסקים אלה מהווים כ-22% מהעסקים המוגדרים כהיי-טק שנוספו בתקופה זו בישראל.

- 60% מחברות ההיי-טק בתל-אביב-יפו מעסיקות שכירים. שיעור זה גבוה בהשוואה לשיעורים המקבילים בישראל, חיפה וירושלים (54%, 52%-1, 50%, בהתאמה).
- העלייה בכמות עסקי ההיי-טק בעיר משתנה בהתאם להיקף ההעסקה: בין השנים 2014-2022 הוכפל מספרם של עסקי ההיי-טק המעסיקים 5 משרות שכיר ומעלה (עלייה של כ-102%). לעומת עלייה מתונה יותר (של כ-20%) בקרב המעסיקים 1-4 משרות או שכלל אינם מעסיקים שכירים.

עסקי ההיי-טק בתל-אביב-יפו, לפי היקף העסקה

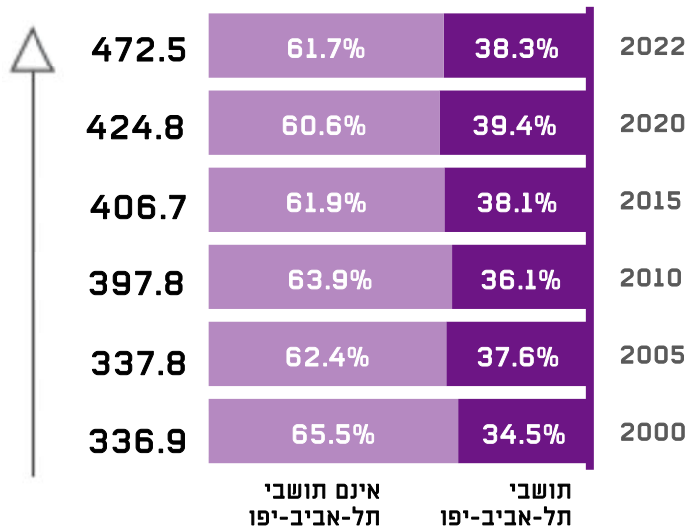
עסקים פעילים

תעסוקה

נתונים נבחרים 2022

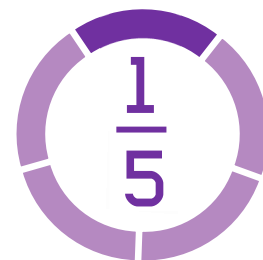
סה"כ (אלפים)

מספר המועסקים בעיר נמצא במגמת עלייה והוא גדל בכ-22% בעשור האחרון

מספר המועסקים בעיר

472,500

1 מתוך 5 מועסקים בעיר מועסק בתחום ההיי-טק

אחוז מירושלים

מועסקים בשלוש הערים

תל-אביב-יפו 11%
ירושלים 8%
חיפה 5%

מועסקים בתל-אביב-יפו כאחוז מהמועסקים בישראל, לפי ענפי כלכלה בולטים:

מידע ותקשורת 33.9%

שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח 27.1%

שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים 20.2%

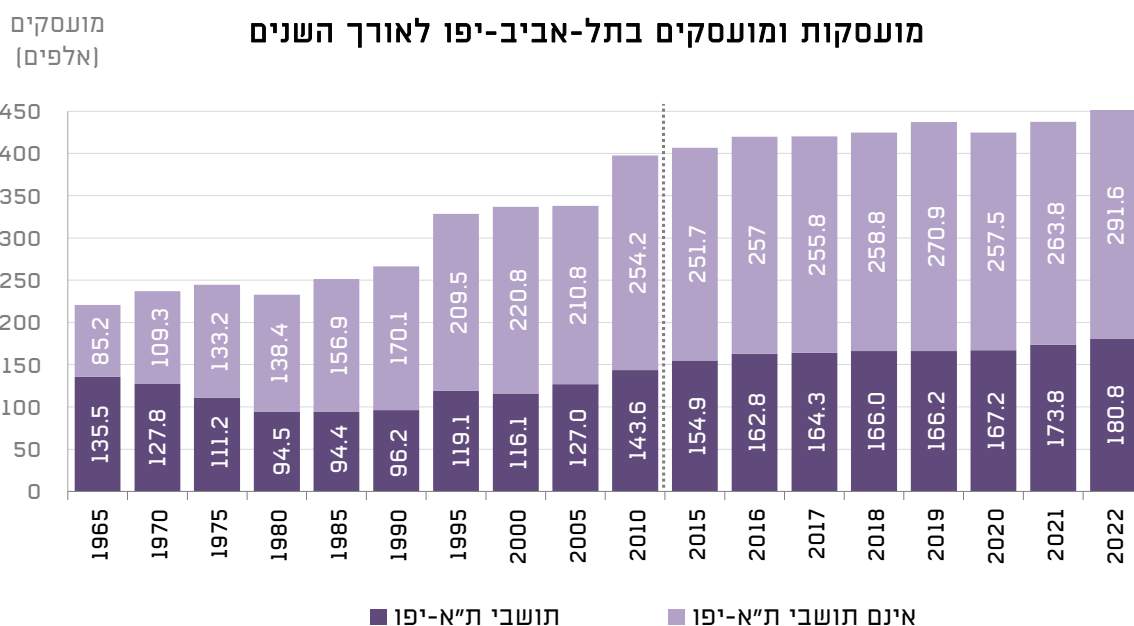
תל-אביב-יפו היא מרכז תעסוקה מטרופוליני וכלל ארצי, המורכב ממועסקים תושבי העיר ומכאלו שאינם תושבי העיר - רובם תושבי ערי מטרופולין תל-אביב ואף תושבי יישובים מרוחקים יותר. מגמת העלייה המתמשכת במספר המועסקים בעיר, למעט בשנת 2020, בעקבות התפרצות נגיף הקורונה, המשיכה גם בשנים 2021-2022. בשנת 2022 חלה עלייה של כ-8% במספר המועסקים בעיר בהשוואה לשנה שקדמה לה.

שיעור המועסקים בתל-אביב-יפו מכלל המועסקים בישראל בענפי מידע ותקשורת ובענפים כלכליים ומקצועיים התומכים בהם הוא גבוה: מידע ותקשורת 34% מישראל; שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח 27% מישראל; שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים 20% מישראל. בכלל זה בולט גם שיעורם הגבוה של המועסקים בתחום ההיי-טק - 1 מכל 5 מועסקים בעיר מועסק בתחום זה. בחמש השנים האחרונות (2018-2022) 96% מתוספת המועסקים בעיר הייתה של מועסקים בתחום ההיי-טק.

בניתוח שלהלן יוצגו בנפרד מאפיינים של כלל המועסקים בעיר והמועסקים תושבי העיר.

1. מועסקות ומועסקים בתל-אביב-יפו

- בשנת 2022 הועסקו בתל-אביב-יפו כ-472,500 איש אשר היוו כ-11% מכלל המועסקים בישראל.
- בדומה לשנים קודמות, גם בשנת 2022 חלקם של המועסקים בתל-אביב-יפו מכלל המועסקים בישראל גבוה יותר בהשוואה לחלקה של ירושלים וחפיפה (כ-8% וכ-5%, בהתאמה).
- בעשור האחרון (2013-2022) חלה עלייה של כ-22% במספר המועסקים בעיר, מרביתה נבעה מהגידול במספר המועסקים תושבי העיר.
- בשנת 2022 חלה עלייה של כ-8% במספר המועסקים בעיר בהשוואה למספרם בשנת 2021.

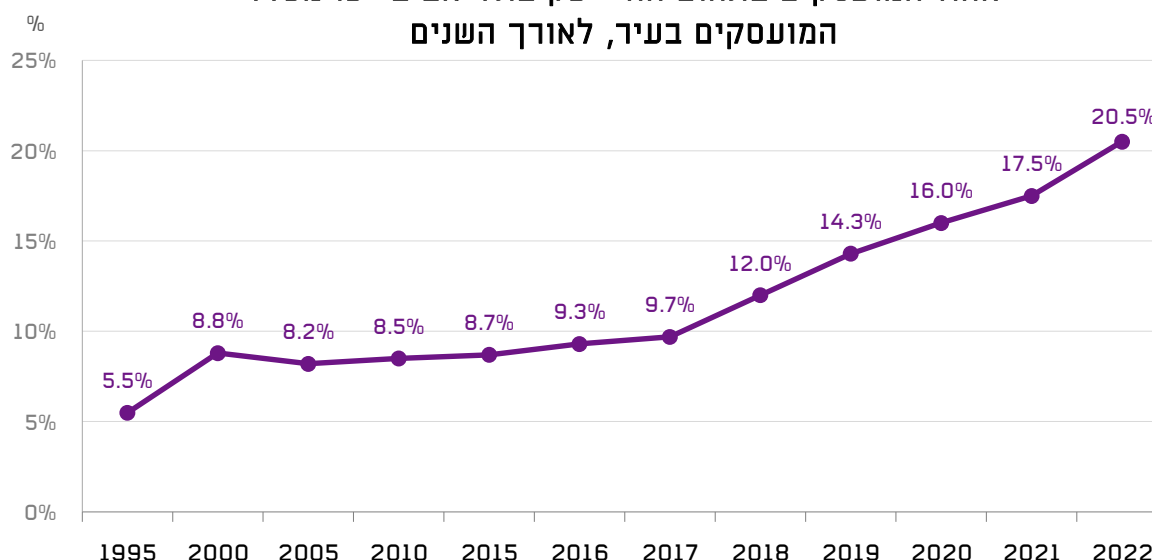
הערה: עד שנת 2015 הנתונים מוצגים בדילוגים של חמש שנים.

- מועסקים, לפי ענף כלכלי** - בשנת 2022, בדומה לשלוש השנים האחרונות, השיעור הגבוה ביותר של המועסקים היה בענף מידע ותקשורת (21%) ובענף שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים (15%), ושיעורם מישראל עמד על 34%-1-20%, בהתאמה. המועסקים בענף שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח היוו כ-8% מהמועסקים בעיר וכ-27% מכלל המועסקים בענף זה בכל הארץ, בהשוואה לכ-5% בירושלים ובחפיפה.
- בשנת 2022 חלה עלייה של כ-26% במספר המועסקים בענף מידע ותקשורת, ובסה"כ בחמש השנים האחרונות (2018-2022) כמות המועסקים בענף זה בעיר כמעט הוכפלה (עלייה של כ-92%). בשנים

אלו חלה גם עלייה גדולה בשיעור המועסקים בעיר מכלל ישראל בענף זה, מ-25% ב-2018 לכ-34% בשנת 2022.

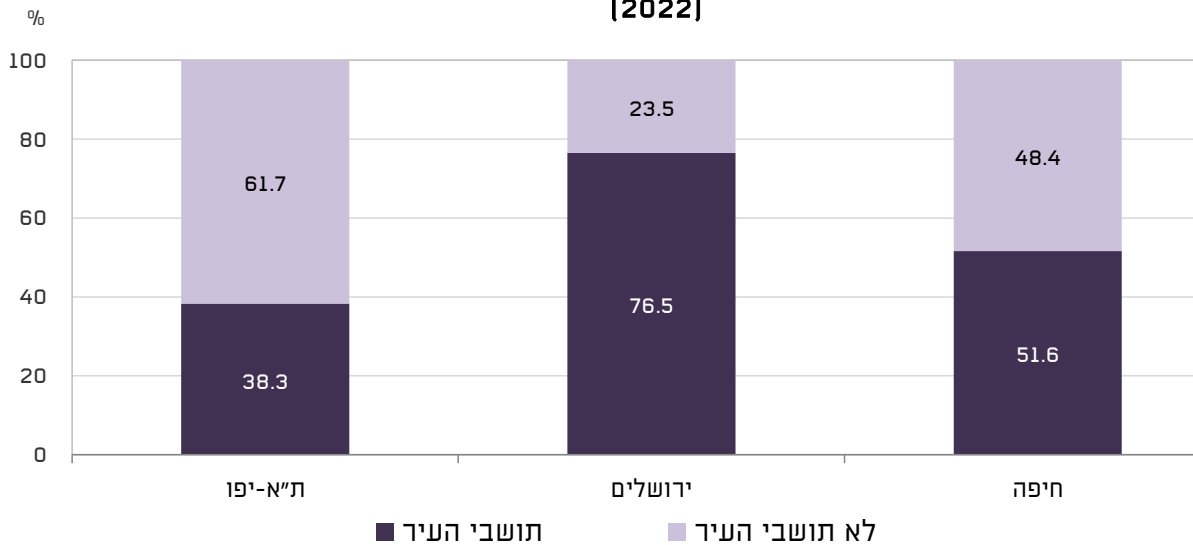
- בחמש השנים האחרונות (2018-2022) חלו שינויים בעוד ענפים - בענף שירותי בריאות, רווחה וסעד חלה עלייה של 23%, בענף פעילויות בנדל"ן חלה ירידה של 39% ובענף תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות חלה בטווח זמן זה ירידה של 28%.
- ענף ההסעדה המהווה חלק מענף שירותי אירוח ואוכל, נמצא בירידה מאז פרוץ משבר הקורונה: בין השנים 2019-2021 חלה בו ירידה של כ-24%, בשנת 2022 שיעורו יציב בהשוואה ל-2021.
- **מועסקים בתחום ההיי-טק** - תחום זה מורכב מענפי תעשייה ושירותים (בענפי השירותים כלולים ענף מידע ותקשורת וענף שירותים מקצועיים, מדעיים, וטכניים). בשנת 2022 הועסקו בתל-אביב-יפו כ-97,000 איש בתחום ההיי-טק המהווים כ-20% מכלל המועסקים בעיר וכ-22% מכלל המועסקים בתחום ההיי-טק בישראל. שיעורים אלה גבוהים משמעותית בהשוואה לשיעור המועסקים בהיי-טק מכלל המועסקים בחיפה, ישראל וירושלים (13%, 11% ו-6%, בהתאמה).
- תחום ההיי-טק בעיר מצוי בצמיחה מתמדת: בעשור האחרון (2013-2022) מספר המועסקים בתחום שילש את עצמו. עיקר העלייה התרחשה בחלקו השני של העשור (2018-2022): בתקופה זו מספר המועסקים בתחום ההיי-טק בעיר גדל ב-89%. שיעור זה גבוה משמעותית בהשוואה לעלייה במספר המועסקים בתחום ההיי-טק בישראל (10%) באותה תקופה, וגם בהשוואה לעלייה במספר המועסקים הכללי בעיר בתקופה זו (11%).
- בשנת 2022 חלה עלייה של כ-26% במספר המועסקים בתחום ההיי-טק בעיר בהשוואה לשנת 2021.
- בעיר תל אביב יפו, 36% מהמועסקים בהיי-טק הינם תושבי העיר. בחמש השנים האחרונות, שיעור הגידול בקרב המועסקים בהיי-טק תושבי העיר, גבוה בהשוואה למועסקים בהיי-טק שאינם מתגוררים בעיר (133% לעומת 71%, בהתאמה).

אחוז המועסקים בתחום ההיי-טק בתל-אביב-יפו מכלל המועסקים בעיר, לאורך השנים

- כאמור, תחום ההיי-טק נחלק לענפי שירותים ותעשייה. בתל-אביב-יפו, מרבית המועסקים בהיי-טק מועסקים בענפי השירותים והם עומדים בשנת 2022 על 98% מכלל המועסקים בהיי-טק. שיעור זה גבוה מהנתון המקביל בירושלים (84%), בחיפה (73%) ובישראל (74%).
- מועסקים, לפי מקום מגורים - בשנת 2022 כ-38% מכלל המועסקים בעיר היו תושבי העיר והיתר הגיעו מחוצה לה. מצב זה היה הפוך בעבר (בשנות ה-60' תושבי העיר שעבדו בה היו כ-60% מכלל המועסקים בה), אולם משנת 1990 תמהיל זה השתנה בהדרגה.
- בדומה לשנים קודמות, בשנת 2022 שיעור המועסקים המגיעים מחוץ לעיר גבוה בתל-אביב-יפו בהשוואה לשיעור המקביל בחיפה ובירושלים (62% לעומת 48% ו-23%, בהתאמה).

התפלגות המועסקות והמועסקים בשלוש הערים הגדולות, לפי ישוב מגורים (2022)

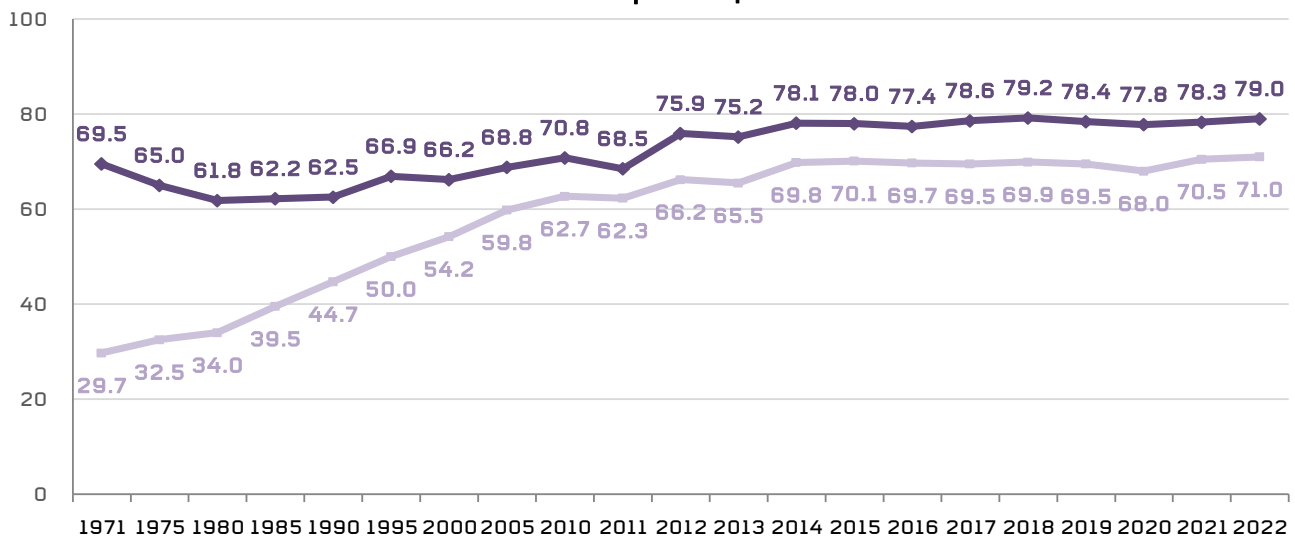
2. מועסקות ומועסקים ומאפייני כוח העבודה של תושבי תל-אביב-יפו

כוח העבודה של תושבות ותושבי תל-אביב-יפו

המשתתפים בכוח העבודה הינם בני 15 ומעלה, שעבדו או שחיפשו עבודה באופן פעיל. מזה שנים, ההשתייכות לכוח העבודה גבוהה יותר בקרב תושבי תל-אביב-יפו בהשוואה לתושבי ירושלים, חיפה וישראל בכלל. עם השנים, שיעור ההשתתפות בכוח העבודה עלה בקרב תושבי העיר (במיוחד בקרב נשים), והיה יציב בשנים האחרונות בקרב גברים ונשים. בשנתיים האחרונות (2022-2020) חלה עלייה קלה בהשתייכות לכוח העבודה בקרב שני המינים.

- בשנת 2022, כ-75% מתושבי תל-אביב-יפו בגילאי 15 ומעלה, היו שייכים לכוח העבודה, זאת בהשוואה לכ-50% בירושלים וכ-63% בחיפה ובכלל ישראל.
- השתייכות לכוח העבודה בקרב נשים - 71% מהנשים תושבות העיר השתייכו בשנת 2022 לכוח העבודה.
- השתייכות לכוח העבודה, לפי השכלה ומין - שיעור השייכים לכוח העבודה עולה במקביל לעלייה ברמת ההשכלה, הן בקרב גברים והן בקרב נשים.

אחוז תושבי תל-אביב-יפו השייכים לכוח העבודה האזרחי*, לפי מין ולאורך השנים**

* משנת 2012 הנתונים כוללים את המשרתים בשירות צבאי או בקבע (עד אז כללו הנתונים את כוח העבודה האזרחי בלבד, ללא אנשי הצבא). לפיכך לא ניתן להשוות את נתוני 2012 ואילך לנתוני שנים קודמות.

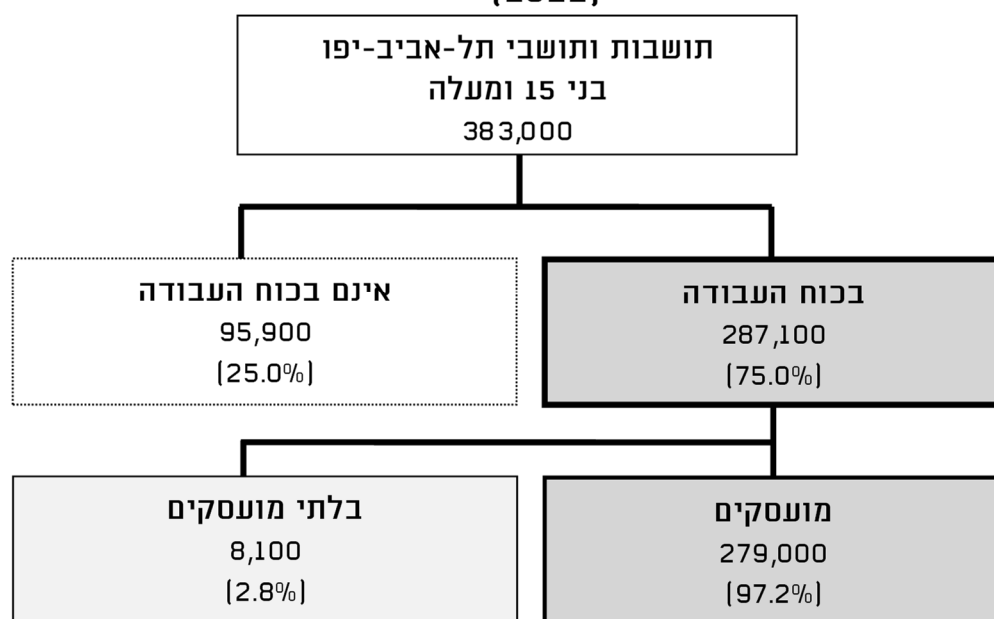
** עד 1985 הנתונים מתייחסים לגילאי 14+, ביתר השנים הנתונים מתייחסים לגילאי 15+.

מצב תעסוקתי של תושבות ותושבי תל-אביב-יפו

- בשנת 2022 מספר המועסקים תושבי תל-אביב-יפו עמד על כ-279,000 איש וקרוב לכשני שלישי מהם (65%) עבדו בעיר.
- מספר הבלתי מועסקים תושבי העיר הגיע בשנת 2022 לכ-8,000 איש, אשר היוו כ-2.8% מהמשתתפים לכוח העבודה בעיר (בהשוואה לכ-6.1% בירושלים, 3.3% בחיפה ו-3.8% בכלל ישראל).
- בשנת 2022 חלה עלייה של כ-3% במספר המועסקים תושבי העיר לעומת מספרם בשנת 2021. העלייה בקרב המועסקים בהיקף חלקי גבוהה יותר בהשוואה לאלה העובדים בהיקף מלא (6% לעומת 3%, בהתאמה). בקרב הנעדרים זמנית מעבודתם חלה ירידה של כ-6%. העלייה בהיקף המלא הייתה גבוהה יותר בקרב גברים בהשוואה לנשים (5% לעומת 1.5%, בהתאמה).
 - גם השנה, בדומה לשנים קודמות, הנטייה לעבוד בהיקף חלקי בלטה יותר אצל נשים: 29% מהנשים המועסקות הועסקו במשרה בהיקף חלקי בהשוואה ל-27% בשנת 2021, ול-23% בשנת 2020. 20% מהגברים הועסקו בשנת 2022 במשרה חלקית בדומה לשיעורם בשנת 2021 (19%).
 - בשנת 2022 חלה ירידה משמעותית של כ-41% במספר הבלתי מועסקים תושבי העיר, לאחר שחלקם עלה בשנים 2020 ו-2021 בהשפעת משבר נגיף הקורונה.
 - שיעור השכירים מכלל המועסקים תושבי העיר הגיע בשנת 2022 לכ-83%.

מצב תעסוקתי של תושבות ותושבי תל-אביב-יפו בני 15 ומעלה

*(2022)

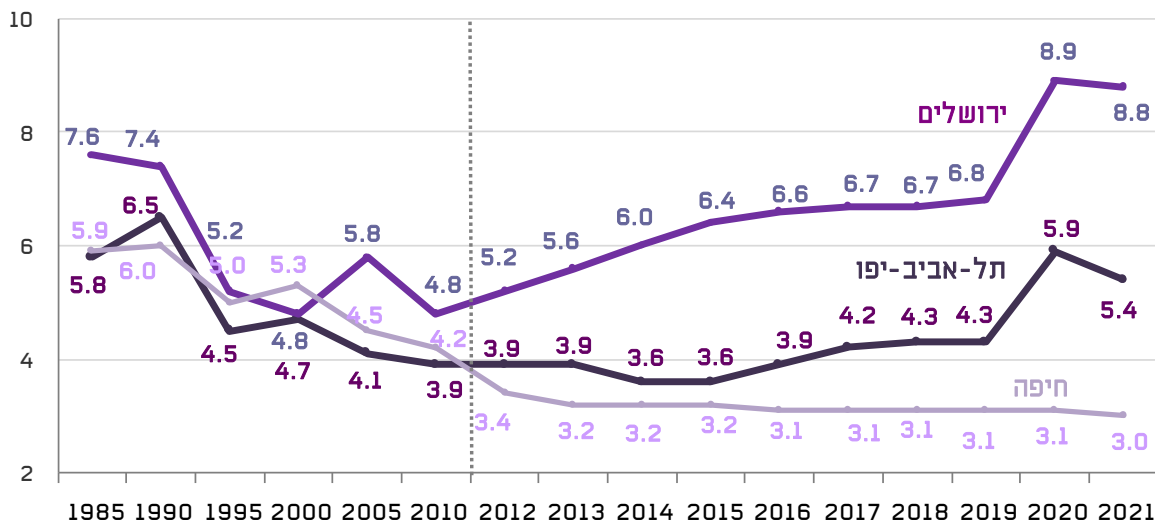
* נתונים מעוגלים

דורשות ודורשי עבודה בלשכות התעסוקה בתל-אביב-יפו

- מספר דורשי העבודה בשנת 2021 בתל-אביב-יפו עמד על כ-28 אלף איש בממוצע לחודש, אשר היוו כ-5.4% מכלל דורשי העבודה בישראל בשנה זו (הנתון המקביל בשנת 2020 - 51,029 ובשנת 2019 - 6,976).
- בשנת 2021 חלה ירידה של כ-45% במספרם של דורשי העבודה בעיר. זאת לאחר עלייה של כ-630% במספרם בשנת 2020. תנודתיות זו חלה בהשפעת משבר נגיף הקורונה וההתאוששות ממנו, לאחר שנים של יציבות במספר דורשי העבודה בעיר.
 - בשנת 2021 שיעור דורשי העבודה בתל-אביב-יפו מתוך כלל ישראל עמד על 5.4%. שיעור זה נמוך בהשוואה לשיעור המקביל בירושלים (8.8%) וגבוה בהשוואה לשיעור המקביל בחיפה (3.0%).

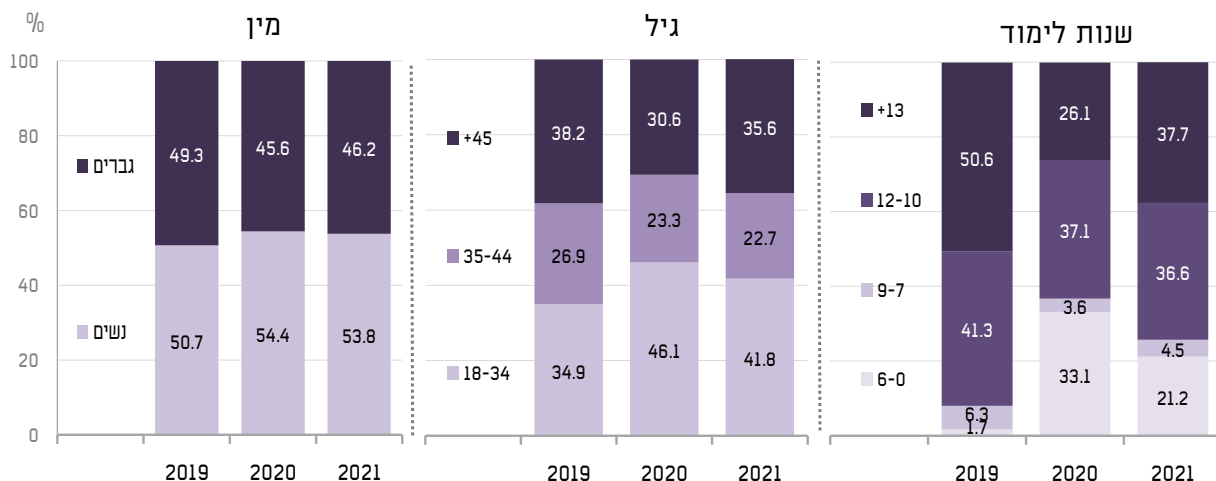
- בשנת 2021 השתנה תמהיל דורשי העבודה בעיר בהשוואה לשנת 2020: חל גידול בשיעור דורשי העבודה בעלי השכלה גבוהה (+13 שנים) וקטון בשיעור בעלי השכלה נמוכה של 6-0 שנות לימוד.
- בשנתיים האחרונות שיעור דורשי העבודה מקרב הנשים היה גבוה יותר בהשוואה לגברים (54% לעומת 46%, בהתאמה). בדומה לישראל ולחיפה.

ממוצע חודשי של מספר דורשות ודורשי עבודה בשלוש הערים הגדולות, כאחוז מישראל, לאורך השנים

הערה: עד 2012 הנתונים מוצגים בדילוגים של 5 שנים, משנת 2012 הנתונים מוצגים ללא דיילוגים.

דורשות ודורשי עבודה בתל-אביב-יפו, לפי מין, גיל, שנות לימוד ושנה

תיירות

נתונים נבחרים 2022

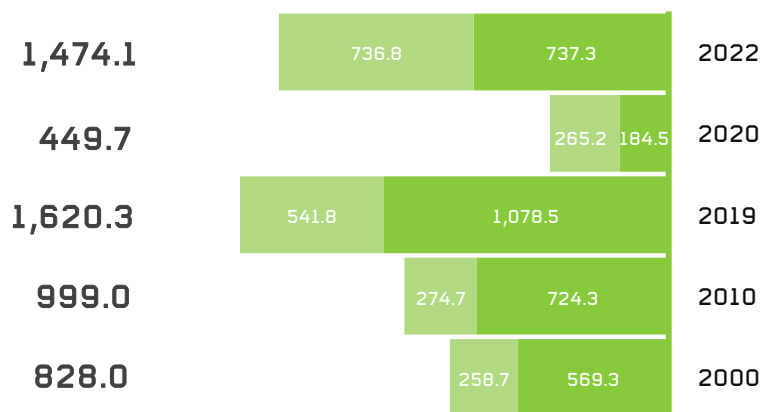
אורחים

1,474,100

15.1% מִיִּשְׂרָאֵל

אורחים במלונות (אלפים)

אורחים במלונות
לאורך זמן (אלפים)

ישראלים
תיירים

* בשנת 2020 התפרץ נגיף הקורונה

3,467,900 לינות

15.0% מִיִּשְׂרָאֵל

2,174,800 מתוכם
לינות תיירים
30.6% מִיִּשְׂרָאֵל

102 מלונות

22.8% מִיִּשְׂרָאֵל

10,491 חדרים
במלונות תיירות
18.1% מִיִּשְׂרָאֵל

פדיון במלונות תיירות

פדיון תיירים

1,489,000 (אלפי ש"ח)
37.9% מִיִּשְׂרָאֵל

2,623,488 (אלפי ש"ח)
19.9% מִיִּשְׂרָאֵל

בשנת 2022 פסקה מגמת הירידה בענף התיירות בתל-אביב-יפו ובישראל, לאחר שהענף הגיע לשפל חסר תקדים בעקבות התפרצות נגיף הקורונה בעולם ובכלל זה גם בישראל (החל בחודש מרץ 2020).

בשנת 2022 חלה עלייה בכל המדדים התיירותיים בעיר (למעט במספר הישראלים). למרות ההתאוששות הניכרת בענף, מרבית המדדים עוד לא חזרו לרמתם הקודמת טרם פרוץ המשבר, עת שגשג ענף התיירות בעיר.

עלייה משמעותית חלה במספר התיירים בעיר, וכנגזרת ממנה גם עלייה במספר לינותיהם והפדיון מהם, בכלל ישראל מגמת הצמיחה בקרב התיירים דומה ואף גבוהה יותר. במקביל עלה גם היקף התעסוקה במלונות התיירות, כך שכמות המועסקים בענף בשנת 2022 מתקרבת לכמות המועסקים בשנת 2019, טרם פרוץ משבר הקורונה.

מגמת העלייה בתשתית המלונאית בעיר (מלונות וחדרים) נמשכה גם בשנת 2022, מגמה זו היא תולדה של תהליכי תכנון עירוניים ארוכי טווח של הקצאת שטחי מלונאות בעיר.

הנתונים המוצגים להלן מתייחסים למלונות תיירות בלבד. בעיר ישנם מקומות לינה נוספים לתיירים שאינם מוגדרים כמלונות תיירות, ושהנתונים לגביהם (מספר חדרים, כמות לינות, אורחים, משרות ופדיון) אינם כלולים בנתונים אלו בשל מחסור בנתונים רשמיים לגביהם.

1. מלונות תיירות ופדיון

פדיון מלונות התיירות בתל-אביב-יפו עמד בשנת 2022 על 2.6 מיליארד ש"ח והיווה כ-20% מפדיון מלונות התיירות בישראל (13% בשנת 2021 ו-15% בשנת 2020). בשנת 2022 חזר פדיון מלונות התיירות בעיר לרמה בה היה בשנת 2019 (טרם התפרצות נגיף הקורונה) הן מבחינת שוויו הכספי והן מבחינת חלקו מכלל ישראל.

מלונות תיירות בתל-אביב-יפו

- בסוף שנת 2022 פעלו בתל-אביב-יפו 102 מלונות תיירות, שבהם כ-10,500 חדרים. הגידול בהיצע המלונאי בעיר משתקף גם בהשוואה לערים אחרות - מספר מלונות התיירות בתל-אביב-יפו בשנת 2022 גבוה כמעט ב-20% בהשוואה לירושלים.
- בסה"כ בחמש השנים האחרונות (2018-2022) חלה עלייה של כ-31% בכמות מלונות התיירות בעיר ועלייה של כ-22% במספר החדרים בהם.
- תפוסת החדרים בשנת 2022 עמדה על 60% ותפוסת המיטות על 45%. נתונים אלה גבוהים משמעותית בהשוואה לנתונים המקבילים בשנים 2020-2021, אולם הם עדיין לא חזרו לשיעורי התפוסה בשנת 2019 (76% ו-57%, בהתאמה), טרם התפרצות נגיף הקורונה.
- תפוסת החדרים במלונות התיירות בתל-אביב-יפו בשנת 2022 הייתה גבוהה בהשוואה לשיעורי התפוסה בירושלים (55%) ודומה לשיעורי התפוסה המקבילים בחיפה ובישראל. לא נמצאו הבדלים בתפוסת המיטות.

פדיון מלונות התיירות בתל-אביב-יפו

- פדיון מלונות התיירות בעיר מורכב מפדיון מתיירים מחו"ל ומפדיון מישראלים. בשנת 2022 בהשוואה לשנת 2021 חלה עלייה של כ-157% בפדיון מלונות התיירות בעיר, לעומת עלייה של כ-63% בכלל ישראל. עליות אלה נובעות בעיקר מהגידול במספר התיירים ולינותיהם בשנת 2022 בהשוואה לשנת 2021, בה מספרם הצטמצם באופן משמעותי בתל-א-יפו, בערים נוספות ובכלל ישראל.
- בשנת 2022 עמד הפדיון מתיירים במלונות התיירות בתל-א-יפו על קרוב ל-1.5 מיליארד ש"ח (כ-57% מסה"כ פדיון מלונות התיירות בעיר). נתון זה גבוה בכ-610% בהשוואה לנתון המקביל בשנת 2021. (בתקופה זו חלה בישראל עלייה של כ-730% בפדיון מתיירים).
- הפדיון מתיירים מחו"ל בתל-אביב-יפו בשנת 2022 היווה כ-38% מסך כל הפדיון מתיירים מחו"ל בישראל (44% בשנת 2021 ו-31% בשנת 2020). הפדיון מתיירים בירושלים מהווה 29%.

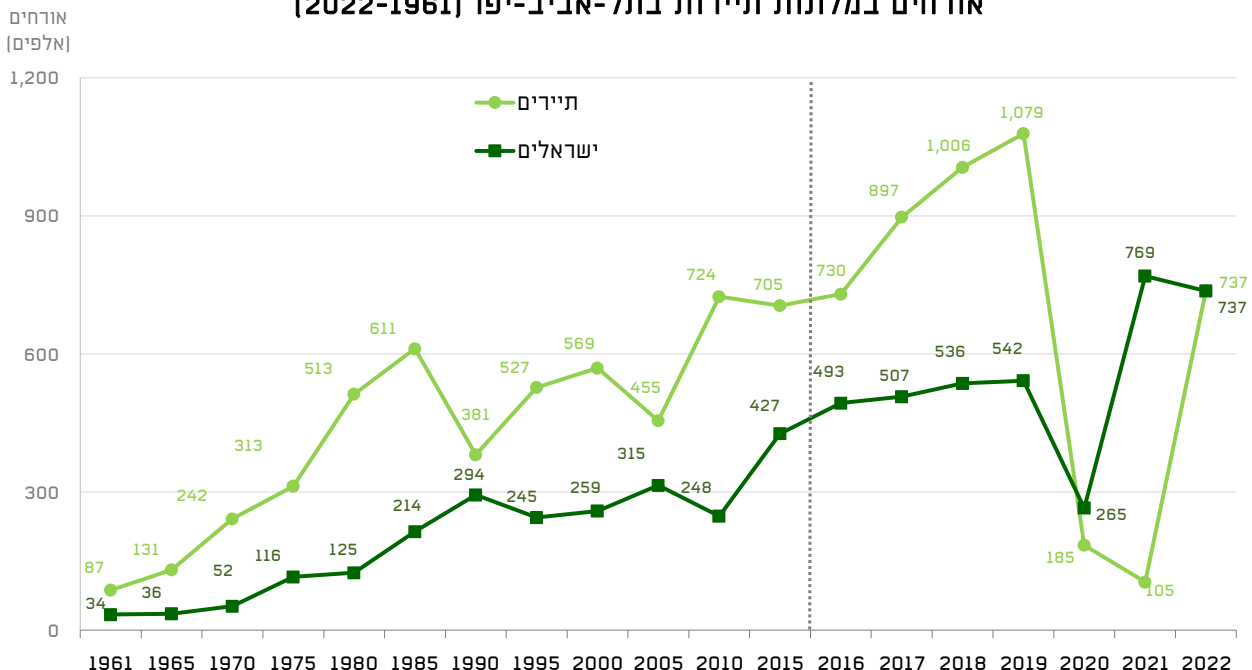
2. אורחים ולינות

בשנת 2022 הגיעו לעיר קרוב ל-1.5 מיליון אורחים אשר לנו בה כ-3.5 מיליון לינות. שיעורים אלה גבוהים בהשוואה לשנת 2021 (עלייה של 69% ושל 122%, בהתאמה) ומצביעים על התאוששות הענף מאז פרוץ משבר הקורונה.

חלקם של התיירים בתמהיל האורחים והלינות גדל באופן משמעותי בשנת 2022 בהשוואה לשנתיים הקודמות, בהן כמות התיירים אשר לנו במלונות התיירות בעיר דעכה כמעט כליל.

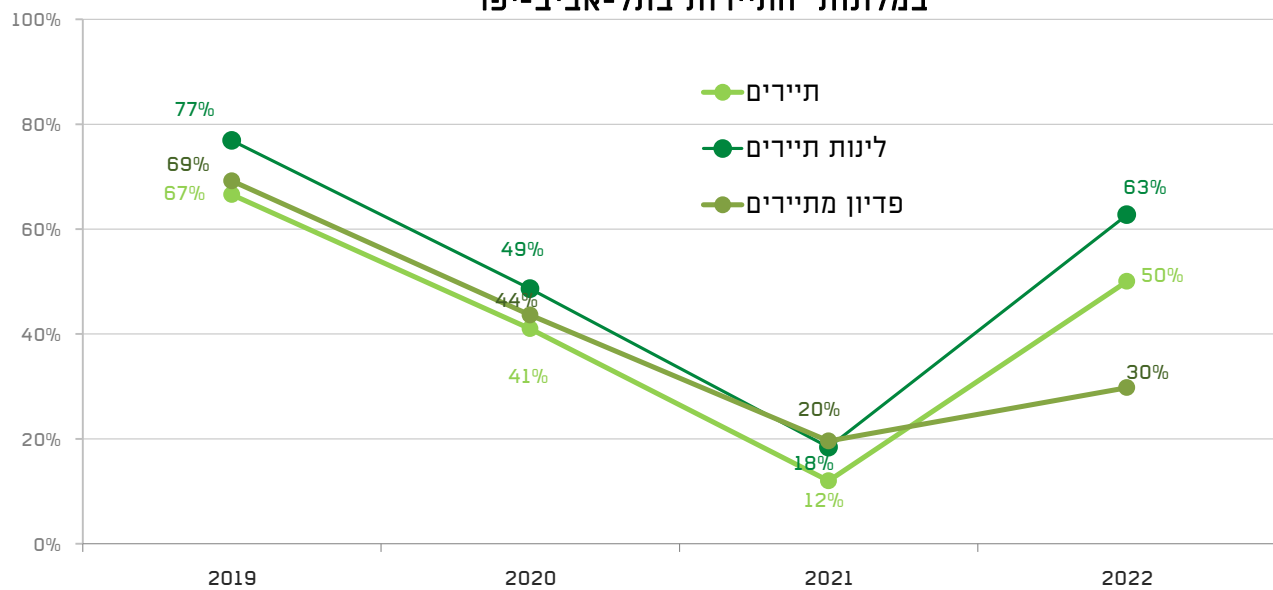
- תיירים -** בשנת 2022 התארחו במלונות התיירות בתל-אביב-יפו כ-737,300 תיירים, אשר לנו בה קרוב ל-2.2 מיליון לינות.
- 50% מסה"כ האורחים וכ-63% מסה"כ הלינות במלונות התיירות בעיר היו של תיירים. הנתונים המקבילים בשנת 2021 עמדו על 12%-ו-18%, בהתאמה. למרות העלייה בשיעור התיירים ולינותיהם בשנת 2022, הם עדיין נמוכים בהשוואה לשיעורים המקבילים בשנת 2019 טרם פרוץ משבר הקורונה (67%-ו-77%, בהתאמה).
- ממוצע הלינות לתייר במלונות תיירות בתל-אביב-יפו עמד בשנת 2022 על 2.9 לינות, והיה גבוה יותר בהשוואה לנתון המקביל בשנים 2021 ו-2020 (2.7 ו-2.5 לילות, בהתאמה). ממוצע לינות התיירים בתל-אביב-יפו בשלוש השנים האחרונות היה מעט יותר נמוך בהשוואה לישראל.
- ישראלים -** בשנת 2022 כ-734,000 ישראלים לנו קרוב ל-1.3 מיליון לינות במלונות התיירות בעיר. בשנת 2022 חלה ירידה קלה בכמות הישראלים (4%) ועליה קלה במספר לינותיהם (1.5%) בהשוואה למספרם בשנת 2021, שהייתה שנת שיא במספר הישראלים ולינותיהם בעיר בכל הזמנים, גם בהשוואה לשנים שקדמו למשבר הקורונה.

אורחים במלונות תיירות בתל-אביב-יפו (1961-2022)

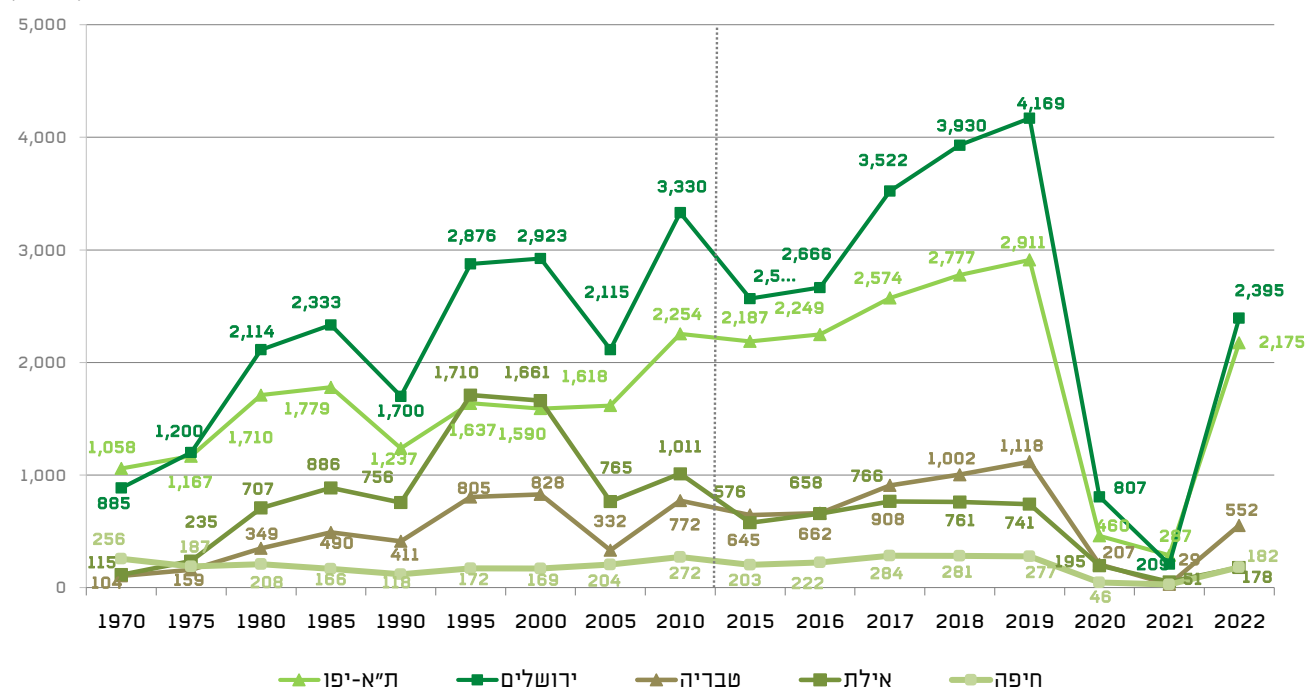
הערה: עד 2015 הנתונים מוצגים בדילוגים של 5 שנים. משנת 2015 הנתונים מוצגים ללא דילוגים בין השנים.

תיירים ולינותיהם והפדיון מתיירים, כאחוז מכלל האורחים, הלינות והפדיון במלונות התיירות בתל-אביב-יפו

לינות תיירים במלונות תיירות, לפי יישוב (2022-1970)

לינות
(אלפים)

הערה: עד 2015 הנתונים מוצגים בדילוגים של 5 שנים. משנת 2015 הנתונים מוצגים ללא דילוגים בין השנים.

סדר ציבורי

נתונים נבחרים 2022-2020

תיקי חקירה של
אירועים פליליים

(2022)

28,280

9% מתיקי החקירה בישראל

בין השנים 2000-2022
ירידה במספר תיקי החקירה

41% בתל-אביב-יפו

20% בישראל

שיעור המורשעים בדיון
ל-1,000 תושבים

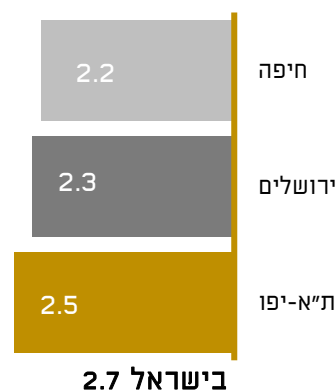
שיעור בני 12 ומעלה המורשעים
בדיון (2021)

שיעור המבוגרים בני 19 ומעלה המורשעים
בדיון (2021)

2.6

בשנת 2016 השיעור היה 3.8

יהודים ואחרים 1.9 | ערבים 17.7

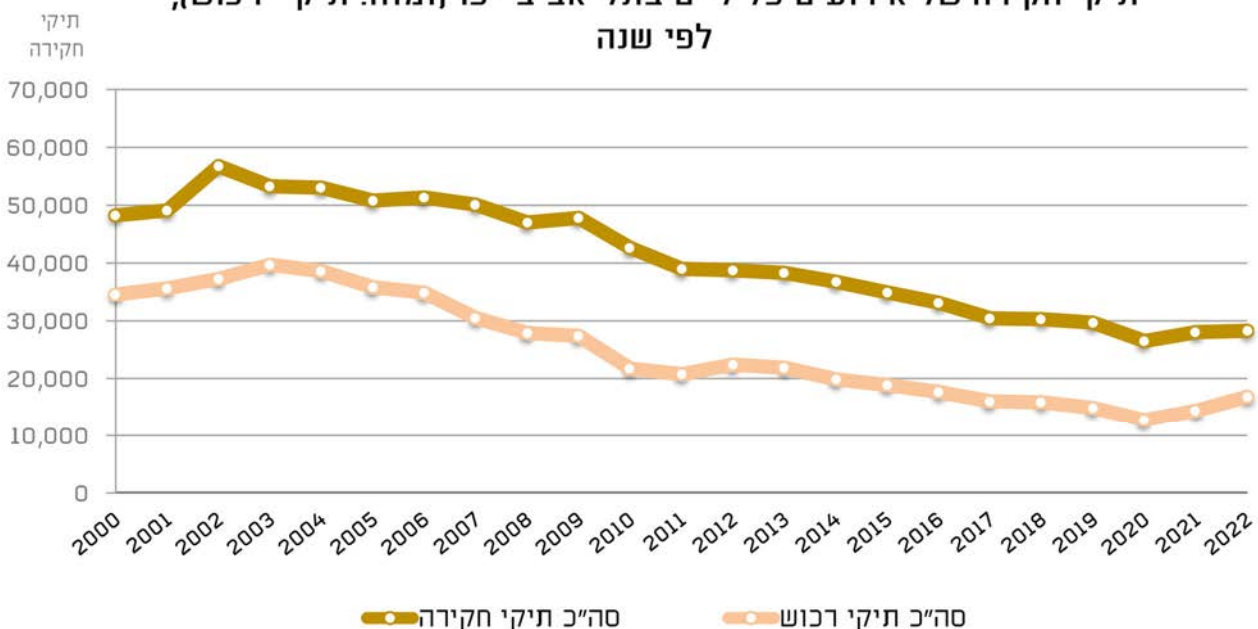

אירועים פליליים

בשנת 2022 נפתחו במשטרה 28,280 תיקי חקירה של אירועים פליליים שאירעו בעיר. בשנת 2022 אחוז התיקים שנרשמו בעיר מסה"כ התיקים שנרשמו בישראל עמד על כ- 9%, בעוד שאוכלוסיית תל-אביב-יפו בשנת 2022 מהווה רק 5% מאוכלוסיית ישראל. אולם, יש לקחת בחשבון, שתל-אביב-יפו היא מרכז מטרופוליני ובעיר שוהים מדי יום מאות אלפי אנשים שאינם תושבי העיר, וגם הם נופלים קורבן למעשים פליליים, או מבצעים מעשים אלה.

- כ- 44% ממקרי גניבת האופניים בישראל, אירעו בתל-אביב-יפו. בין השנים 2019-2022 נרשמה עלייה של כ-60% במספר מקרי גניבות האופניים בעיר.
- כ-16% ממקרי חטיפת הארנקים וכ-23% ממקרי הכייסות בארץ, אירעו בעיר.
- כ-19% ממקרי השוד וכ-16% ממקרי השוד בנסיבות חמורות מהתיקים הפליליים בישראל, הם בשל מקרים שאירעו בעיר.
- בין השנים 2000-2022 חלה ירידה של 41% במספר תיקי החקירה בעיר, בהשוואה לירידה של 20% במספר תיקי החקירה בישראל בתקופה המקבילה. עם זאת, חלה עלייה קלה משנת 2020 במספר תיקי החקירה של עבירות רכוש מכ- 12,750 תיקים בשנת 2020, לכ-16,820 תיקים בשנת 2022.

תיקי חקירה של אירועים פליליים בתל-אביב-יפו (ומזה: תיקי רכוש), לפי שנה

מורשעים בדין

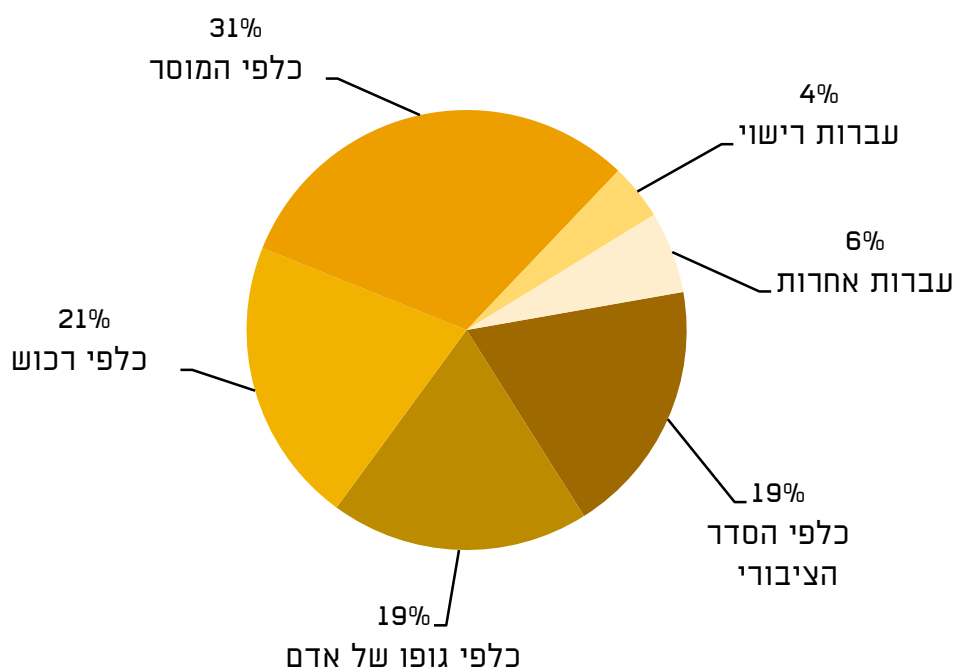
- שיעור המבוגרים - יהודים ואחרים - המורשעים בדין ל-1,000 תושבי תל-אביב-יפו נמוך משיעורם של המבוגרים הערבים. שיעור הקטינים היהודים בעיר גם הוא נמוך יותר משיעור הקטינים הערבים.
- בשנת 2021 הורשעו בדין 1,114 עבריינים מבוגרים שגרו בעיר בעת קבלת פסק הדין (העבירות בוצעו הן בתל-אביב-יפו והן ביישובים אחרים). שיעור המבוגרים (בני 19 ומעלה) המורשעים בדין ל-1,000 תושבי תל-אביב-יפו היה 2.6.
 - מתוך כלל התושבים המבוגרים (בני 19 ומעלה), שיעור המבוגרים יהודים ואחרים המורשעים בדין ל-1,000 תושבי תל-אביב-יפו היה 1.9.
 - שיעור המבוגרים הערבים שהורשעו בדין ל-1,000 תושבים ערבים בעיר היה 17.7 - גדול פי 8 מהשיעור המקביל בקרב היהודים והאחרים.
 - בשנים 2015-2021 חלה ירידה בשיעור המבוגרים הערבים המורשעים בדין ל-1,000 תושבי העיר מ-23.5 בשנת 2015 ל-17.7 בשנת 2021.

- שיעור הקטינים (בני 12-18) שהורשעו בדין ל-1,000 תושבי העיר הערבים בשנת 2021 הוא 9.7.
- ושיעור הקטינים יהודים ואחרים שהורשעו בדין ל-1,000 תושבים הוא 0.5.

סוג העברה

- בשנת 2021 העבירות הרווחות ביותר בקרב מורשעים בדין שגרו בעת קבלת פסק הדין בתל-אביב-יפו הן עבירות כלפי המוסר (סחר, יבוא ויצוא סמים, שימוש בסמים מסוכנים וכו'), עבירות רכוש, עבירות כלפי הסדר הציבורי, ועבירות כלפי גופו של אדם, בדומה לשנים קודמות.
- בקרב מבוגרים שהורשעו בדין בתל-אביב-יפו, העבירות השכיחות ביותר היו כלפי המוסר (31%), כלפי רכוש (21%), כלפי הסדר הציבורי (19%), וכלפי גופו של אדם (19%).
 - העבירות הרווחות ביותר בקרב קטינים היו כלפי רכוש (29%), כלפי גופו של אדם (24%), וכלפי המוסר (21%).

מבוגרים מורשעים בדין שגרו בעת קבלת פסק הדין בתל-אביב-יפו, לפי סוג העברה (2021)

קיימות

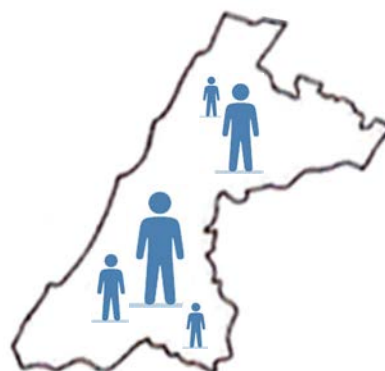
נתונים נבחרים 2023-2021

צפיפות

בתל-אביב-יפו (2022)

9.2

נפשות לדונם (1,000 מ"ר)

צריכת מים שנתית לנפש

66 מ"ק
שנת 2021

54 מ"ק
בישראל
(2020)

62 מ"ק
שנת 2011

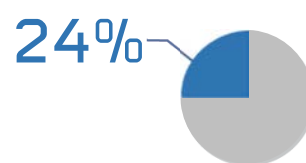
צריכת המים השנתית לנפש במגמת עלייה

כמות הפסולת לתושב (2022)

2.4
ק"ג ליום
1.8 ק"ג בישראל

שיעור הפסולת למחזור בעיר-40%

שטח ירוק* כאחוז
משטח העיר (2023)

*פארקים, גינות וחורשות

תחבורה

נעים בסופ"ש

(ממוצע לאוגוסט 2023)

אורך שבילי האופניים בעיר
(ספטמבר 2023)

181
ק"מ

נוסעים בשירות

29,28

נסיעות בשירות

805

בני אדם שנפגעו בתאונות דרכים
בתל-אביב-יפו (2022)

1,330
13% מישראל

פרק זה עוסק בסדרת מדדים מתחומי הקיימות: צפיפות אוכלוסייה, איכות סביבה, אנרגיה, תחבורה וחברה.

1. צפיפות האוכלוסייה

- שטח השיפוט המוניציפאלי של תל-אביב-יפו הוא 51,809 דונם. ב-2022 הגיעה צפיפות האוכלוסייה בעיר ל-9.2 נפשות לדונם.
- לפי הנתונים לשנת 2021, בהשוואה ליישובים אחרים, הצפיפות בתל-אביב-יפו (שעמדה באותה שנה על 9.0) גדולה מזו שבירושלים (7.7) ובחיפה (4.3).
- בין אזורי העיר קיימת שונות בצפיפות האוכלוסייה. באזור עבר הירקון ובאזור שרונה ומונטפיורי - צפיפות האוכלוסייה נמוכה יותר (בין 5.5 ל-7.3 נפשות לדונם בשנת 2022), ובאזור מרכז העיר והצפון הישן צפיפות האוכלוסייה גבוהה יותר (15.2 ו-18.8 נפשות לדונם בשנת 2022, בהתאמה).
- ב-30 השנים האחרונות צפיפות האוכלוסייה עלתה, בעיקר כתוצאה מ בניית שכונות מגורים חדשות.

2. איכות הסביבה

איכות אוויר

- איכות האוויר בתל-אביב-יפו מושפעת מפליטות תחמוצות חנקן (NO_x , NO , NO_2), חלקיקים עדינים (PM_{10} , $\text{PM}_{2.5}$) ומזהמים נוספים כתחמוצות גופרית SO_x , CO , בנזן, אוזון ואחרים.
- מזהמים אלה ומטאורולוגיה מנוטרים בתל-אביב-יפו באמצעות 12 תחנות ניטור אוויר קבועות, תחנות ברציפי הרכבת ומספר תחנות נוספות הגובלות בעיר ומחוברות לרשות לאיכות סביבה וקיימות. בנוסף מוקמות בכול שנה 1-2 תחנות ניטור זמניות, ומופעל מחשב יעודי ברשות לבקרה של חישה מרחוק מבוסס לוויינים, מכמ"ם, מודלים של מזהמים ותנאים מטאורולוגיים.
- משנת 2001 חל שיפור במדדי איכות האוויר, המתבטא בירידה ניכרת בריכוזי תחמוצות גופרית SO_x , כך שלא נרשמו כלל חריגות, ואילו הריכוזים שנמדדו קטנים מאוד. זאת כתוצאה ממעבר לשימוש בגז במהלך 2006 בתחנת הכח רידינג, מעבר של עסקים ותעשייה לשימוש בסולר ובגז במקום מזוט וחיוב תחנות הדלק לשיווק סולר דל גופרית. בנוסף, כתוצאה מכניסת תחבורה מזהמת פחות, כמו דגמי יורו 6 ורכבים המונעים בהנעה נקיה - קיימת ירידה בתחמוצות חנקן ומזהמים נוספים.
- בשנת 2022, לא נרשמו חריגות מהתקן השעתי של פליטות תחמוצות חנקן (NO_x , NO , NO_2) פרט לחריגות ברציפי הרכבת, ובמיוחד בתחנת השלום. יחד עם זאת, ניכר שיפור באיכות האוויר בציר הרכבת כתוצאה מהשימוש במפוחים ומהמשך חשמול המסילות. בתחנות הניטור בעיר נמדדו בין 8-22 חריגות יממיות של חלקיקי $\text{PM}_{2.5}$, המגיעים ממקורות טבעיים (כמו סופות אבק) וממקורות שנוצרו או נגרמו על ידי אדם (כמו תחבורה, בנייה ותעשייה). יצוין כי על-פי התקן מותרות 18 חריגות בשנה. כמו כן, עדיין קיימות מעט חריגות אוזון 33 מהתקן החצי-שעתי והשמונה שעתי.

איכות מי הים

איכות מי הים אינה קבועה ומשתנה בהתאם לגורמים שונים.

בדיקות מיקרוביאליות של מי הים לאיתור מזהמים בחופי הרחצה המוכרזים (שיש בהם תחנות הצלה) נועדו לקבוע האם מי הים נקיים על-פי הסטנדרט המומלץ של משרד הבריאות. בעשור האחרון ישנה תנודתיות באיכות מי הים; בשנת 2022 נמצאו בממוצע כ-6% חריגות מהתקן, מבין הבדיקות שנעשו.

ריאות ירוקות

בעשור האחרון חלה עלייה משמעותית בשטח "הריאות הירוקות" בעיר.

- ב-2021 כ-24% משטח העיר הוא שטח ירוק (פארקים, גנים וגינות כלבים, חורשות, פסי ירק, שטחי בור ועוד). סך כל השטח הירוק הסתכם ב-12,293 דונם - עלייה של 9% בעשר השנים האחרונות.
- נכון לסוף שנת 2021 קיימים בעיר 77 אתרי טבע עירוני בשטח כולל של 388 דונם. באתרי הטבע מבוצעות פעולות שיקום אקולוגי והשבה של מגוון מינים מקומיים, תוך כדי שילוב הקהילה ובשיתוף מוסדות החינוך בעיר. כמו כן, פועלת העירייה ליצירת תשתיות טבע חדשות, שיקום והעשרה

אקולוגית של בתי גידול מקומיים, יצירת רצפים אקולוגיים, שתילת מגוון עצי ארץ ישראל, שיקום קרקעות חמרה, שיקום בריכות חורף ואגמי פארק "גני יהושע" על-ידי שתילת צמחי גדה מקומיים והקמת מתקנים חדשניים מבוססי טבע לחלחול נגר בחורשות קיימות.

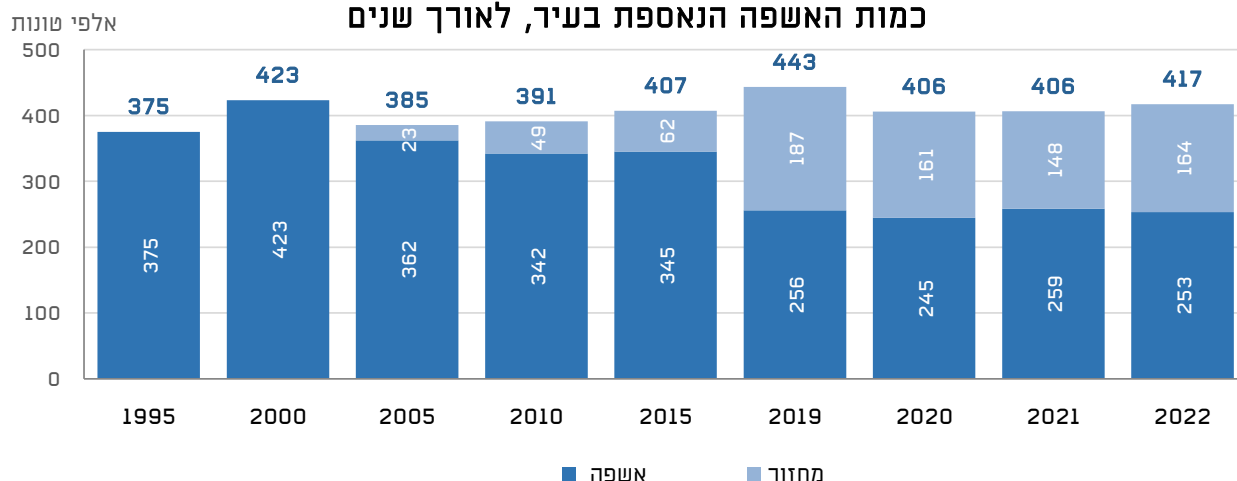
נכון לשנת 2023 קיימות בעיר 101 גינות לשחרור כלבים אשר תוכננו והוקמו על-ידי האגף לשיפור פני העיר בשיתוף הוועד העירוני והתושבים - עלייה של 36% בחמש השנים האחרונות.

פסולת ומחזור

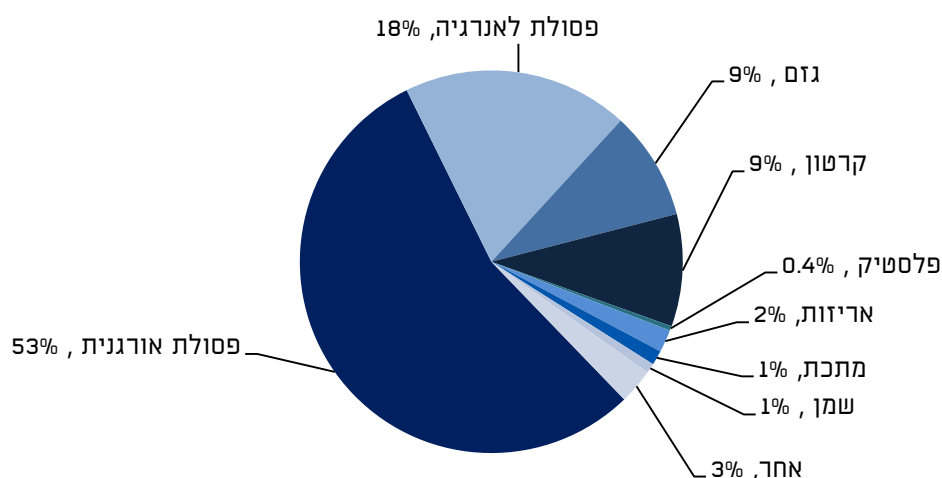
כמות הפסולת לאדם בתל-אביב-יפו היא מהגבוהות בישראל.

בשנת 2022 פונו כ-417 אלפי טון פסולת מתל-אביב-יפו; שיעור הפסולת למחזור בעיר - 40% מכלל הפסולת; כמות הפסולת לתושב ליום בעיר - 2.4 ק"ג - נתון גבוה בהשוואה ל-1.8 ק"ג לאדם ליום בישראל (ב-2021). לפער זה מספר הסברים: בעיר מבקרים מדי יום רבבות אנשים, המגיעים אליה לצורכי עבודה, בילוי ומסחר וכן חיה בה אוכלוסיית עובדים זרים ומבקשי מקלט. אוכלוסיות אלו מייצרות פסולת, אולם אינן נכללות בחישוב הממוצע של פסולת לתושב. כמו כן קיים קשר בין המצב הכלכלי-חברתי של אוכלוסיית עיר לבין כמות הפסולת שהיא מייצרת.

כמות האשפה הנאספת בעיר, לאורך שנים

פסולת מוצקה ממוחזרת בתל-אביב-יפו, לפי סוג (יחס משקלי) 2022

סה"כ פסולת ממוחזרת - 163,942 טון

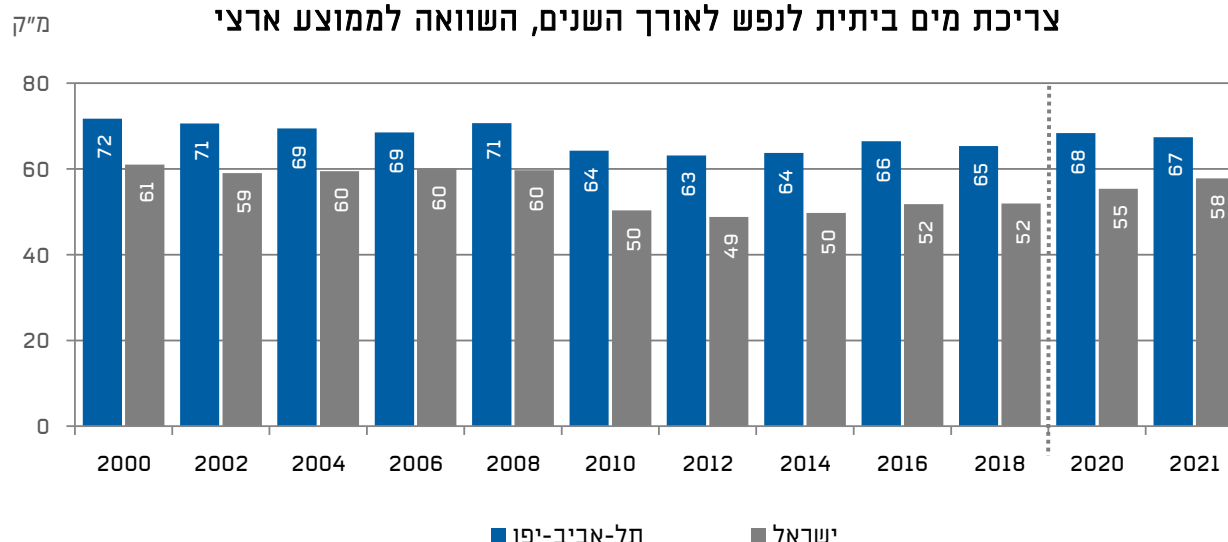
3. אנרגיה חשמל

- התייעלות אנרגטית: צריכת החשמל העירונית הכוללת נמצאת בעלייה - בשנת 2022 נרשמה צריכה של 75,375,865 קוט"ש - עלייה של 0.8% בהשוואה לצריכה בשנת 2021 ועלייה של 1.5% בהשוואה לצריכה בשנת 2020. חשבון החשמל עלה בשנתיים האחרונות בכ-2.8 מיליון ש"ח. נתון זה מבטא תוספת של 78 צרכני חשמל מתוכם 16 מבני ציבור חדשים ו-1,576 מקורות אור שנוספו בשנתיים האחרונות. חלק מהעלייה היחסית בצריכה נובע מהצריכה המופחתת בשנת 2020, בעקבות התפרצות נגיף הקורונה.
- צריכת חשמל בתאורת חוץ: נכון לסוף שנת 2020 פעלו כ-7,750 פנסי לד בעיר וכ-440 רמזורים בתאורת לד חסכונית. על-אף תוספת פנסי רחוב, צריכת החשמל בשנת 2022 ירדה בכ-10% בהשוואה לשנת 2020, וזאת בעיקר בשל ההסבה לתאורת לד - חסכון של כ-0.6 מיליון ש"ח. בסה"כ בשנת 2022 מותקנים 73,032 מקורות אור בעיר, עלייה של 2.2% לעומת שנת 2020.
- ייצור חשמל ממערכות סולאריות: עד סוף שנת 2022 הותקנו פאנלים סולאריים להפקת אנרגיה מקרני השמש על 82 גגות של מבני ציבור. האנרגיה שהופקה בשנת 2022 הייתה כ-6 מיליון קוט"ש (10.35% מסך הכל הצריכה העירונית) - עלייה של 50% בהפקת חשמל מאנרגיות מתחדשות לעומת שנת 2020.
- בטעינת רכבים חשמליים חלה עלייה משמעותית בהשוואה לשנת 2020 (פי 25.3%) - 559,797 קוט"ש, כ-73 עמדות טעינה.

מים

- צריכת המים השנתית לנפש בתל-אביב-יפו ממוצעת בעשור האחרון, במקביל לעלייה בכלל ישראל.**
- אספקה - כמות המים שסופקה לעיר בשנת 2022 הסתכמה בכ-51.1 מיליון מ"ק, זאת בהשוואה לכ-45.9 מיליון מ"ק לפני עשור.
 - צריכה - כ-65% מסה"כ צריכת המים בעיר ב-2022 נצרכה על-ידי התושבים, בדומה לכלל ישראל.
 - הצריכה השנתית לנפש בתל-אביב-יפו נותרת דומה בעשור האחרון - ממוצע של 65.9 מ"ק. כמו כן, צריכת המים הביתית לנפש בתל-אביב-יפו גבוהה ב-22% מזו שבישראל (53.7 מ"ק). ישנן מספר סיבות לתופעה זו: בחישוב הצריכה השנתית הממוצעת, אין התייחסות לעשרות אלפי התושבים הזרים השוהים בעיר. צריכת המים שלהם נזקפת לצריכה של תושבי העיר ומגדילה את צריכת המים לנפש. כמו כן, בתל-אביב-יפו משקי הבית קטנים יותר מאשר בישראל ובמשקי בית קטנים הצריכה גדולה יותר באופן יחסי. סיבה נוספת היא כי קיים קשר חיובי בין המצב הכלכלי-חברתי של אוכלוסיית עיר לבין כמות המים שצורכים תושביה.

צריכת מים ביתית לנפש לאורך השנים, השוואה למוצע ארצי

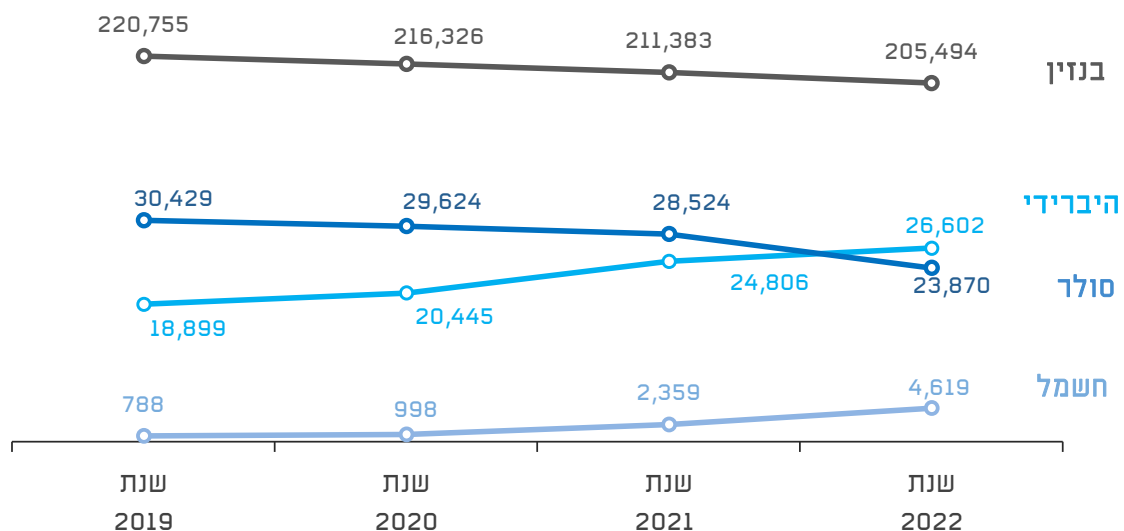

4. תנועה ותחבורה

רכבים

- בשנת 2022 רשומים בעיר כ-261 אלף כלי רכב מנועיים: מכוניות פרטיות, אופנועים, משאיות, אוטובוסים, מוניות ועוד. ב-5 השנים האחרונות חל צמצום של כ-9% במספר זה. עיקר הירידה מקורה בצמצום רכבי ליסינג, השכרה וחברה.
- כ-9% מכלל כלי הרכב הרשומים בישראל בשנת 2022 רשומים בעיר תל-אביב-יפו, וכ-20% מהאופנועים בישראל. החל בשנת 1990 שיעורים אלו נמצאים במגמת ירידה.
- ב-5 השנים האחרונות חלה עלייה של כ-7% במספר המכוניות בבעלות פרטית הרשומות בעיר (מכ-153,210 מכוניות פרטיות בשנת 2018 לכ-163,840 מכוניות בבעלות פרטית בשנת 2022), בדומה לעלייה בשיעור משקי הבית בעיר.
- באותן שנים חלה ירידה של כ-16% במספר המוניות הרשומות בעיר (מ-1,466 בשנת 2018 ל-1,233 בשנת 2022). ובמספר המשאיות הרשומות בעיר (מ-18,187 בשנת 2018 ל-12,249 בשנת 2022).
- משנת 2016 הנסועה השנתית הממוצעת של כלי רכב בבעלות פרטית בתל-אביב-יפו נמצאת במגמת ירידה (מ-12.6 אלף ק"מ ב-2016 ל-11.8 אלף ק"מ בשנת 2021), והיא נמוכה יותר מישראל בכ-2.2 אלף ק"מ, מירושלים בכ-2.6 אלף ק"מ, ומחיפה בכ-1.4 אלף ק"מ.
- בשנת 2022 רוב סוגי הדלק שבשימוש כלי הרכב הרשומים בעיר הם בנזין (79%) וסולר (9%). יחד עם זאת, בעיר רשומות כ-26,600 מכוניות היברידיות, וכ-4,600 מכוניות חשמליות (עלייה של כמעט פי 2 מאשתקד). במקביל נרשמה ירידה של כ-4% בכמות הרכבים המזהמים בהשוואה לאשתקד.

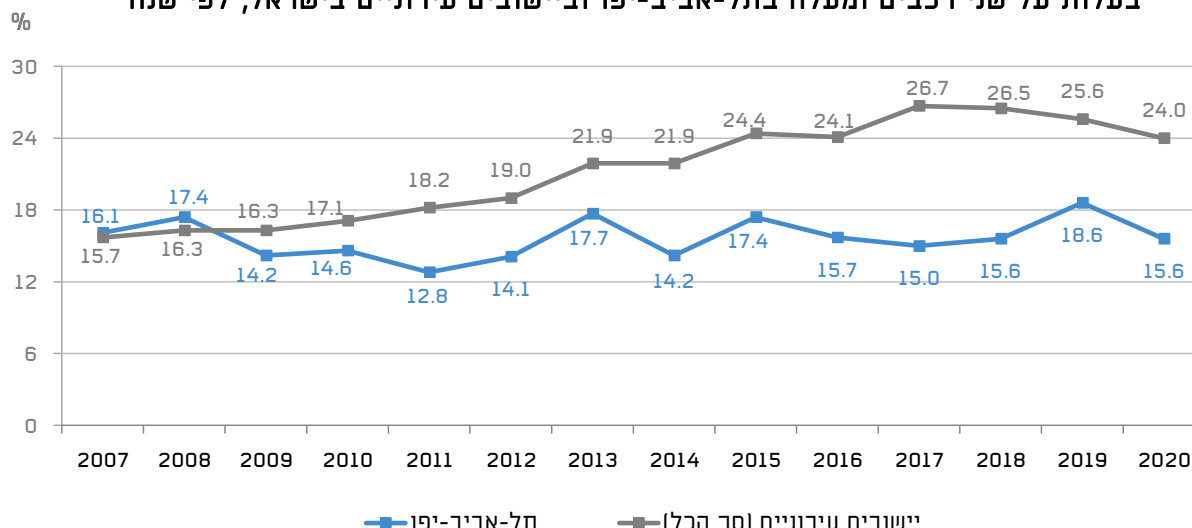
שינוי לאורך זמן במספר כלי הרכב בעיר לפי שנה, וסוג מקור אנרגיית ההנעה

בתל-אביב-יפו אחוז משקי הבית שבבעלותם רכב נמוך במעט בהשוואה לכלל ישראל.

- בשנת 2020 לכ-69% ממשקי הבית בתל-אביב-יפו הייתה מכונית אחת לפחות, שיעור זה גבוה מחיפה (60%) ומירושלים (66%), אך נמוך במעט מכלל ישראל (72%).
- בשנת 2020, אחוז משקי הבית שלהם שני רכבים ויותר היה כ-16% - שיעור גבוה מעט מירושלים (14%), ונמוך מחיפה (19%) ומכלל ישראל (24%).
- באותה השנה לכ-9% ממשקי הבית בעיר היו אופניים חשמליים ולכ-8% היו קורקינטים חשמליים, בהשוואה לכ-5% משקי בית עם אופניים חשמליים בכלל ישראל, ו-3% משקי בית עם קורקינטים חשמליים בכלל ישראל.

בעלות על שני רכבים ומעלה בתל-אביב-יפו וביישובים עירוניים בישראל, לפי שנה

תחבורה מקיימת ושיתופית

בשנים הקרובות, אחד ממנועי הצמיחה המרכזיים של תל-אביב-יפו הוא פיתוח מערכות הסעת המונים ואמצעי תחבורה בני קיימא, במטרה לצמצם את הבעלות והשימוש ברכב הפרטי. המגוון התחבורתי יכול בין היתר, מערכות הסעת המונים מסילתיות כגון רכבת קלה, מטר, נתיבים מהירים ורכבת ישראל (לבאים מחוץ לעיר), אוטובוסים חשמליים, תחבורה ציבורית לפי ביקוש, שאטלים ומוניות רבות קיבולת. כל זאת לצד אמצעי התניידות אישיים כגון אופניים, קורקינטים ושיפור תנאי ההליכה ברגל כאמצעי התניידות נוח למרחקים קצרים ובינוניים בעיר.

נעים בסופ"ש הוא מערך היסעים הפועל בסופי השבוע ובחגים, שירות זה החל לפעול בנובמבר 2019. נכון לאוגוסט 2023, ממוצע הנוסעים השבועי בשירות הוא כ-29,280, בכ-805 נסיעות בממוצע לסופ"ש.

במהלך 2017 החלה העירייה להפעיל את שירות הרכב השיתופי 'אוטותל'. נכון למאי 2023, כ-7,112 מנויים פעילים ביצעו לפחות נסיעה בחודש, באחד מכ-360 הרכבים במערך זה. כ-49,227 נסיעות נערכו בסה"כ בחודש זה, כ-1,588 נסיעות ליום בממוצע. המרחק הממוצע של כל נסיעה היה כ-7.3 ק"מ, ומשך הנסיעה הממוצע כ-31 דקות.

בינואר 2023 החל לפעול מיזם "Share תל-אביב-יפו" - שירות השכרת רכבים שיתופיים לנסיעות בינוניות-ארוכות מחוץ לעיר. בחודש אוגוסט 2023, כ-1,870 נסיעות בוצעו במצטבר ע"י כ-1,000 מנויים. כ-75% מהנסיעות שבוצעו בחודש זה הם למרחק של 30-200 ק"מ.

החל בשנת 2000 נסללו בעיר כ-181 ק"מ של שבילי אופניים עד ספטמבר 2023. בשנה החולפת נסללו שבילים חדשים וכן בוצע סימון לחיבור של שבילים בצמתים ליצירת רצף של השבילים. במקביל נמחקו חלק מהשבילים הקיימים בשל בעיות בטיחות (למשל, שבילים משולבים לאופניים והולכי רגל).

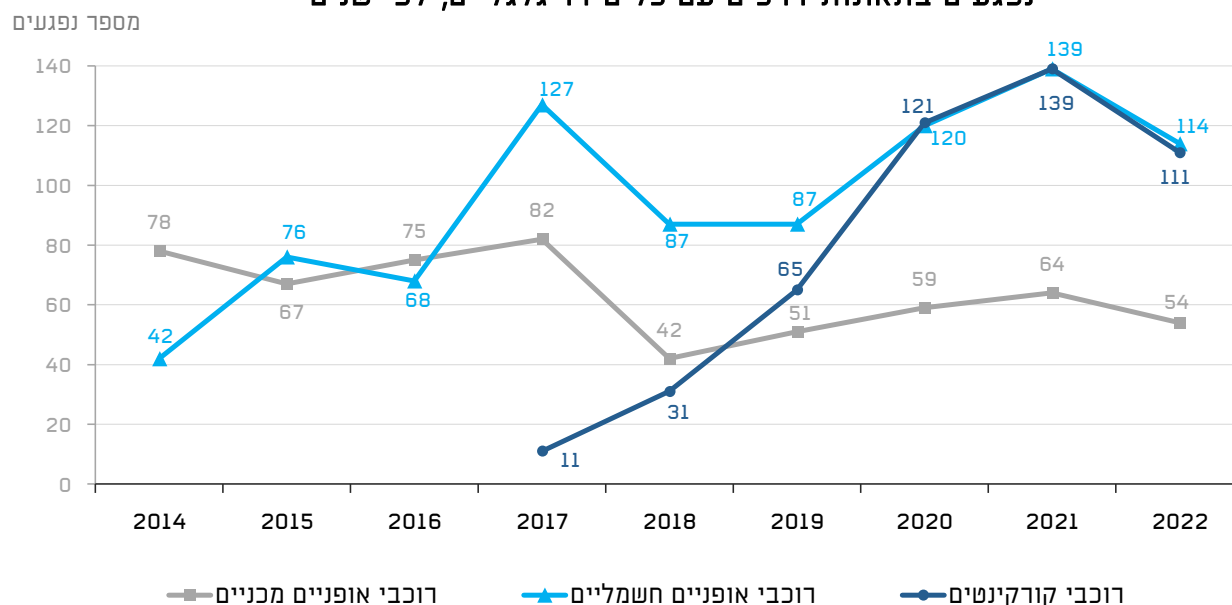
בעיר פועלות חברות פרטיות להשכרת כלים שיתופיים שעובדות תחת רגולציה מחמירה של העירייה. חברות אלה מפעילות כ-7,200 קורקינטים שיתופיים, המחויבים בחניה מוסדרת, ולצורך כך סומנו בעיר כ-860 תאי חנייה ייעודיים. בנוסף, חברת האופניים השיתופיים "מטרופאן", מפעילה 187 תחנות עגינה ברחבי העיר ו-1,375 זוגות אופניים, מתוכם 700 חשמליים.

בשנים 2020-2022 חלה עלייה של כ-27% במספר התושבים העובדים בעיר, אשר משתמשים באופניים ככלי תחבורה עיקרי להגעה לעבודה (מכ-23,300 רוכבים בשנת 2020 לכ-29,600 בשנת 2022). במקביל, ישנם כ-8,700 תושבים העובדים בעיר שרוכבים על קורקינט חשמלי לעבודה. (מתוך סקר "פיצול נסיעות" שנערך על-ידי המרכז למחקר כלכלי חברתי בעיריית תל-אביב-יפו).

תאונות דרכים

- בשנת 2022 נרשמו בתל-אביב-יפו 1,104 תאונות דרכים עם נפגעים, מהן 19 תאונות קטלניות ו-231 תאונות עם פצועים קשה. בתאונות אלו נפגעו 1,330, מהם 20 הרוגים ו-237 פצועים קשה. בעשור האחרון חלה ירידה במספר תאונות הדרכים והנפגעים בכ-17%, ו-27% בהתאמה.
- לאחר 4 שנים של עלייה בתאונות הדרכים שבהם מעורבים כלים דו-גלליים, בשנה האחרונה חלה ירידה בפרמטר זה: בשנת 2022 נרשמו בתל-אביב-יפו 279 נפגעים בתאונות דרכים בכלים דו-גלליים (אופניים מכניים, חשמליים, וקורקינטים) - ירידה של פי כ-1.2 מאשתקד.

נפגעים בתאונות דרכים עם כלים דו-גלליים, לפי שנים

הערה: החל בשנת 2017 מוצגים קורקינטים חשמליים, לפני שנה זו לא היה רישום של כלי זה בתאונות הדרכים.

5. בנייה ירוקה

ביוני 2013 החליטו ראשי עיריות פורום ה-15, ביניהן העיר תל-אביב-יפו, על אימוץ התקן הישראלי לבנייה ירוקה, ת"י 5281, כמדיניות עירונית מחייבת בבנייה חדשה בעיר. העירייה אישרה הוראות והנחיות מחייבות לתכנון ויישום בנייה ירוקה על-פי התקן, להשגת חסכון באנרגיה, מים וחומרי גלם ולמען בריאות הדייר במבנה. הוראות אלה מחייבות ומהוות תנאי לאישור רוב היתרי הבנייה בעיר - מבני מגורים, מבני תעסוקה ומסחר, משרדים ומבני חינוך.

בשנת 2022 הפך התקן לבנייה ירוקה למחייב בכל סוגי המבנים במדינת ישראל, במסגרת חוק התכנון והבניה, ובמאי 2023 אישרה הוועדה המקומית לתכנון ובנייה החמרה בדרישות הסף לבנייה ירוקה, במטרה להמשיך ולספק לתושבי העיר בניינים בריאים, איכותיים ואחרים בהיבטי סביבה, ובכדי לשמור על מקומה של העיר כמובילה בתחום מבין הרשויות המקומיות. יש לציין כי לפני אישור הוועדה המקומית של החמרת דרישות הסף, הרף המינימלי בעיר לפי התקן היה 2 כוכבים (מתוך 5 מקסימליים). עם אישור המדיניות, הרף המינימלי עומד על 3 כוכבים (לשם השוואה, הרף הארצי כמחוייב בתחוק התכנון והבניה, הוא כוכב אחד).

החל משנת 2016, משנכנסו לתוקפן הנחיות הועדה המקומית לעניין בנייה ירוקה, אושרו מאות תכניות בהיקפים של כ-4.6 מיליון מ"ר של שטח בנוי, מתוכם 1.9 מיליון מ"ר למגורים ו-2.6 מיליון מ"ר לתעסוקה ו-26,000 יחידות דיור. כל אלו תוכננו ונבנו בהלימה להנחיות התקן.

תכנון סביבתי

ב-2022 הרשות לאיכות הסביבה וקיימות המשיכה במעורבותה בליווי היבטים סביבתיים של תכניות ופרויקטים רבים ברחבי העיר, המתוכננים או המתבצעים בעיר וקשורים לשכונות חדשות, מתחמי תעסוקה, התחדשות עירונית, תחבורה, רכבת קלה תשתיות ומבני ציבור. ליווי זה כלל בדיקות תכניות בניין עיר, תשריטים, הוראות תכנית, תכניות עיצוב, תסקירים סביבתיים ומתן הנחיות והמלצות לצוותי התכנון והיועצים הסביבתיים. נבדקו מסמכים סביבתיים של 560 בקשות להיתרי בניה שעיקרן בתחומי רעש, איכות אוויר, וזיהום קרקע.

6. חברה

חינוך סביבתי 2022-2023:

- הרשות לאיכות סביבה וקיימות מובילה מגוון תכניות לחינוך והסברה בשיתוף מינהל החינוך ומינהל קהילה, תרבות וספורט.
- תכניות סביבה, קיימות ואקלים פועלות בגני הילדים, בחינוך היסודי, העל יסודי ומשתלבות גם בחינוך הבלתי פורמלי. בנוסף, מקבלים מוסדות החינוך והנוער תמיכה מקצועית גם בפיתוח וקידום תשתיות סביבתיות, למידה חוץ כיתתית וחיבור קהילתי. תכניות הדגל בביה"ס כוללות את תכנית ה"מובילות ירוקה" שפעלה בשנה"ל תשפ"ג ב-55 בתי ספר יסודיים; תכניות "מנהיגות סביבתית" ו"קיימות במאה ה-21" שלקחו בהם חלק 12 בתי ספר על יסודיים וכן תכנית "ירוקצייק" בגני הילדים שפועלת ב-260 גני ילדים בעיר. בשנת תשפ"ב הושקה התכנית החינוכית להערכות עם שינוי האקלים שנכתבה בהתאמה לתכנית העירונית בנושא ולוותה בהכשרה וליווי צוותי ההוראה וזו ממשיכה לפעול בהתאמות ובגמישות למוסדות החינוך השונים.
- תכנית "שכונה מקיימת" הינה מודל העבודה לקידום אורח חיים מקיים כדרך חיים בעיר. החל בשנת 2021 הוחלט להגדיר את התכנית כתכנית עירונית הפועלת ברחבי העיר. לאור זאת, פועלים מנהלי קיימות מרחביים, שנותנים מענה רוחבי לאזורים גיאוגרפיים בעיר, וכן רכזי קיימות שכונתיים. בנוסף פועלים רכזי קיימות רוחביים המתמקדים בקהלי יעד ספציפיים, כגון צעירים, 60+, נוער וקיימות ברמת הבניין.
- 60 גינות קהילתיות ברחבי העיר מנוהלות ומתוחזקות על ידי קהילות תושבים בסיוע עירוני.
- פעילות קהילתית לשיקום וטיפול הטבע העירוני מתקיימת בכ-40 אתרי טבע עירוני ברחבי העיר מתוך 52 אתרים. בסתיו 2021 התקיימו 60 אירועי זריעה בשיתוף קהילה ומוסדות חינוך.
- מערך הקומפוסטציה העירוני לטיפול בפסולת אורגנית ממשיך להתרחב, במסגרתו פוזרו בעיר עד היום 712 קומפוסטרים לחצרות בנינים משותפים ובתים פרטיים, 132 במוסדות חינוך, 344 מיכלים בכ-82 עמדות קהילתיות ציבוריות (סה"כ 1,383 קומפוסטרים). לפעולה זו נלווים ערכים חברתיים וסביבתיים-מקומיים, מלבד התרומה לצמצום הפסולת להטמנה.
- תכנית נשים למען האקלים (Women4Climate) הינה תכנית בינלאומית ייחודית לנשים יזמות המפתחות פתרונות טכנולוגיים ו/או חדשניים בתחומי האקלים והסביבה. מטרת התכנית היא לעודד ולתמוך ביוזמות וחדשנות סביבתית בקרב נשים, באמצעות מפגשי הכשרה והנחייה מקצועיים ומתן כלים להצלחה בעולם היוזמות הסביבתית. התכנית מתקיימת במסגרת חברותה של עיריית תל אביב-יפו, בארגון הבינלאומי C40 בהובלת הרשות לאיכות סביבה וקיימות, תל אביב טק במנהלת עיר עולם ותיירות, הרשות לחוסן ושוויון חברתי ומעבדת החדשנות העירונית CITYZONE. בשלושת מחזורי התכנית שהחלה ב-2018 השתתפו 34 יזמות.
- תזונה בריאה - קיימות 8 קבוצות של ייעוץ להורים לגיל הרך "בתיאבון לקטנטנים", הכוללות 2,500 משתתפים. בנוסף, התקיימו 6 מחזורים של הקורס "לאכול, לחסוך, לאהוב" עם כ-100 משתתפים בכל מחזור.
- בית ספר לקיימות - מציעים קורסים והכשרות לתושבי העיר בנושאי טבע עירוני. במהלך שנת 2022 התקיימו 6 קורסי לטבע עירוני, עצים, צפרות, הכשרה למתנדבים לסריקות חוף לצבי ים, הכשרת מובילי צמצום צריכה בעיר, בנוסף לקורסים שמתקיימים באופן שוטף במרכזים הקהילתיים על ידי רכזי הקיימות.

7. שיתופי פעולה

קשרים בינלאומיים עם ערים אחרות מהווים ציר משמעותי לקידום הקיימות בעיר, הן כבסיס ללימוד והשראה והן ליצירת שותפויות. תל-אביב-יפו לוקחת חלק בפרויקטים בינלאומיים מובילים בנושאי סביבה וקיימות, בהן 'אמנת מילאנו' למזון בריא ומקיים ו-100 ערי חוסן. ב-2017 הצטרפה העיר ליוזמת ההנהגה הגלובלית 'C40' בהתמודדות עם משבר האקלים, במטרה לקדם מדיניות אקלים מתקדמת להפחתת גזי חממה והיערכות לשינויי האקלים. במסגרת זו העיר פעילה בקבוצות עבודה בנושאים כגון קירור העיר, אנרגיה נקייה, הפורום לכלכלה וחדשנות סביבתית, הצפות עירוניות, איכות אויר, ניהול הניידות ופיתוח דרכים להליכה ורכיבה על אופניים, מפסולת למשאבים, מערכות מזון, הפורום לבנייה ותשתיות ירוקות.

8. היערכות לשינוי אקלים

הערכות לשינוי אקלים כוללת מצד אחד פעולות הדורשות הפחתת פליטות גזי חממה ומהצד השני פעולות להסתגלות ובניית חוסן להתמודדות עם שינויי האקלים. עוד בשנת 2008 עיריית תל אביב יפו הצטרפה ל"אמנת הערים לשימור האקלים" יחד עם שאר ערי פורום ה-15. בשנת 2017 ערכה העירייה את סקר מצאי הפליטות בהתאם לפרוטוקולים בינלאומיים ומצאה כי כ-5,049,000 טון CO₂e (כ-11 טון CO₂e לנפש) נפלטת מפעילות עירונית. סקר פליטות לשנת 2019 כבר מצביע על ירידה בכמות זו. תכנית הפחתת פליטות מתייחסת לזירת העסקים, התושבים והעירייה. היא מציבה יעדים מדידים ופעולות הפחתה ליישום בשלושה סקטורים עיקריים: אנרגיה ומבנים, תחבורה ופסולת. בשנת 2020 פרסמה העירייה את תכנית הפעולה להערכות לשינויי אקלים. התכנית מגדירה שתי משימות לביצוע עד 2030: קירור העיר וניהול המים. לצורך מימושן, נקבעו מגוון כלים ופעולות, כדי להבטיח את המשך איכות החיים בעיר. קידום תכניות אלו מציבות את עיריית תל אביב בקנה אחד עם 96 ערים נוספות ברחבי העולם החברות ברשת הערים C40 ומחויבות לפעול ולהיערך לשינוי האקלים.

9. צמצום צריכה

לצד הפעולות הנעשות כיום כדי להעלות את איכות וכמות הפסולת שמופנית למיחזור, עולה החשיבות וההבנה ש"מיחזור זה לא כל הסיפור", וכי הדרך הטובה ביותר לטיפול בפסולת היא מניעה והפחתה במקור ובשם אחר "צמצום צריכה". לשם כך החלו לפעול בעיר בשנת 2022 מגוון רחב של "נקודות צמצום צריכה" בשלושה תחומים עיקריים שמהווים אלטרנטיבה לקנייה של מוצרים חדשים: תיקון, השאלה, החלפה.

תקציב העירייה

נתונים נבחרים 2021

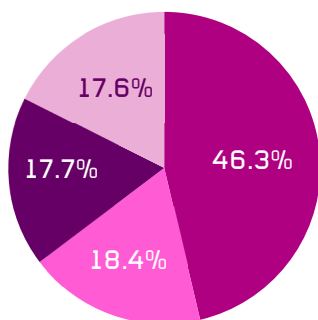
התקציב הכולל בתל-אביב-יפו

מיליארד ש'
8.0
מזה: כ-6.3 מיליארד ש' (78%) תקציב רגיל

תקציב כולל

הכנסות בתקציב הרגיל

כ-**46%**

מההכנסות בתקציב הרגיל
הן מהארנונה שלא למגורים
(2021)

- ארנונה לא למגורים
- ארנונה למגורים
- שירותים ממלכתיים (חינוך, תרבות, רווחה וכו')
- אחר (מים, נכסים, אגרות, מענקים ממשלתיים)

מיליארד ש'
6.3

מיליארד ש'
2.7

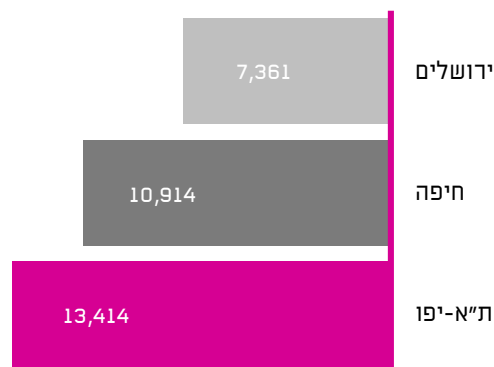
2000

2021

בין השנים 2000-2021 עלייה של כ-129%
בהכנסות העירייה (תקציב הרגיל)

הוצאה לנפש בתקציב הרגיל

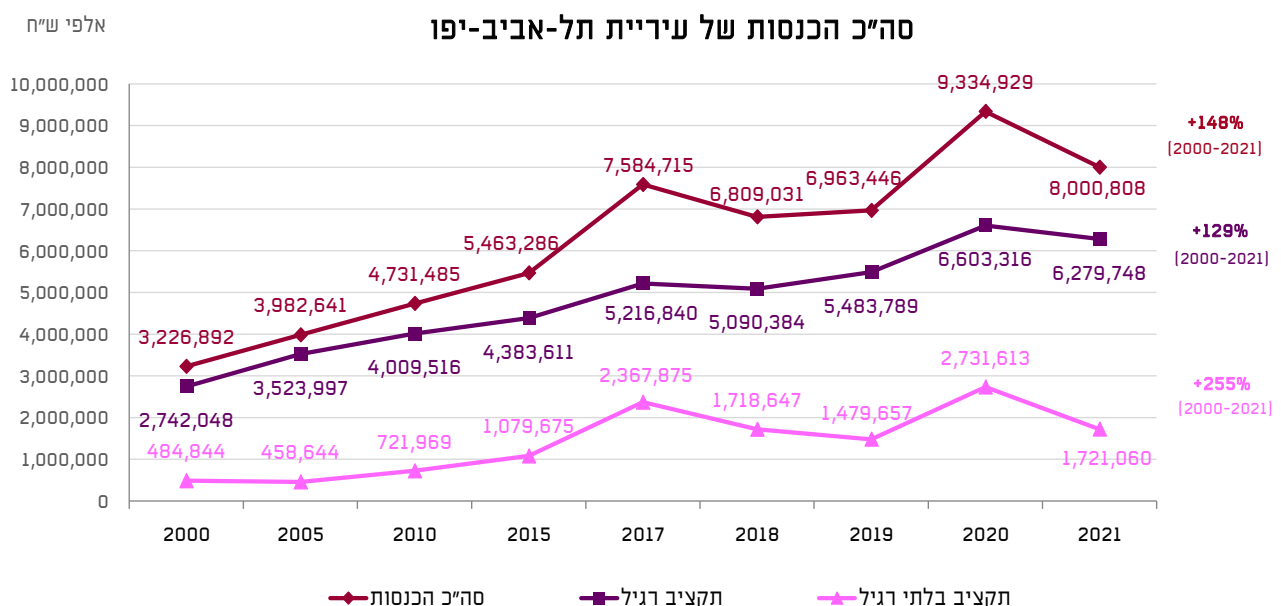
ממוצע עיריות בישראל 8,129 ש'

בין השנים 2000 ל-2021, חלה עלייה של כ-148% בסך הכנסות העירייה ועלייה של כ-154% בהוצאות העירייה (תשלומים בתקציב הרגיל והבלתי רגיל). משנת 2003 ואילך, כל שנת תקציב הסתיימה בעודף תקציבי, זאת בשונה מהגידעון התקציבי שהיה בשנים שקדמו לשנת 2003).

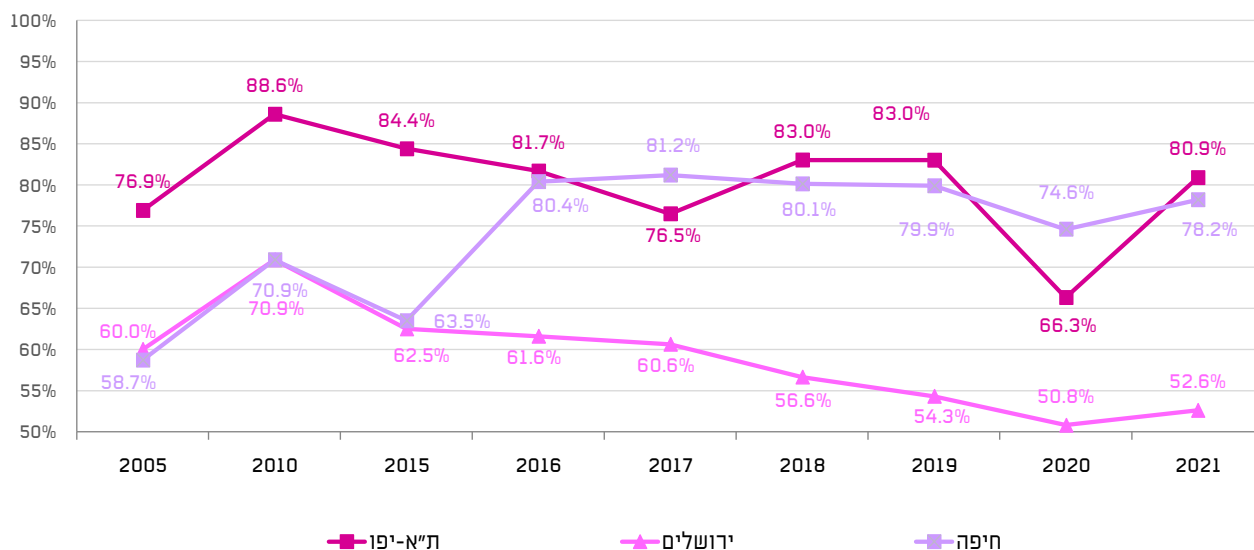
הצעת התקציב הכולל לשנת 2021 עמדה על סך של כ-8.0 מיליארד ש"ח, מתוך זה כ-6.3 מיליארד ש"ח (78%) הוא התקציב הרגיל. הכנסות העירייה בתקציב הרגיל בשנת 2021 הסתכמו בכ-6.3 מיליארד ש"ח והוצאות העירייה בתקציב הרגיל הסתכמו בכ-6.3 מיליארד ש"ח.

1. הכנסות

- לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אחוז ההכנסות העצמיות בתל-אביב-יפו מסה"כ ההכנסות בתקציב הרגיל עמד בשנת 2021 על 80.9%.
- ההכנסות בתקציב הרגיל מורכבות מסעיפים שונים כגון ארנונה, אגרות, הכנסות משירותים מקומיים וממלכתיים ומפעלים. חלקה של הארנונה מסך ההכנסות בתל-אביב-יפו גבוה בהשוואה לערים אחרות: בשנת 2021 חלקה של הארנונה מסה"כ ההכנסות בעיר היה 53%, בירושלים 31%, בחיפה 46% וממוצע העיריות בישראל - 40%.
- תל-אביב-יפו מהווה מרכז מטרופוליני בו מרוכזים עסקים רבים, אשר מחד, מגדילים את הוצאות התפעול העירוניות, ומאידך תורמים גם להגדלת הכנסותיה - גביית הארנונה מעסקים, מהווה מקור עיקרי להכנסות העירייה בתקציב הרגיל. חלק הארי מהכנסות הארנונה מקורו בארנונה שלא למגורים. ב-2021 הן היוו כ-72% מהכנסות הארנונה, ובסה"כ היא מהווה 46% מכל ההכנסות בתקציב הרגיל.
- הכנסות העירייה בתקציב הרגיל בשנת 2021 נמוכות בכ-5% בהשוואה לנתון המקביל בשנת 2020, והן נמוכות בכ-37% בתקציב הבלתי רגיל בשנת 2021 בהשוואה לנתון המקביל בשנת 2020 (שהיה גבוה באופן משמעותי בשל העברות מקרנות פיתוח).

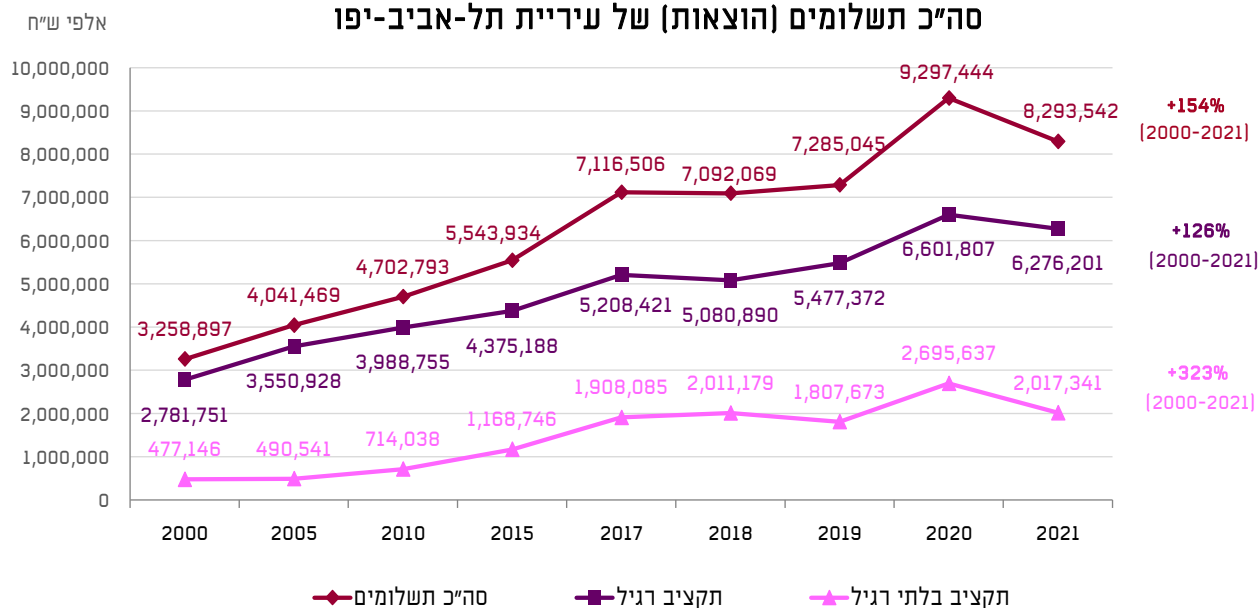
אחוז ההכנסות העצמיות מכלל ההכנסות בתקציב הרגיל

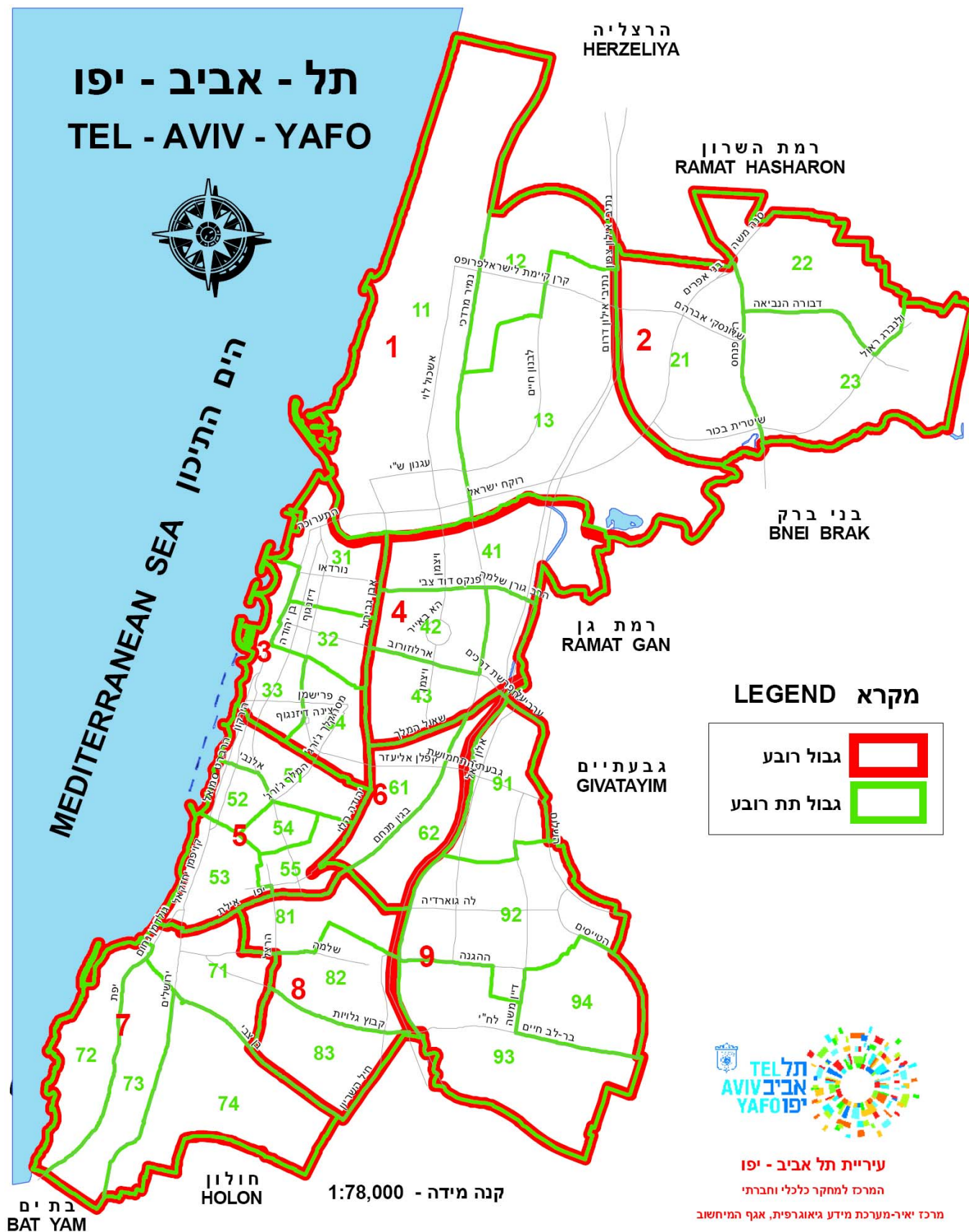
2. הוצאות

- 38.3% מכלל הוצאות העירייה בשנת 2021 (כ-2.4 מיליארד ₪) יועדו לשירותים ממלכתיים כגון חינוך, בריאות ורווחה, ו-23.4% מכלל הוצאות העירייה (כ-1.5 מיליארד ₪), יועדו לשירותים מקומיים כגון תברואה, פיקוח עירוני ובינוי ותשתית.
- לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ההוצאה הנפש בתקציב הרגיל בתל-אביב-יפו עמדה בשנת 2021 על 13,414 ש"ח והיא גבוהה בכ-65% בהשוואה לנתון המקביל בישראל, גבוהה בכ-82% בהשוואה לירושלים וגבוהה בכ-23% בהשוואה לנתון המקביל בחיפה.
- שנת 2021 הסתיימה בעודף של כ-3.5 מיליון ש"ח. הגירעון הנצבר של העירייה בתקציב הרגיל קטן מ-329 מיליון ש"ח בסוף 2020 ל-326 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021.

סה"כ תשלומים (הוצאות) של עיריית תל-אביב-יפו

רבעים ותת-רבעים QUARTERS AND SUB QUARTERS

מטרופולין תל-אביב
METROPOLITAN AREA OF TEL-AVIV

תל - אביב - יפו
TEL - AVIV - YAFO

קנה מידה - 1:500,000

הים התיכון

MEDITERRANEAN SEA

מקרא
LEGEND

גלעין : ת"א-יפו T.A.-YAFO CORE	
טבעת פנימית INNER RING	
טבעת תיכונה MIDDLE RING	
טבעת חיצונית OUTER RING	

גזרה צפונית

NORTHERN SECTOR

גלעין

TA-YAFO CORE

גזרה מזרחית

EASTERN SECTOR

טבעת חיצונית
גזרת יהודה ושומרון
(ישובים ישראלים)

מסה בגיזון

ISRAELI LOCALITIES IN
JUDEA & SAMARIA SECTOR

גזרה דרומית
SOUTHERN SECTOR

עיריית תל אביב - יפו
המרכז למחקר כלכלי וחברתי
מרכז יאיר-משרכת מידע גיאוגרפי, גוף המיחשוב

פרסומי המרכז למחקר כלכלי וחברתי

א. שנתון סטטיסטי

- בין השנים 1961-1973 פורסם כחלק מ"ספר השנה" של העירייה
- החל בשנת 1974 מופיע כפרסום נפרד
- החל בשנת 2002 מצורפת לשנתון חוברת עיקרי נתונים ומגמות
- החל בשנת 2003 מצורף לשנתון תקליטור (CD), המכיל את כל השנתון המודפס
- החל בשנת 2014 השנתון מופץ על גבי תקליטור (CD) בלבד
- החל בשנת 2017 השנתון מופיע באתר האינטרנט של עיריית תל-אביב-יפו בלבד

ב. פרסומים שוטפים

- תל-אביב-יפו בראי המספרים מס' 25, 2023 - פרסום שנתי החל ב-2002, יולי/אוגוסט

ג. פרסומים שונים (רשימה חלקית של פרסומים החל בשנת 2017)

- תל-אביב-יפו עיר הסטארט-אפ - נתונים ומגמות, 2017
- תוצאות הבחירות לראשות העירייה ולמועצת העירייה בתל-אביב-יפו (22.10.2018), ינואר 2019
- היבטים של בריאות של תושבי תל-אביב-יפו - ממצאים נבחרים, 2019
- רמת החיים של תושבי תל-אביב-יפו, 2019
- דפוסי ההצבעה של תושבי תל-אביב-יפו בבחירות לכנסת ה-23, מאי 2020
- נשים בתל-אביב-יפו בראי המספרים, 2020 ו-2021
- אקוסיסטם החדשנות של תל-אביב-יפו - דוח חוסן וצמיחה, 2021
- הרמה החברתית-כלכלית של תל-אביב-יפו ושל שכונות העיר, 2021
- דפוסי ההצבעה של תושבי תל-אביב-יפו בבחירות לכנסת ה-24, יוני 2021
- שכונות בתל-אביב-יפו, לפי רמתן החברתית-כלכלית, 2021
- נתונים ומגמות בצל נגיף הקורונה, 2021
- ממצאי סקר מתקני עגינה לאופניים, 2021
- ממצאי סקר מינוי קורקינטים שיתופיים, 2021
- תל-אביב-יפו בראי ההשכלה, מאי 2022
- אורח חיים מקיים, מארס 2022

עיריית תל-אביב-יפו

המרכז למחקר כלכלי וחברתי

המרכז למחקר כלכלי וחברתי הוא יחידת מטה מקצועית בעיריית תל-אביב-יפו שתפקידה העיקרי הוא מתן שירות להנהלה וליחידות העירוניות בכל הקשור לעיבוד ואספקת נתונים, ייעוץ מתודולוגי-סטטיסטי, עריכת סקרים ומחקרים במטרה לספק מידע שיהווה בסיס לתכנון, קבלת החלטות ועיצוב מדיניות. כמו כן, המרכז למחקר מספק נתונים לגורמים ציבוריים ופרטיים הזקוקים למידע על העיר תושביה ופעולות העירייה.

בנוסף, המרכז למחקר כלכלי וחברתי מייצג את עיריית תל-אביב-יפו בפורומים כלל ארציים העוסקים בנושאים של סטטיסטיקה ומחקר, כגון המועצה הציבורית ליד הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

תחומי הפעילות העיקריים של המרכז למחקר הם:

1. הכנת מערכת נתונים מקיפה, תקפה, מהימנה ומעודכנת ככל הניתן.
2. עיבוד נתונים ואספקת מידע סטטיסטי על העיר, תושביה ופעולות העירייה - להנהלת העירייה וליחידות העירוניות כבסיס לתכנון וקבלת החלטות (כולל עריכת השנתון הסטטיסטי של עיריית תל-אביב-יפו) ואספקת נתונים לציבור הרחב.
3. ביצוע פרויקטים מערכתיים - פיתוח כלים ותשתיות של מדידה בתוך הארגון והערכת השפעתם של שינויים ארגוניים לצורך שיפור תהליכי הביצוע ורמת השירות העירוני.
4. עריכת סקרים פנים ארגוניים למדידת שביעות הרצון מהשירות הפנים ארגוני ועריכת סקרי שביעות רצון בקרב העובדים והמנהלים.
5. עריכה וביצוע של סקרים ומחקרים שימושיים בקרב התושבים ובעלי העסקים והגשת המלצות אופרטיביות לצורכי קביעת מדיניות, תכנון וייעול פעולות העירייה.
6. פיתוח מערך מדידה במוקדי השירות העירוניים ומדידה שוטפת של רמת השירות הניתנת ללקוחות העירייה.
7. ניתוח נתונים ומתן ייעוץ בתחומי ההתמחות של המרכז למחקר להנהלה וליחידות העירוניות.
8. ייצוג האינטרסים העירוניים בתחום הסטטיסטיקה בפורומים כלל ארציים.

לקבלת פרטים נוספים ניתן לפנות אל המרכז למחקר כלכלי וחברתי באמצעות:

דואר: אבן גבירול 69 ת"א- יפו 6416201
טלפון: 03-7249330
פקס: 03-7242756
דוא"ל: ashuah_l@mail.tel-aviv.gov.il

אתר האינטרנט : <https://www.tel-aviv.gov.il/Statistics.aspx>